

IV.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA K NÁVRHU ZÁKONA O ZBRANÍCH

A. OBECNÁ ČÁST

I. Shrnutí Závěrečné zprávy RIA

1. Důvod předložení a cíle

Návrh nového zákona o zbraních je předkládán jako klíčová součást celkové reformy právní úpravy nakládání se zbraněmi v civilní sféře, která je připravována na základě usnesení vlády č. 740 ze dne 23. října 2017. Uvedeným usnesením vlády byla rovněž schválena *Analýza legislativního řešení dopadů revidované směrnice o zbraních* (dále jen „Analýza směrnice“), z níž předkladatel v rozhodující míře vycházel jak při zpracování samotného návrhu zákona, tak i při formulaci této Závěrečné zprávy.

1.1 Název

Zákon o zbraních

1.2 Definice problému

Stávající stav v oblasti právní úpravy nakládání se zbraněmi je problematický z několika aspektů:

A. potřeba modernizace právní

Dosavadní zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „dosavadní zákon o zbraních“) je právní

normou, jejíž koncepce vznikla v době před přijetím většiny v současnosti platných obecných právních předpisů, s nimiž ji pojí úzká právní a věcná souvislost (zejména jde o správní řád, občanský zákoník a trestní zákoník), přičemž zvláště v oblasti aktuální právní úpravy správního řízení se nikdy nepodařilo dosavadní zákon o zbraních plně sladit s platnými procesními předpisy (např. pokud jde o řadu výjimek oproti správnímu řádu, postupů mimo správní řízení, pojetí dokladu jako „věci“ a současně jeho ztotožnění s jím osvědčovaným oprávněním apod.).

B. vhodnost modernizace technické

Dosavadní zákon o zbraních sice od roku 2014 zakotvuje existenci centrálního registru zbraní (dále jen „CRZ“), ale zdaleka nevyužívá v současnosti existující možnosti elektronizace výkonu státní správy (eGovernmentu). Přitom širší zapojení těchto nástrojů je s to zásadně ulehčit a racionalizovat jak výkon působnosti orgánů veřejné moci, tak především odbřemenit občany a další subjekty, které jsou adresáty práv a povinností na daném úseku regulace.

Navíc i přes svou nepochybnou kvalitu neodpovídal již dosavadní zákon o zbraních v některých dílčích ohledech ani současnému stavu technického (a technologického) pokroku v oblasti zbraní a souvisejících technologií, resp. změnám na civilním trhu se zbraněmi. Tato zastaralost dosavadního zákona se například dotýká problematiky doplňků a různých náhradních (tzv. „aftermarket“) součástí zbraní. Na jedné straně tak dosavadní právní úprava mezi tzv. zakázané doplňky zbraní zařazuje noktovizní zaměřovače (u nichž již není v kontextu obdobných na trhu dostupných technologií pro jakoukoli takovouto regulaci důvod) a tlumiče hluku výstřelu (které jsou dnes napříč členskými státy Evropské unie již ve větší či menší míře pro pro civilní použití povoleny, případně žádné regulaci dokonce vůbec nepodléhají), a na druhé straně vůbec neupravuje nakládání kupř. s polotovary zbraní nebo problematiku vysoce rizikových doplňků zbraní typu tzv. bumpfire pažeb či obdobných zařízení. Obdobně dosavadní zákon o zbraních jen zcela nedostatečně upravuje kupř. moderní fenomén upravování zbraní na zbraně nižší kategorie, zejména pak úpravy na zbraně, které nepodléhají registraci či jiným specifickým povolovacím režimům.

C. nezbytnost reakce na vývoj evropské legislativy

V roce 2017 byla přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (dále jen „revidující směrnice“). Tento právní předpis Evropské unie obsáhl řadu opatření, která jsou na jedné straně z pohledu zbrojní techniky značně nedokonale a ambivalentně formulována (např. definice samonabíjecí zbraně kategorie A prostřednictvím kapacity zásobníku, který je do takové zbraně zrovna v daném okamžiku vložen) a na straně druhé jsou do značné míry nesouladná (a fakticky nesouladitelná) s dosavadní českou právní úpravou nakládání se zbraněmi v civilní sféře (např. problematika značně komplexně formulovaných výjimek pro pouze některé skupiny zbraní kategorie A).

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Problematika zbraní je do značné míry otázkou průřezovou. Specifické aspekty nakládání se zbraněmi upravuje ovšem i řada dalších právních předpisů např. z oblasti ověřování zbraní a střeliva, zahraničního obchodu se zbraněmi, trestněprávních aspektů nakládání se zbraněmi, nakládání s technologiemi blízkými problematice zbraní (např. tzv. bezpečnostní materiál) apod. Tyto právní předpisy zasahující širší kontext nakládání se zbraněmi budou zhodnoceny v souvislosti s přípravou doprovodného zákona, kterým se budou v nezbytném rozsahu měnit zákony v souvislosti s přijetím nového zákona o zbraních a dalšími zákony předkládanými na základě usnesení vlády č. 740 ze dne 23. října 2017, a nejsou tedy níže samostatně uvedeny. V přehledu níže nejsou rovněž uváděny obecné předpisy, které představují základ jednotlivých právních odvětví, ani obecné procesní právní předpisy, ačkoli se tyto předpisy celkového normativního kontextu regulace zbraní samozřejmě rovněž dotýkají. Níže jsou tedy uvedeny pouze právní normy na úseku nakládání se zbraněmi a střelivem v úzkém slova smyslu coby regulace nakládání se zbraněmi v civilní sféře, pro kteroužto oblast je do značné míry „základním“ předpisem právě dosavadní zákon o zbraních a navazující prováděcí právní předpisy. Jedná se o tyto právní normy:

- zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie

- vyhláška č. 370/2002 Sb., o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva
- nařízení vlády č. 151/2004 Sb., kterým se stanoví, které střelné zbraně a střelivo je možné z jiného členského státu Evropské unie přepravit na území České republiky bez předchozího souhlasu příslušných orgánů České republiky
- nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E
- nařízení vlády č. 125/2017 Sb., o znehodnocování některých palných zbraní, osvědčení o znehodnocení palné zbraně a společném jednoznačném označení všech částí palné zbraně upravených za účelem jejího znehodnocení
- nařízení vlády č. 217/2017 Sb., o požadavcích na zabezpečení zbraní, střeliva, černého loveckého prachu, bezdýmného prachu a zápalek a o muničním skladišti
- nařízení vlády č. 218/2017 Sb., o minimálních technických požadavcích na střelnici pro munici, trhací jámu pro ničení munice a zvláštní zařízení pro odpalování, střelbu nebo ničení munice a o povinných náležitostech jejich provozního řádu
- nařízení vlády č. 219/2017 Sb., o znehodnocování některých zbraní a střeliva, zhotovování řezů zbraní a střeliva a jejich ničení a o minimálním obsahu dokumentace ve vztahu k delaboraci, znehodnocování, výrobě řezů a ničení munice
- vyhláška č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních

1.4 Identifikace dotčených subjektů

V obecném slova smyslu se zákon o zbraních dotýká všech subjektů, které na území České republiky nakládají se zbraněmi a střelivem. Přitom může jít jak o fyzické a právnické osoby, které jsou adresáty práv a povinností podle dosavadního zákona o zbraních, ale v jisté míře též o entity, které se zbraněmi nakládají mimo působnost dosavadního zákona o zbraních (v terminologii předkládaného návrhu jde zejména o tzv. vyňaté držitele), neboť ty musí plnit některé specifické povinnosti podle dosavadního zákona o zbraních jakmile například převádějí vlastnictví jimi držených

zbraní na subjekty v působnosti dosavadního zákona o zbraních, anebo pokud provádějí střelbu na střelnicích provozovaných podle zákona o zbraních.

Typickými zástupci subjektů dotčených předkládaným návrhem pak jsou:

- osoby, které se zbraněmi a střelivem nakládají za účelem ochrany života, zdraví a majetku,
- sportovní střelci,
- lovci, resp. myslivci,
- sběratelé zbraní a střeliva a muzea,
- osoby zabývající se rekonstrukcemi historických bitev a podobných událostí (tzv. reenactři) a jiní účastníci a diváci těchto akcí,
- výrobci a prodejci zbraní a střeliva a další podnikatelé v oblasti zbraní a střeliva a jejich zaměstnanci,
- obecní policie a další subjekty působící v oblasti zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti,
- soukromé bezpečnostní služby,
- znalci v oborech dotýkajících se zbrojní techniky,
- provozovatelé střelnic,
- zkušební komisaři provádějící zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o vydání zbrojních oprávnění,
- subjekty zajišťující výuku a výcvik v oblasti nakládání se zbraněmi a střelivem,
- osoby, které se zbraněmi a střelivem nakládají v rámci filmové nebo divadelní činnosti nebo obdobné kulturní činnosti,
- subjekty, které nakládají s expanzními přístroji v rámci jiných „nestřeleckých“ činností (např. s nastřelovači a vstřelovači, jatečními přístroji apod.).

Celkový počet osob dotčených navrhovanou regulací lze odhadnout pouze stěží. Identifikovat lze s jistotou pouze počet subjektů, které jsou v současné době držiteli oprávnění nakládat se zbraněmi podléhajícími registraci (údaje k 1. lednu 2019):

- držitelé zbrojních průkazů (zbrojních oprávnění ve smyslu návrhu): 303 936,
- držitelé licencí: 2 218.

Vedle toho ale nelze ani s přibližnou jistotou kvantifikovat počty dalších subjektů, na které právní úprava na úseku zbraní a střeliva buď přímo nebo zprostředkovaně dopadá; jedná se zejména o tyto okruhy dotčených subjektů:

- držitelé zbraní kategorie D ve smyslu dosavadního zákona o zbraních (vesměs zbraní kategorie NO ve smyslu předkládaného návrhu) – evidence těchto zbraní není vedena a současně se skupina držitelů těchto zbraní pouze částečně (a pravděpodobně spíše jen z menší části) překrývá se skupinou osob, které jsou držiteli zbrojních průkazů, resp. zbrojních licencí; v zásadě se může jednat o řádově stovky tisíc osob,
- zaměstnanci držitelů zbrojních licencí, kteří nejsou držiteli zbrojních průkazů – zaměstnanci ve výrobě zbraní či střeliva nemusí být často držitelem zbrojního průkazu, a to ať již z důvodu, že fakticky nepřichází do kontaktu s hotovými zbraněmi nebo provádějí jen pomocné činnosti,¹
- další nepřímo dotčené subjekty – může jít o různorodé skupiny osob počínaje diváky rekonstrukcí historických bitev, při nichž jsou používány palné střelné zbraně, přes osoby dotčené např. prováděním lovu nebo činností střelnic, až např. po potenciální dědice v případech, kdy zůstavitel byl držitelem zbraní, nebo nálezce zbraní.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem předkládaného návrhu je zajištění přijetí zákona o zbraních, který bude splňovat následující partikulární cíle:

- zachování kontinuity s vývojem právní regulace zbraní po roce 1989 a udržení rovnováhy práv a povinností zhmotněné v dosavadním zákoně o zbraních,
- udržet vysoký standard podmínek pro získání oprávnění pro nakládání se zbraněmi a střelivem a vysokou úroveň prevence zneužití zbraní a střeliva, a to se současným zachováním předvídatelnosti, transparentnosti a přezkoumatelnosti vrchnostenského rozhodování při aplikaci práva v této oblasti,

¹ Srov. § 39 odst. 1 písm. c) dosavadního zákona o zbraních.

- modernizace právní úpravy, a to jak po právní (legislativní), tak i zejména technické a komunikační stránce (viz též bod 1.2),
- odstranit maximum neúčelné administrativy, jakož i duplicit ve vztahu k jiným právním předpisům (např. zákonu o specifických zdravotních službách, stavebnímu zákonu, právním předpisům v oblasti zahraničního obchodu se zbraněmi),
- umožnit další rozvoj služeb eGovernmentu, zejména prostřednictvím CRZ a v návaznosti na obecné projekty elektronizace ve veřejné správě (např. Portál občana),
- zajistit odpovídající a v rámci možností technicky smysluplnou transpozici příslušných legislativních aktů Evropské unie.

1.6 Zhodnocení rizika

Nakládání se zbraněmi je obecně vzato rizikovou činností, přičemž míra tohoto rizika je v předkládaném návrhu v maximální míře zohledněna při vymezení jednotlivých kategorií zbraní a střeliva.

Z důvodu jisté rizikovosti, která je nakládání se zbraněmi vlastní, stanovuje předkládaný návrh zákona v souladu s tuzemskou tradicí právní úpravy v této oblasti, jakož i v návaznosti na právní předpisy Evropské unie, přísné podmínky pro nakládání se zbraněmi a střelivem, přičemž právě s ohledem na typovou míru rizika spojeného s konkrétními kategoriemi zbraní jsou stanoveny příslušným způsobem strukturované požadavky, které musí osoba, která chce s danými zbraněmi nakládat, splnit za účelem získání (a udržení si) odpovídajícího oprávnění. Z důvodu prevence těchto jakož i dalších rizik spojených s nakládáním se zbraněmi zakotvuje navrhovaný zákon též řadu dalších ustanovení, počínaje požadavky na zabezpečení uložených zbraní a střeliva, restriktivními podmínkami jejich konverze na zbraně nižší kategorie, institutem pozastavení či odnětí oprávnění, jakož i efektivními preventivními opatřeními v podobě možnosti v odůvodněných případech zbraň a střelivo zadržet, resp. zajistit.

Na druhé straně je však třeba zvažovat riziko spojené se zbytnělou regulací nakládání se zbraněmi. Toto riziko může spočívat např. v omezení společensky prospěšných formem nakládání se zbraněmi, ať již jde o individuální ochranu života, zdraví či majetku, regulaci stavů zvířete (a s tím spojené další efekty, včetně např. zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, v němž patří možnost kolize se

zvěří k významným rizikům), sportovní činnost (včetně řady olympijských disciplin), či vědecké, umělecké a kulturní činnosti zahrnující nakládání se zbraněmi. Jiným nikoli nevýznamným rizikem odvíjejícím od nevhodně nastavené regulace zbraní pak může být vytlačování („crowding-out“) zbraní do nelegální sféry. Toto uvedené riziko může být současně symptomem celkově selhávající právní regulace nakládání se zbraněmi, které může být spojeno také se snížením akceschopnosti příslušných orgánů veřejné moci (např. z důvodu přemíry kazuistických a obtížně uplatnitelných pravidel chování nebo zahlcení orgánů neefektivní administrativní činností, zejména pak na úkor praktické činnosti kontrolní).

Specifickým rizikem spojeným s právní úpravou na tomto úseku, je pak riziko nenaplnění implementační povinnosti České republiky, která plyne z jejího členství v Evropské unii a nutnosti provést zákonem o zbraních transpozici příslušné evropské právní úpravy, a to včetně revidující směrnice a jejích doprovodných právních aktů Evropské unie.

2. Návrh variant řešení

Nový zákon o zbraních je z hlediska věcného záběru dosti komplexní normou, přičemž poměrně významná část jeho materie představuje přímou implementaci evropské legislativy, nebo je implementačními hledisky (typicky kategorizací zbraní) ovlivněna. Relativně významná část zejména technických otázek návrhu byla také analyzována v rámci Analýzy směrnice. Rovněž samotný fakt přijetí nové právní úpravy je ponechán mimo hodnocení variant řešení, neboť jednak je patrně nesporné, že v moderním demokratickém právním státě je sféra nakládání se zbraněmi a střelivem materií, která nemůže být regulována jinak než prostřednictvím zákona, a jednak bylo vypracování návrhu nového zákona o zbraních předkladateli uloženo usnesením vlády č. 740 ze dne 23. října 2017 a nezbývá tak, než se jím řídit.

Níže jsou tedy popsány alternativní řešení části klíčových problémů, které byly v průběhu zpracovávání návrhu zákona o zbraních skutečně předkladatelem řešeny a rovněž pak podrobeny široké diskuzi v rámci pracovních skupin, které za tím účelem Ministerstvo vnitra počátkem roku 2018 zřídilo. Uvedena jsou pak alternativní řešení reálně zvažovaná, přičemž je uvedena též Varianta nulová, která v zásadě představuje zachování legislativního rámce zákona č. 119/2002 Sb.

2.1 Zakázané doplňky zbraní; tlumiče

Varianta „0“

Dosavadní zákon o zbraních vymezuje skupinu zakázaných doplňků zbraní, pro které platí stejná regulace jako pro kategorii zakázaných zbraní. Mezi zakázané doplňky zbraní dosavadní právní úprava počítala jednak zaměřovače zbraní, jejichž funkce byla založena na principu noktovizorů (tj. zesilovačů zbytkového světla využívajících tzv. mikrokanálkové desky), a jednak tlumiče hluku výstřelu (podobně pak i zbraně vybavené pevně vestavěným tlumičem hluku výstřelu byly jako takové zařazeny mezi zakázané zbraně). Právní status tlumičů pro jiné než palné zbraně (např. pro vzduchovky), nefunkčních napodobenin tlumičů nebo zařízení tlumících hluk výstřelu jen v určitém směru (např. tzv. lineární kompenzátory) pak dosavadní právní úprava ponechávala bez jednoznačného řešení.

Varianta I

V budoucím zákoně o zbraních se navrhuje neupravovat nakládání s noktovizory, neboť jde o právní úpravu, která již neodpovídá stupni technologického rozvoje. V současné době existuje řada odlišných technologií, které střelbu za zhoršené viditelnosti nebo ve tmě umožňují na stejné (nebo dokonce vyšší) úrovni než noktovizní zaměřovače, a které již regulaci podle dosavadního zákona o zbraních nepodléhaly (např. termovizní zaměřovače, noktovizní předsádky, resp. zásádky, digitální zesilovače jasu). Přitom nebyly zaznamenány jakékoli bezpečnostní incidenty spojené s použitím těchto přístrojů. Regulace samotných noktovizních přístrojů se tak jeví jako technický i regulatorní anachronismus.

V případě tlumičů hluku výstřelu zachovat restriktivní přístup dosavadní právní úpravy, pokud jde o tlumiče pro palné zbraně, naopak nakládání s ostatními podobnými zařízeními regulaci nepodrobovat (a v tomto ohledu dosavadní právní úpravu tedy spíše jen upřesnit).

Varianta II

V případě noktovizních zaměřovačů obdobně jako Varianta I.

Pokud jde o tlumiče hluku uvýstřelu určené pro palné zbraně, umožnit nakládání s nimi za obdobných podmínek jako se zbraněmi, pro použití se kterými jsou tyto tlumiče

určeny. Tlumiče pro jiné než palné zbraně a obdobná zařízení ponechat explicitně mimo působnost nové právní úpravy (tj. obdobně jako Varianta I).

Tato varianta vychází ze skutečnosti, že používání tlumičů se v průběhu posledních let stalo zejména v jiných členských státech více méně standardním. Existují přitom členské státy, kde tlumiče hluku výstřelu nepodléhají vůbec žádné regulaci (např. pobaltské státy), státy, kde je nakládání s tlumiči umožněno za podobných podmínek jako nakládání se zbraněmi (typicky kategorie B nebo C ve smyslu směrnice 91/477/ES ve znění revidující směrnice, zde jde kupř. o Německo, Francii, Finsko, jakož v podstatě o většinu ostatních evropských států), a přetrvává též menšina členských států, kde jsou tlumiče hluku výstřelu nadále zařazeny mezi zakázané doplňky zbraní (např. Portugalsko či Španělsko). V některých členských státech je pak naopak používání tlumičů zejména při lovu dokonce přímo povinné (např. ve Skandinávii, nicméně zde se jedná spíše o problematiku spadající do sféry právní úpravy lovu, nikoli nakládání se zbraněmi obecně). Jako optimální se pak jeví zařazení tlumiče hluku výstřelu do konkrétní kategorie, a to specificky na stejnou úroveň jako zbraně kategorie B, resp. C ve smyslu směrnice 91/477/ES, neboť tlumič není a priori konstruován pro použití se zbraní určitého funkčního principu (což je hledisko, od kterého se odvíjí kategorizace zbraní), ale pro zbraň určité ráže, resp. rozsahu ráží. Z tohoto důvodu se jako spíše nevhodné jeví odvozovat kategorii tlumiče od kategorie zbraně spolu se kterou je používán, resp. pro použití se kterou je určen (technická povaha tlumiče je v tomto ohledu odlišná např. od hlavních částí zbraně). Současně je třeba upozornit, že použití tlumiče nesnižuje hluk výstřelu ani zdaleka v té míře, jak se zřejmě často veřejnost domnívá (patrně pod vlivem populární kultury). Použití tlumiče nicméně alespoň částečně snižuje zdravotní rizika spojená se střelbou a dopady škodlivého vysokofrekvenčního hluku na okolí (ať již jde o střelce samotného, jiné osoby, lovecké psy či veřejné zdraví a okolní prostředí jako takové).

2.2 Polotovary hlavních částí zbraní a součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu

Varianta „0“

Dosavadní zákon o zbraních nakládání s polotovary hlavních částí zbraní ani se součástmi zbraní umožňujících samočinnou střelbu neupravoval.

Varianta I

Polotovary hlavních částí zbraní podléhajících registraci a součástí (palných) zbraní umožňujících samočinnou střelbu (např. speciálně konstruované součásti spoušťových mechanismů či tzv. bump-fire pažby) zařadit mezi některou z kategorií zbraní podléhajících evidenci (registraci nebo ohlášení).

Tato varianta s sebou nese povinnost subjektů, které s takovými součástkami nakládají, aby byly jednak držiteli příslušného oprávnění podle zákona o zbraních, a jednak aby v případě nabytí takové součástky provedly její registraci, resp. v případě podnikatelů v oboru zbraní a střeliva vedli jejich evidenci v centrálním registru zbraní.

Varianta II

Nastavit právní režim nakládání s polotovary hlavních částí zbraní podléhajících registraci a součástí (palných) zbraní umožňujících samočinnou střelbu tak, aby nakládní s nimi bylo sice přísně omezeno, ale současně nebyla vyžadována jejich evidence (popř. registrace) podobně jako v případě „hotových“ zbraní, resp. jejich hlavních částí. Důvodem pro takovýto kombinovaný přístup je jak v případě polotovarů hlavních částí zbraní, tak i součástí zbraní umožňujících samočinnou střelbu skutečnost, že velmi často nejsou označeny identifikačními údaji a problematika může být i jejich kvantifikace (např. polotovary hlavní, tzv. hlavňovina, představují „trubky“ s vývrtem hlavně, které jsou pro potřeby zhotovování konkrétních hlavních nařezány na potřebnou délku a dále upraveny; jediná možná kvantifikace by tak byla pouze na „metráž“).

V souvislosti s evidencí těchto součástek pak vyvstává ještě další problém, který souvisí s vnitřní filosofií centrálního registru zbraní. Centrální registr zbraní je důsledně založen na sledování tzv. životního cyklu zbraně. Od okamžiku zhotovení hlavní části zbraně, až po její zničení (nebo případného vývozu) je daná konkrétní součást individuálně sledována a evidována, a to bez ohledu na to, kolikrát změní za svůj „životní cyklus“ majitele, ale případně i v kolika jiných kompletních zbraních je použita (instalována). Evidence polotovarů a součástí zbraní umožňujících samočinnou střelbu by díky své individuální neztotožnitelnosti tuto základní logiku evidence zbraní v centrálním registru zbraní narušila (nelze reálně odvíjet evidenci konkrétně identifikované hlavně od 30 cm dlouhého kusu generické hrubé hlavňoviny, resp. taková informace v zásadě nenese žádnou dodatečnou informační hodnotu).

2.3 Vymezení a označení kategorií zbraní; kategorie střeliva

K provedení formalizovaného hodnocení dopadů regulace v případě způsobu vymezení a formy označení jednotlivých kategorií zbraní a střeliva předkladatel přistoupil s ohledem na skutečnost, že se v průběhu zpracovávání návrhu a jeho projednávání ukázaly dvě skutečnosti:

- jednak se projevilo, jak zásadní dopad má konkrétní způsob vymezení a označení kategorií na srozumitelnost návrhu a nakolik tento aspekt ovlivňuje vnitřní konzistenci návrhu jako celku, což má dále bezprostřední dopad na možnosti argumentace, diskuze a vůbec práce s návrhem coby normativním textem,
- prostý fakt konkrétního způsobu označení kategorií jinak než jak jej prováděla dosavadní právní úprava se zdá být pro některé stakeholdery poměrně kontroverzním; na vině je zřejmě fakt, že text návrhu (ve verzi odpovídající Variantě II, viz dále) působí relativně technicistním, ale především asi od textu dosavadního zákona více se odchylojícím dojmem, proti čemuž stojí relativní konzervatismus části dotčených subjektů.

Varianta „0“

Dosavadní zákon o zbraních vymezoval 4 kategorie zbraní a obdobně jako směrnice 91/477/ES před nabytím účinnosti revidující směrnice je označoval písmeny A, B, C a D. V praxi aplikace zákona č. 119/2002 Sb. způsobovalo toto členění některé specifické a současně celkem časté komplikace. Zejména šlo o vznik značných nejednoznačností plynoucích z faktu, že jak kategorie zbraní v zákoně o zbraních, tak i kategorie zbraní ve směrnici (byť definované po obsahové stránce částečně odlišně), tak ale i skupiny zbrojních průkazů a skupiny zbrojních licencí byly označeny stejnou písmennou řadou (tj. písmeny latinské abecedy počínaje písmenem A). Tento stav jednak dosti komplikoval (a nadále komplikuje) porozumění právní úpravě směrnice 91/477/ES (tyto písmenné řady začínající od A bylo třeba rozlišovat v kontextu zbraní ve 4 různých případech a s různým obsahem).

Pro ilustraci hloubky tohoto problému lze konkrétně s ohledem na podmínky nakládání se zbraněmi stanovovanými směrnicí 91/477/ES uvést, že všechny zbraně, jichž se směrnice týkala, byly v České republice podle dosavadního zákona o zbraních

regulovány na úrovni zbraní kategorie A nebo B ve smyslu směrnice. Jinými slovy kategorie C ve smyslu dosavadního zákona o zbraních byla regulována stejně přísně jako kategorie B ve smyslu směrnice, a kategorii zbraní, která by z hlediska požadavků na nakládání s nimi odpovídala kategorii C nebo D ve smyslu směrnice, dosavadní zákon o zbraních vůbec neupravoval. Kategorie D ve smyslu dosavadního zákona o zbraních pak zahrnovala zbraně, které vůbec směrnice 91/477/ES neupravovala.

Zejména v době zvýšené pozornosti ve vztahu k této evropské právní úpravě je proto nanejvýš vhodné v terminologii národního právního předpisu odlišnou (přísnější) strukturu kategorií učinit explicitní a srozumitelnou. Shoda označení kategorií v dosavadní právní úpravě a ve směrnici navíc zcela zastřela poměrně zásadní skutečnost, že věcná působnost tuzemské národní právní úpravy je výrazně širší než je tomu v případě právní úpravy evropské a dále že přístup tuzemské právní úpravy je dlouhodobě výrazně přísnější než systém vyžadovaný směrnicí 91/477/ES.

Jiný problém pak při aplikaci dosavadního zákona o zbraních představovalo zaměňování kategorií zbraní a skupin zbrojního průkazu a to nejen ze strany laické veřejnosti, ale i řady správních orgánů – zejména šlo o případ zbraní určených pro sběratelské účely (které mohly za určitých podmínek – šlo-li původně o vojenské zbraně a nebyly-li označeny „civilními“ ověřovacími značkami – spadat též pod kategorii A, tj. mezi zakázané zbraně) a zbrojních průkazů pro sběratelské účely (skupina A). Často bylo možné se v praxi setkat s pojetím, že jde o „zbraň na skupinu A“ (ale prakticky k podmínkám nabytí vlastnictví a držení takové zbraně držitelé i správní orgány přistupovali jako k běžné zbraně kategorie B nebo C), byť v daném případě mělo jít o zbraň kategorie A (tj. zbraň, pro nakládání s níž by daná osoba měla získat výjimku, kterou by však mohla získat pouze coby držitel zbrojního průkazu skupiny A). Takováto zmatečná situace značně přispívala ke zmatečnosti výkladu zákona, což však již mohlo v některých případech vyústit i do situace, kdy se dané osoby či orgány veřejné moci dopouštěly protiprávního jednání při nakládání se zbraněmi dané kategorie.

Střelivo samotné není v dosavadním zákoně o zbraních řazeno do kategorií s výjimkou střeliva zakázaného, u něhož z větší části plyne jeho zařazení do kategorie A právě z transpozice směrnice o zbraních. Zakázané střelivo je tak zcela nevhodně považováno za *zbraň* kategorie A. Střelivo, které není zakázané se pak do kategorie nezařazuje a dosavadní právní úprava k němu přistupuje vesměs ve vazbě na zbraň, pro kterou je určeno. Střelivo pro zbraně kategorie D je pak do značné míry nahodilou

směsíci látek, které jsou svou povahou výbušninami podle jiného právního předpisu (typicky černý prach), střeliva specifické konstrukce (náboje typu Flobert, nábojky nebo historické střelivo) a případně předmětů, jejichž podřazení pod dosavadní zákon o zbraních je i z hlediska jeho platného textu nejisté a z hlediska technického pak vesměs nesmyslné (inertní střelivo pro mechanické či plynové zbraně).

Varianta I

Označení kategorií zbraní slovně, popř. za pomoci jiných pomocných škálovatelných hledisek. V rámci diskuzí o návrhu zákona v pracovních skupinách Ministerstva vnitra byla diskutována též verze návrhu zákona, která obsahovala slovní označení jednotlivých kategorií zbraní (zapovězené zbraně, omezované zbraně, kontrolované zbraně, jiné zbraně podléhající registraci, zbraně povinně oznamované, zbraně neoznamované) a k jejichž definici byl využit systém „tříd“, které se opíraly o relativní účinnost, resp. nebezpečnost daného konstrukčního druhu zbraně. Tento terminologický přístup i systém byl jak ze strany předkladatele, tak i napříč pracovními skupinami v zásadě odmítnut jako značně nepřehledný a v rámci hmotněprávního textu návrhu nesrozumitelný.

Střelivo lze oproti nulové variantě lépe strukturovat do samostatných kategorií, které by se svým označením od kategorií odlišovaly. Zejména se jako vhodné jeví odlišit od sebe střelivo, které i evropská právní úprava považuje za zakázané, střelivo určené pro použití ve zbraních podléhajících registraci a konečně střelivo určené pro použití ve zbraních kategorie PO a NO a komponenty střeliva obsahující aktivní složku.

Varianta II

Zavést označení kategorií zbraní ve formě písmenného, popř. číselného označení kategorií, a to pokud možno tak, aby se jednalo o intuitivní zkratky (obsahující zkrácenou informaci o věcném obsahu dané kategorie). Současně však důsledně odlišit tato označení od označení kategorií v revidované směrnici a od dalších případných zkrácených označení používaných v návrhu zákona, odlišit však také označení kategorií od původního označení užívaného v dosavadní právní úpravě tak, aby pokud možno při přechodu na novou právní úpravu nedocházelo u adresátů právní úpravy k chybným představám o identitě obsahu kategorií zbraní vymezených podle dosavadní a podle nové právní úpravy.

Kategorizaci střeliva v této variantě lze pojmut obdobně jako v případě Varianty I.

Současně se jako nanejvýše vhodné jeví strukturovat tyto kategorie tak, aby pro nakládání s nimi mohla být vždy stanovena jediná „sada“ požadavků. Problematickým se z tohoto úhlu pohledu jeví být zejména kategorie A ve smyslu revidované směrnice, neboť se jedná sice formálně o jedinou kategorii, ale nakládání se zbraněmi do jejích jednotlivých subkategorií lze rozlišit na 2, resp. 3 dosti odlišné skupiny. Subkategorie A1 až A5 a A9 podle revidované směrnice lze považovat za „přísně zakázané“ zbraně, v jejichž případě směrnice předpokládá výjimky jen v omezeném množství případů. Subkategorie A6 a A7 podle revidované směrnice jsou nejméně přísně regulovanými zakázanými zbraněmi, u nichž je umožněn jak tzv. grandfathering (čl. 7 odst. 4a revidované směrnice), tak i široké spektrum zejména sportovních výjimek podle čl. 6 odst. 6 revidované směrnice. Konečně pak kategorie A8 je v tomto ohledu někde „na půli cesty“, neboť sice se jí může dotýkat tzv. grandfathering, ale na druhé straně pro nakládání s ní směrnice nepředpokládá možnost vydávání výjimek podle čl. 6 odst. 6. Je zřejmé, že z ryze pragmatického hlediska je jednodušší subkategorie A1 až A9 ve smyslu revidované směrnice strukturovat do dvou samostatných kategorií, neboť revidovaná směrnice tak ke své kategorii A sama fakticky přistupuje.

2.4 Zbraně kategorie PO

Variant a „0“

Dosavadní právní úprava neobsahovala kategorii zbraní, která by z hlediska podmínek a požadavků na ohlášení (deklaraci) odpovídala kategorii C ve smyslu směrnice 91/477/ES (je ale třeba upozornit, že jde toliko o podobnost podmínek nakládání, nikoli o vymezení druhů zbraní spadajících do této kategorie; k problematice matoucích dopadů stejných označení kategorií majících ovšem jiný obsah viz předchozí bod).

Variant a I

Stanovit novou kategorii zbraní, která bude de facto odpovídat kategorii C ve smyslu směrnice 91/477/ES, přičemž pro nakládání se zbraněmi této kategorie budou stanoveny mírnější požadavky, než je tomu u zbraní podléhajících registraci, zejména nebude pro nakládání se zbraněmi této kategorie vyžadováno plnohodnotné zbrojní oprávnění. Do této kategorie budou však zařazeny pouze ty zbraně, u nichž taková kategorizace nově vyplývá z revidující směrnice (naopak kategorie ostatních „ostrých“

palných zbraní zahrnutých do kategorie C ve smyslu dosavadní právní úpravy nebude snižována), popř. u kterých je takovéto zpřísnění pro futuro odůvodněno specifickými bezpečnostními ohledy (expanzní zbraně a zbraně pro náboje typu Flobert), nebo u nichž je zařazení do takovéto „mezikategorie“ řešením určitých interpretačních nejednoznačností dosavadní právní úpravy (některé tzv. předovky, u nichž k iniciaci dochází kupř. za použití zápalek typu W209 či gevelot).

Varianta II

Zahrnout zbraně, které nově směrnice 91/477/ES zařazuje do své kategorie C, a zbraně, u nichž je k tomu dán důvod s ohledem na empiricky se materializující bezpečnostní rizika, mezi zbraně podléhající registraci, jinými slovy vyžadovat u nich splnění podmínek, které ve smyslu směrnice 91/477/ES odpovídají požadavkům pro nakládání se zbraněmi kategorie B. Tento přístup je však výrazně přísnější než požaduje revidovaná směrnice a v některých případech (např. pokud jde o správně znehodnocené zbraně) by jej nebylo v žádném případě možné považovat za přiměřený.

2.5 Doklady

Varianta „0“

Dosavadní zákon o zbraních zakotvuje existenci řady dokladů vydávaných na úseku zbraní a střeliva:

- zbrojní průkaz,
- zbrojní licence,
- průkaz zbraně,
- průkaz zkušebního komisaře,
- evropský zbrojní pas,
- potvrzení o znehodnocení zbraně,
- zbrojní průvodní list.

Současně je vydávána celá řada dalších listin, u nichž již v současné době do určité míry možnost elektronizace existuje (např. výjimka podle § 9, povolení podle § 12, rozhodnutí a hlášení vztahující se k přepravě zbraní a střeliva apod.).

Varianta I

Vzhledem k důkladnosti a on-line dostupnosti centrálního registru zbraní, zejména s ohledem na širokou dostupnost výstupů z něj prostřednictvím standardního webového rozhraní, se nabízí možnost dosavadní doklady z větší části jako takové zrušit. Je třeba vyzdvihnout, že účelem dokladu je jednak ztotožnění držitele daného oprávnění a prokázání existence tohoto oprávnění a ztotožnění (registrované) zbraně k jejímu oprávněnému držiteli. Je zřejmé, že forma listinného (fyzického) dokladu je v tomto ohledu poměrně nedůsledná, neboť prokazatelně osvědčuje pouze to, že v okamžiku svého vydání byl daný doklad vydán dané oprávněné osobě. Následně však se již nelze na samotný fyzický doklad plně spolehnout, že dané oprávnění skutečně existuje a daný doklad nebyl např. odejmut, zajištěn nebo se nejedná o doklad ztracený. Též s ohledem na tyto nedostatky prokazování existence oprávnění prostřednictvím fyzického dokladu byl již zákonem č. 170/2013 Sb. pro držitele zbrojních licencí (podnikatele v oboru zbraní a střeliva) zaveden garantovaný přístup do centrálního registru zbraní, kde si daný podnikatelský subjekt mohl na základě ztotožnění držitele zbrojního průkazu v reálném čase ověřit existenci a platnost zbrojního průkazu či zbrojní licence např. osoby, které zbraň či střelivo prodával, jakož i platnost jiných oprávnění, např. výjimky pro nabytí zbraně kategorie A nebo povolení pro nabytí zbraně kategorie B.

V současné době lze však v rámci elektronizace výkonu státní správy a vzhledem k technologickému rozvoji a dostupnosti např. osobních zařízení s přímým přístupem na internet (typicky jakýkoli smartphone) postoupit dále. V současnosti lze již nikoli jen za nedosažitelný ideální stav, ale za prakticky poměrně snadno realizovatelný princip považovat nahrazení fyzických dokladů širší paletou možností prokázání existence určitého oprávnění v podobě přímé reference na státem garantovanou evidenci vedenou v centrálním registru zbraní. Tento přístup má řadu výhod:

- dostupnost (přístupnost),
- důvěryhodnost prokázání existence oprávnění v reálném čase,
- možnost volby alternativního způsobu prokázání existence oprávnění,
- odpadnutí nutnosti přímého kontaktu s konkrétním místně příslušným správním orgánem (popř. pomalé listinné korespondence s ním),

- možnost zásadního rozšíření elektronické komunikace mezi fyzickou nebo právnickou osobou a správním orgánem,
- výrazný pokles nákladů na straně státu a s tím i možnost výrazné redukce správních poplatků.

Ačkoli se k „papírovým“ dokladům nepochybně váže jistá nostalgie a jde o všeobecně a doslova „uchopitelné“ zhmotnění určitého práva (oprávnění), je třeba poznamenat, že s existencí fyzického dokladu se pojí i řada striktně omezujících povinností. Jde zejména o nezbytnost kontroly jejich oběhu, povinnost hlášení jejich ztráty, exkluzivnost prokazování oprávnění takovým dokladem, nezbytnost jejich periodického obnovování atd. Jinými slovy, dosavadní držitel zbraně podléhající registraci nebyl oprávněn prokázat existenci svého oprávnění jinak než předložením zbrojního průkazu, dosavadní zákon o zbraních stanovoval bezvýjimečnou povinnost mít zbrojní průkaz a průkaz zbraně u sebe, má-li držitel u sebe zbraň. Pokud např. při nošení takové zbraně její držitel u sebe předepsané doklady neměl, již toto samotné opomenutí představovalo přestupek proti dosavadnímu zákonu o zbraních, a to dokonce bez ohledu na to, že jinak šlo o řádného držitele daného oprávnění a jím nošená zbraň byla řádně registrována.

Zrušení fyzických dokladů vydávaných jedinou oprávněnou autoritou a převedení prokazování oprávnění do úrovně státem vedené a garantované evidence v informačním systému veřejné správy s sebou nese paradoxně i potenciálně možnou snazší dostupnost fyzických dokladů pro držitele oprávnění, kteří jsou na fyzický doklad zvyklí. Tento přístup poskytuje totiž možnost získat fyzický doklad v podobě ověřeného výpisu z informačního systému veřejné správy, a to na jakémkoli kontaktním místě veřejné správy (Czech Pointu). Takováto listina by mohla velmi podrobně obsáhnout danou osobou držená oprávnění, popř. informace o zbraních, s nimiž je oprávněna nakládat. Mimo kontaktu s orgány veřejné správy by bylo pouze nezbytné zajistit dostatečně spolehlivé ztotožnění takové osoby, k čemuž by však zcela postačilo předložení občanského průkazu.

Kromě možnosti nechat si vydat zbrojní list je za primární možnost prokázání těchto oprávnění nutno považovat u stále se rozrůstající skupiny občanů, kterým je vydán občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a kontaktním elektronickým čipem, možnost prokázat svá oprávnění přímo z příslušného účtu občana na Portálu občana na základě jeho eidentity. Tato aplikace již v současné době umožňuje získat řadu výstupů z jiných informačních systémů veřejné správy a určitá forma zbrojního listu

(pro kontrolu ze strany třetího subjektu vybaveného např. QR kódem) by tak pouze doplnila již řadu v současnosti existujících služeb eGovernmentu. Prostřednictvím Portálu občana (ve spojení s datovou schránkou fyzické osoby) by mělo být rovněž možné činit většinu podání podle navrhovaného zákona, přičemž v těchto případech by takové úkony měly být buď zcela osvobozeny od správního poplatku, nebo by správní poplatky měly být významně redukovány (tak aby plnil pouze regulační funkci).

Vedle toho je však nezbytné zachovat v ryze „analogové“ (fyzické) podobě evropský zbrojní pas. Směrnice 91/477/ES explicitně počítá v tomto ohledu s existencí fyzického dokladu, do něhož lze provádět zápisy. Jakákoli celoevropská právní úprava elektronizace evropských zbrojních pasů absentuje (dokonce ani revidující směrnice nepřinesla v tomto ohledu žádný pokrok) a zároveň oprávnění spojená s evropským zbrojním pasem představují jinak ve směrnici 91/477/ES výjimečné *ius cogens*, v jehož případě členský stát nesmí v rámci implementace přijmout právní úpravu přísnější. V ryze analogové podobě bude rovněž s ohledem na evropské právní předpisy nezbytné vydávat taktéž i certifikát znehodnocené zbraně (jehož vzor je stanoven, a to právě toliko pro analogovou podobu, v prováděcím nařízení Komise 2015/2403).

2.6 Povolení k provozování střelnice

Varianta „0“

Dosavadní právní úprava povolování střelnic představuje jistý kombinovaný přístup, kdy sice příslušný útvar policie musí v rámci svého rozhodování přihlížet k existenci nebo neexistenci veřejnoprávního oprávnění (v daném kontextu např. kolaudačního souhlasu) používat danou nemovitost jako střelnici, ale následně znovu sám posuzuje (bez ohledu na případné posouzení orgánu postupujícího podle stavebního zákona) bezpečnost střelnice, konstrukci jejích bezpečnostních prvků, umístění střelnice atd. Za tím účelem si před vydáním povolení provozování střelnice musí její provozovatel nechat zpracovat posudek soudním znalcem v oboru balistiky, který formálně spočívá v ověření prováděcím právním předpisem stanovených pasáží provozního řádu střelnice. Prováděcí právní předpis obsahuje pouze formální náležitosti provozního řádu střelnice, neobsahuje ovšem věcné (technické) specifikace pro technická opatření pro zajištění bezpečnosti střelby (provozu střelnice) nebo technické parametry na konstrukci střelnic a jejích zařízení.

Varianta I

V rámci Varianty I předkladatel pracoval s de facto zachováním stávajícího přístupu, přičemž pro postup správního orgánu při posouzení bezpečnostních aspektů provozu střelnice, a zejména za účelem omezení libovolnosti přístupu soudních znalců z oboru balistiky při ověřování provozních řádů střelnic, by zákon zakotvoval zmocnění pro vládu stanovit formou nařízení vlády závazné technické požadavky pro konstrukci a umístění střelnic a zejména pak jejich bezpečnostních prvků. Schválení nemovitosti coby střelnice by bylo nadále předpokládáno jako jedna ze základních podmínek vydání povolení provozování střelnice, ale nejednalo by se o právní akt mající bezprostřední vliv na rozsah povolení provozování střelnice vydávaného příslušným útvarem policie.

Varianta II

Navrhuje se opustit dosavadní pouze omezenou návaznost povolení provozování střelnice podle právní úpravy na úseku zbraní a střeliva na rozhodování orgánů státní správy na úseku stavebního práva. Střelnice jsou v naprosté většině případů nemovitostmi a ke svému užívání vyžadují splnění určitých požadavků podle stavebního zákona. Výjimkou jsou např. mobilní či zkušební střelnice anebo střelnice, které nezahrnují žádné stavební ani terénní úpravy (např. některé příležitostné střelnice mající dočasnou povahu).

V rámci této varianty by povolování střelnice coby souboru nemovitostí a technických zařízení spočívalo v rozhodující míře na stavebních úřadech, přičemž policie by se v daném řízení případně vyjadřovala pouze k bezpečnostním, resp. „nestavebním aspektům“ provozu střelnice. Na stavebním úřadě by rovněž byla volba, zda do řízení přizvat znalce v oboru balistiky, nicméně v rámci stanovení technických požadavků na výstavbu by měly být v rámci prováděcího právního předpisu (v gesci Ministerstva pro místní rozvoj a za spolupráce gestora právní úpravy nakládání se zbraněmi a střelivem) stanoveny dostatečně konkrétní technické parametry konstrukce střelnic tak, aby využití znalce nemuselo být pravidlem.

Policie by následně povolila provozování střelnice pouze s ohledem na osobu žadatele a předložení odpovídajícího provozního řádu (včetně uvedení správce střelnice atd.). Samotné technické parametry střelnice by však již policie neposuzovala (ty by byly

schváleny v rámci kolaudace, resp. jiného příslušného postupu podle stavebních předpisů.

2.7 Konverze zbraní

Varianta „0“

Současná právní úprava upravuje „konverze“ zbraní, tedy jejich úpravu na jiný funkční princip, nebo jinou kategorii pouze ve velmi omezeném rozsahu a spíše nahodile. Komplexnější právní úprava je stanovena pouze v případě znehodnocování zbraní a zhotovování jejich řezů (§ 63 dosavadního zákona o zbraních). V ostatních případech, jakými může být např. úprava „ostré“ zbraně na zbraň expanzní, na zbraň určenou pro použití střeliva typu Flobert, pro úpravu samočinné zbraně na zbraň samonabíjecí či opakovací nebo např. pro případ zkrácení hlavně, stanovuje dosavadní zákon o zbraních pouze dvě značně obecná a současně nejednoznačná pravidla. Prvním případem je § 39 odst. 1 písm. q) dosavadního zákona o zbraních, podle kterého je držitel zbrojní licence povinen *„ohlásit do 10 pracovních dnů příslušnému útvaru policie změnu ráže zbraně nebo opravu zbraně mající za následek změnu kategorie zbraně“*. Poněkud nevhodně se zde hovoří o „opravě“, přičemž v drtivé většině případů půjde spíše o „úpravu“, a toto ustanovení je rovněž minimálně z hlediska lhůt v jednoznačném rozporu s povinností držitele zbrojní licence, který vede evidenci v CRZ (což bude v případě držitele zbrojní licence těch skupin, v rámci kterých je oprávněn provádět změny ráží, opravy a případně úpravy zbraní, v podstatě pravidlem), neboť povinnost uvést údaj o provedení takovéto úpravy, resp. opravy zbraně coby „změny stavu zbraně“ musí být takovým držitelem zbrojní licence splněna bez zbytečného odkladu a nejpozději do 48 hodin poté, co k těmto skutečnostem došlo (srov. § 73a dosavadního zákona o zbraních). To činí dodatečnou povinnost samostatného hlášení změny ráže či opravy zbraně mající za následek změnu její kategorie v podstatě redundantní.

Druhým ustanovením dosavadního zákona o ozbrojích, které umožňuje alespoň v nějaké míře kontrolovat postup konverzí zbraní je jeho § 63 odst. 5, který odkazuje na použití obdobného přístupu (tj. zejména požadavek předchozího povolení) jako je tomu v případě znehodnocování zbraní. Tento postup má být použit tehdy, *„kdy dochází při opravě nebo úpravě zbraně k takovým zásahům, které nevratně zničí nebo pro účely balistického zkoumání jinak znehodnotí hlavní část zbraně“*. V praxi běžně dochází k opomíjení tohoto postupu, pokud není opravou nebo úpravou zasažen vývrt

hlavně dané zbraně – úpravci, ale dokonce někdy i příslušné útvary policie, vycházejí totiž z elementární neznalosti kriminalistické balistiky, když předpokládají, že „balistické zkoumání“ spočívá toliko ve zkoumání mechanických stop na střele, která prošla vývrtem hlavně určité zbraně. Přitom forenzní balistické zkoumání může být zaměřeno na široké spektrum vlastností zbraně a jejich projev v okamžiku výstřelu (nebo dokonce i jen s ohledem na jiný způsob použití zbraně a její interakce se střelivem, aniž by případně k výstřelu vůbec došlo). Jakýkoli významnější zásah do zbraně mající za následek nevratnou úpravu některé z jejích hlavních částí by tak měl být fakticky považován za opravu, resp. úpravu ve smyslu § 63 odst. 5 dosavadního zákona o zbraních. Současně lze považovat za zásadní lapsus dosavadní právní úpravy, že v případě vydání povolení podle § 63 odst. 5 dosavadního zákona o zbraních není již stanovena povinnost následného předložení opravené, resp. upravené zbraně ke kontrole policii.

Varianta I

V této variantě lze navrhnout zakotvení požadavku povolení pro každou specifickou opravu nebo úpravu zbraně. V každém případě by se tak mělo stanovit ve významně širším okruhu případů, než činí dosavadní zákon o zbraních. Minimálně by se muselo jednat o případy znehodnocení zbraně (a to při zohlednění aktuálně platné a přímo účinné právní úpravy Evropské unie), zhotovování řezů zbraní, přerážování zbraně, zkrácení hlavně (případ prodloužení hlavně je sice možný, ale půjde o extrémně výjimečné případy) nebo obecněji případ jakékoli změny kategorie zbraně. Přitom je třeba upozornit, že z hlediska regulace nakládání se zbraněmi je problematickou zejména úprava zbraně na nižší kategorii, tj. na zbraň, která podléhá nižším zákonným nárokům na nakládání s ní. Zcela specifickým (a rovněž nejproblematictější) případem pak je taková úprava zbraně, která vede ke snížení její kategorie ze zbraně, která podléhá určité formě evidence na zbraň (nebo jiný předmět), která již není vedena v žádné evidenci a o které tak stát přestává mít přehled. Úprava v tomto posledně zmíněném případě musí být adekvátně důsledná a měla by být z podstaty věci nevratná do té míry, aby součásti takovýchto zbraní nemohly již být upotřebeny ve zbraní vyšší kategorie (čímž by docházelo k přímému obcházení právní úpravy nakládání se zbraněmi strukturované do různě přísných požadavků právě podle hierarchie jejich kategorií). Zcela resignovat nelze ale ani na případné povolování opačného postupu, kdy je ze zbraně nižší kategorie zhotovována zbraň vyšší

kategorie, neboť v takovém případě by mohlo dojít kupř. k obcházení dovozních omezení pro zbraně určitých kategorií z určitých teritorií (zbraň by byla dovezena jako zbraň nižší kategorie a následně již na území České republiky upravena na zbraň kategorie vyšší).

Varianta II

V této variantě lze navrhnout stanovení rozšířeného, resp. zobecněného přístupu oproti kazuističtější Variantě I a stanovit povinnost povolení (a následné kontroly) v případě jakékoli opravy, resp. úpravy zbraně, kterou lze považovat za nevratnou, nebo která by měla vliv na balistické charakteristiky dané zbraně, popř. která by se dotýkala hlavních částí zbraně.

Varianta III

V této variantě lze navrhnout úplný nebo částečný zákaz provádění oprav nebo úprav zbraní majících vliv na kategorii zbraně. Jinými slovy takto opravené nebo upravené zbraně by byly ponechávány v původních kategoriích, nebo by se jako až na výjimky (znehodnocení, zhotovení řezu a „vznik“ neaktivního torza působením jiných vnějších vlivů) právní úpravou zabránilo provádění úprav zbraní podléhajících registraci na zbraně nižší kategorie. A priori se jeví jako akceptovatelné takovéto řešení pouze v případě oprav či úprav zbraní na zbraně nižších kategorií, neboť univerzální zakotvení tohoto přístupu (tzn. i pro úpravy na zbraně „vyšších“ kategorií) by vedlo k absurdní situaci, kdy by např. samonabíjecí zbraň upravená na zbraň samočinnou zůstávala v nižší kategorii než zbraň, která byla již jako samočinná vyrobena.

2.8 Rozhodování o kategorizaci zbraní

Varianta „0“

Současná právní úprava počítá toliko s rozhodováním o kategorii zbraně (resp. střeliva) v případech pochybností. Příslušné řízení pak vede Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva (§ 3 odst. 3 dosavadního zákona o zbraních a vyhláška č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie). Tato právní úprava má několik slabin. Jednak není blíže řešen postup zařazení zbraně do kategorie v případech, kdy

explicitně nedojde ke (svým způsobem již kvalifikované) pochybnosti o kategorii určité zbraně, a to jak v případě zavedení zcela nového typu zbraně do CRZ, nebo i v případě konverze zbraně, která již v CRZ evidována je. Jiným problémem pak je forma současného rozhodování o kategorii zbraně, kdy je Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva vydáváno rozhodnutí v individuálním případě, přičemž vliv tohoto rozhodování na posouzení dalších stejných (popř. dokonce jen podobných) zbraní, které ale Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva fyzicky v rámci kategorizačního řízení neposuzoval, je spíše jen dovozován praxí (kategorizační rozhodnutí Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva tak mají de facto určitou kvaziprecedenční povahu). Současně ale dosud nebyl nijak explicitně na úrovni právního předpisu řešen přístup k osobám, které drží zbraň obdobnou jako zbraň u níž bylo rozhodnuto o zařazení do kategorie, ale kterou nabyly a drží jako zbraň jiné kategorie.

Varianta I

V rámci této varianty lze rozšířit rozhodování o zařazení zbraní do kategorie na všechny případy, kdy určitá zbraň vstupuje na trh, resp. do evidence v CRZ. Jinými slovy, každá zbraň (nebo alespoň typ zbraně) by musela být zařazena do kategorie před tím, než ji bude možno umístit na trh. Formou tohoto zařazení do kategorie by bylo individuální rozhodnutí, které by mělo – zejména s ohledem na přiřazení určité zbraně do určité kategorie v rámci CRZ – skutečné precedenční účinky (ty by však vyplývaly především z časové priority určení kategorie při uvedení prvního kusu dané zbraně na trh, u něhož by docházelo k určení jeho kategorie, tj. jako kategorie určitého typu). Např. v případě uvedení identické zbraně na trh pod odlišným typovým označením by bylo nezbytné provést znovu zařazení takové zbraně do kategorie). Změna kategorie zbraní (pravomocně) zavedených do určité kategorie popsáním způsobem by byla možná v zásadě pouze změnou vymezení daných kategorií v zákoně o zbraních. Tento přístup je realizovatelný zejména v případě zbraní podléhajících registraci a případně zbraní kategorie PO, které musejí být od okamžiku svého zhotovení nebo dovozu evidovány v CRZ.

Varianta II

Varianta I poskytuje spíše jen omezený prostor pro řešení případů zbraní, které by jejich výrobce či dovozce na trh umístil jako zbraně kat. NO, nebo jako předměty, které by podle něj vůbec nebyly zbraněmi. Stejně tak by byla problematická situace střeliva s výjimkou střeliva kat. S1 (u něhož by docházelo k předběžnému zavedení do konkrétní kategorie obdobně jako u zbraní podléhajících registraci a zbraní kategorie PO). Pro všechny tyto případy se jeví jako vhodné stanovit možnost zařazení určitých zbraní nebo střeliva do konkrétní kategorie i v případech, kdy již jsou umístěny na trhu (resp. i tehdy, jsou-li již evidovány v CRZ a určitá kategorie je jim již přiřazena). V rámci varianty by mělo být tedy zachováno v nějaké míře rozhodování Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva o zařazení zbraně, resp. střeliva do kategorie, a to případně i jako forma alternativního postupu oproti Variantě I, a to zejména v případech, kdy by postup podle Varianty I nebyl z podstaty věci použitelný (např. v případě, že posouzena má být konkrétní individuální vlastnost určité zbraně, která má vliv na její zařazení do kategorie, takovou vlastností je typicky datum výroby v případě historických zbraní).

Varianta III

Pokud by byla Varianta II pojata šířeji jako „zařazování (kategorizace) typu“, nemuselo by být pro dosažení tohoto cíle patrně dostatečné, aby (zejména v případě, že by takový postup nebyl kombinován s Variantou I) měl správní akt zařazení typu zbraně či střeliva do kategorie formou pouhého individuálního rozhodnutí. V rámci této varianty řešení lze tedy zvážit, zda by nebylo vhodné po formální stránce využít pro kategorizační akt Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva některého z právních aktů z širším dopadem (mimo konkrétní individuální případ), a to ať již by šlo o opatření obecné povahy (Část šestá správního řádu), standardní podzákonný předpis vydávaný na základě příslušného zmocnění v zákoně, nebo o určitý (nestandardní) kvazinormativní právní akt (např. oznámení či opatření uveřejňované v některém z oficiálních věstníků vydávaných orgány veřejné moci).

2.9 Místní příslušnost odborných útvarů policie

Varianta „0“

V současné době je místní příslušnost příslušných útvarů policie bez dalšího vázána na místo pobytu nebo sídlo žadatele, resp. držitele určitého oprávnění podle dosavadního zákona o zbraních. V případě zájmu těchto subjektů o stanovení odlišné místní příslušnosti (zejména v případech podávání přihlášek o konání zkoušek odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu) lze toliko podat žádost o změnu místní příslušnosti podle § 131 odst. 5 správního řádu.

Varianta I

V rámci této varianty je na místě zvážit ponechání místní příslušnosti podle místa pobytu nebo sídla žadatele nebo držitele oprávnění pouze v případech, kdy je k tomu určitý specifický důvod a naopak v ostatních případech lze jednak místní příslušnost vymezit určitým způsobem s ohledem na konkrétní povahu dané regulované činnosti, a jednak lze kritérium místní příslušnosti ve zbylých případech zcela eliminovat a ponechat pouze požadavek příslušnosti věcné, resp. funkční (jinými slovy daný úkon by mělo být možné učinit v zásadě vůči kterémukoli odbornému útvaru policie). V této variantě by tak mohla být např. zachována místní příslušnost podle místa pobytu žadatele o vydání zbrojního oprávnění (toto řízení je spojeno s řadou prověřování dané osoby a následným průběžným dohledem nad tím, zda taková osoba požadavky pro vydání zbrojního oprávnění i nadále splňuje), zatímco místní příslušnost v otázkách střelnic by mohla být stanovena podle skutečného umístění dané střelnice (nikoli podle sídla jejího provozovatele) a v případě zejména pouze evidenčních, resp. ohlašovacích úkonů typu registrace zbraně (které však je třeba učinit osobně) by mělo být možné je učinit vůči kterémukoli odbornému útvaru policie.

Varianta II

V rámci této varianty lze zvážit úplné rozvolnění místní příslušnosti a tedy umožnění provádět jakékoli úkony vyžadované zákonem o zbraních vůči kterémukoli pracovišti odborných útvarů policie. Na druhé straně pro řízení vedená z moci úřední či pro výkon kontroly by musela být tak jako tak vymezena pravidla místní příslušnost, a to buď analogicky k Variantě „0“ či Variantě I.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Výše nastíněné „nenulové“ varianty představují ve všech případech de facto řešení některého z nedostatků existující právní úpravy. Vyhodnocování nákladů a přínosů nulových variant je proto věnována pouze minimální pozornost. Ostatní varianty jsou formulovány jako řešení problémů, které spočívají v nulové variantě a setrvání u některé z nulových variant se tedy a priori nepředpokládá. Stejně tak v případě zhodnocení formálního nástroje se dále nevěnuje pozornost samotnému faktu, že všechna navrhovaná opatření jsou představována regulací na úrovni zákona.

Pouze na okraj lze také zmínit, že nulová varianta s sebou z uvedených důvodů vždy nese též povážlivé náklady (ušlé) příležitosti (opportunity cost). S těmito náklady je dále počítáno pouze implicitně v rámci jednotlivých „nenulových“ variant řešení a nejsou dále samostatně definovány a vyhodnocovány, neboť představují přístup setrvání u Varianty „0“, který předkladatel, jak bylo již zmíněno, v žádném z analyzovaných problémů nepředpokládá.

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

3.1.1 Zakázané doplňky zbraní; tlumiče

Vzhledem k tomu, že ani Varianta I ani Varianta II nepočítá se zachováním striktní regulace ve vztahu k noktovizním zaměřovačům, dále uvedený přehled se dotýká pouze regulace tlumičů hluku výstřelu. V případě těchto zařízení se pak Varianta I kryje s Variantou „0“, a hodnocena je tedy pouze Varianta I.

	Náklady	Přínosy
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - nutnost nastavit systém výjimek, obdobně jako je tomu v současné době v případě noktovizorů - zvýšené náklady 	---

	vynucování, neboť k tlumičům existuje poměrně snadný přístup v jiných členských státech	
Varianta II	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená administrativa spojená s registrací většího množství dostupnějších tlumičů hluku výstřelu (obdobně jako v případě ostatních zbraní podléhajících registraci) 	<ul style="list-style-type: none"> - snížení hlukové zátěže, která má vliv jak na uživatele zbraní, tak na nezúčastněné osoby, životní prostředí apod. - usnadnění splnění hlukových hygienických limitů střelnic, jejichž provoz by jinak nebyl umožněn - rozvoj legálního trhu s tlumiči hluku výstřelu s pozitivním dopadem na tuzemské výrobce a další podnikatelské subjekty

3.1.2 Polotovary hlavních částí zbraní a součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - ponechání výrazné mezery v regulaci nakládání se zbraněmi v civilní sféře - zvýšené neúčelné náklady na vynucování 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchost a nenáročnost (neexistující) právní úpravy

	nedůsledné právní regulace	
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - nutnost důsledného technického vymezení výrobků, které mají být za polotovary a součásti umožňující samočinnou střelbu pokládány - složitý systém identifikace kategorie konkrétního polotovaru vzhledem k nejednoznačnému vztahu k následně z něj zhotovené konkrétní zbraně (může jít o zbraň různých kategorií); pravděpodobně vysoká chybovost evidence - vysoké náklady na evidenci 	<ul style="list-style-type: none"> - relativně vysoká úroveň kontroly nakládání s polotovary a součástmi umožňujícími samočinnou střelbu
Varianta II	<ul style="list-style-type: none"> - nutnost důsledného technického vymezení výrobků, které mají být za polotovary a součásti umožňující samočinnou střelbu pokládány 	<ul style="list-style-type: none"> - nízké náklady na evidenci (vede ji sám podnikatel přiměřeným způsobem, který si sám zvolí) - důsledné omezení zneužívání polotovarů a součástí umožňujících samočinnou střelbu

3.1.3 Vymezení a označení kategorií zbraní; kategorie střeliva

Varianta I a II jsou shodné z hlediska nutnosti nového vymezení kategorií střeliva, tak aby nedocházelo k nesrozumitelné situaci jako v případě dosavadního zákona o zbraních, kdy je část střeliva (zakázané střelivo) považována za zbraně a naopak v případě ostatního střeliva je jeho kategorizace nejednoznačná. Způsob vymezení a označení střeliva bude zároveň odviset od způsobu vymezení a označení zbraní a bude k němu třeba přikročit analogicky, tak aby bylo vymezení a označování kategorií zbraní a střeliva vzájemně konzistentní. Z tohoto důvodu se dále vyhodnocuje pouze otázka vymezení a označení zbraní.

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - zmatečnost označení a snížená srozumitelnost textu návrhu zákona ve vztahu k evropské právní úpravě - dezinterpretace vyplývající z podobnosti s jinými označeními v zákoně (např. skupiny zbrojních oprávnění) - komplikovanější a méně srozumitelný přechod z dosavadní právní úpravy do právního režimu nového zákona (různé věci označené stejně) 	---
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - komplikovanost hierarchie pojmů a jejich komplikovanější agregovatelnost - nižší přehlednost a 	<ul style="list-style-type: none"> - zamezení dezinterpretacím ve vztahu k evropské právní úpravě, dosavadní právní úpravě a jiným částem návrhu zákona

	rozvláčnost normativního textu	
Varianta II	<ul style="list-style-type: none"> - technicistnost textu návrhu zákona 	<ul style="list-style-type: none"> - zamezení dezinterpretacím ve vztahu k evropské právní úpravě, dosavadní právní úpravě a jiným částem návrhu zákona - intuitivnost a přehlednost návrhu zákona

3.1.4 Zbraně kategorie PO

	Náklady	Přínosy
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - nutnost nastavit nový systém ohlašování včetně provedení změn v CRZ - nutnost informování veřejnosti o novém systému ohlašování některých zbraní 	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizace dopadů na osoby nakládající např. s expanzními zbraněmi nebo zbraněmi znehodnocenými podle prováděcího nařízení (EU) 2015/2403 - nastavení účinného nástroje pro kontrolu nakládání s některými zbraněmi rizikovějšími z bezpečnostního hlediska, které ale současně nelze považovat za rovnocenné zbraním podléhajícím registraci

		<ul style="list-style-type: none"> - současně možnost odbourat některá neefektivní omezení, která měla podle dosavadní právní úpravy aproximovat podobné zamezení možnosti zneužití takovýchto zbraní (např. možnost zrušení limitu na maximální energii střely u zbraní určených pro střelivo typu Flobert)
Varianta II	<ul style="list-style-type: none"> - administrativní zatížení držitelů zbraní i správních orgánů neodpovídající reálným bezpečnostním rizikům spojeným s předmětnými zbraněmi - vysoké riziko kriminalizace osob, které nakládají se zbraněmi, které doposud nepodléhaly povolovací ani ohlašovací povinnosti - s ohledem na dva výše uvedené faktory hrozí rovněž vysoká latence předmětných zbraní a tedy nefunkčnost systému jako celku 	<ul style="list-style-type: none"> - formální jednoduchost systému (byť za cenu jeho jisté konstraintivnosti a technické neadekvátnosti, kterou je stížena též revidující směrnice, a to s ohledem na situaci, kdy je do téže kategorie v důsledku zařazena např. plně funkční a vysoce výkonná opakovací odstřelovačská puška a současně flobertka s minimální energií střely či dokonce zcela nefunkční a dle platných předpisů znehodnocená zbraň)

3.1.5 Doklady

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - náklady na vydávání a obnovování dokladů v listinné podobě s řadou bezpečnostních prvků proti padělání, případně nutnost přechodu na plastovou variantu dokladu, případně s čipem či QR kódem - náklady na přechod na elektronicky čitelné náklady byly v rámci Analýzy směrnice vyčísleny na cca 19,5 mil. Kč - každoroční náklady na vydávání zbrojních průkazů by činily cca 5,5 mil. Kč - náklady na straně držitelů dokladů na jejich nošení v okamžiku nakládání se zbraněmi, nesení nákladů (včetně sankcí) při opomenutí této povinnosti, ztrátě či odcizení nebo zneužití dokladu - vyšší riziko zneužití 	<ul style="list-style-type: none"> - zachování dosavadního systému a jednoduchost přechodu na něj

	<p>dokladu bez možnosti kontroly existence (platnosti) příslušného oprávnění v reálném čase v CRZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - nižší rozsah možnosti elektronizace agendy, a to zejména tam, kde by jinak postačovala ryze elektronická komunikace se správními orgány (např. v případě zbraní kat. PO) 	
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - nutnost vysvětlení fungování nového systému adresátům práv a povinností podle zákona o zbraních - nutnost nastavení příslušných elektronických služeb a funkcionalit (bude řešeno jako součást celkové přestavby CRZ), nutnost provázání s Portálem občana 	<ul style="list-style-type: none"> - omezení ryze administrativních povinností držitelů zbraní a omezení administrativní zátěže správních orgánů - možnost širšího a efektivnějšího využití služeb eGovernmentu - vyšší úroveň kontroly dodržování zákona (kontrola existence příslušného oprávnění v reálném čase, resp. v blízké časové návaznosti na prováděný úkon či právní jednání) - zásadní odbourání (a vyhnutí se vzniku nových) nákladů na zhotovování dokladů ve fyzické podobě

3.1.6 Povolení k provozování střelnice

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - zachování zdvojeného povolování střelnice coby nemovitosti určené pro konkrétní účel různými orgány veřejné moci bez konkrétnější návaznosti jejich postupů - možnost rozporů v posouzení střelnice ze strany stavebního úřadu a policie - neexistence jednoznačných technických kritérií pro konstrukci střelnic a nejednoznačný základ pro zpracování posudku znalce – balistika 	---
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - zachování zdvojeného povolování střelnice coby nemovitosti určené pro konkrétní účel různými orgány veřejné moci bez konkrétnější návaznosti jejich postupů - možnost rozporů v posouzení střelnice ze 	<ul style="list-style-type: none"> - stanovení jednoznačných technických kritérií pro konstrukci střelnic, čímž by došlo k zásadnímu zvýšení právní jistoty a současně omezení libovůle při jejich posuzování v rámci řízení o žádosti o povolení provozování střelnice podle

	strany stavebního úřadu a policie	zákona o zbraních
Varianta II	---	<ul style="list-style-type: none"> - zjednodušení celkového postupu při povolování střelnic formou zredukování jednoho zbytného (dublujícího) stupně povolování - stanovení jednoznačných technických kritérií pro konstrukci střelnic, čímž by došlo k zásadnímu zvýšení právní jistoty - sjednocení postupů v rámci stavebního řízení

3.1.7 Konverze zbraní

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - zachování neefektivního stavu, kdy některé konverze mohou být prováděny zcela bez kontroly, a to minimálně bez následné kontroly úrovně na zbraní skutečně provedených úprav - fakticky jen omezená vynutitelnost některých ustanovení zákona o 	---

	zbraních a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s ohledem na požadavky na dovolené výrobní provedení a odpovídající zařazení upravených zbraní do konkrétní kategorie	
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - vyšší složitost a kazuističnost právní úpravy - vyšší nároky na rozhodovací praxi příslušných správních orgánů (policie, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva) 	<ul style="list-style-type: none"> - možnost stanovit postup odpovídající jak technické povaze konkrétní úpravy, tak i např. požadavkům jiných právních předpisů včetně evropské legislativy (vždy pak v případě znehodnocování zbraní či expanzních zbraní)
Varianta II	<ul style="list-style-type: none"> - vzhledem k omezené použitelnosti navrhovaného principu v případě úprav vedoucích ke zhotovení zbraně vyšší kategorie (např. v případě zkrácení hlavní či úpravy na krátkou zbraň), nutnost jeho aplikace pouze na úprav zbraní na zbraně nižších kategorií - faktické ignorování technických kritérií kladených na úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchost a srozumitelnost navrhovaného přístupu - výrazná redukce potenciálních mezer právní úpravy spočívajících v obcházení technických kritérií na konkrétní formy konverze zbraní

	zbraní a jejich úplné nahrazení kritérii formálními (administrativními)	
--	---	--

3.1.8 Rozhodování o kategorizaci zbraní

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - zachování nevyhovujícího stavu, kdy neexistuje efektivní a zejména pak právně jednoznačný instrument autoritativního zařazení konkrétního typu zbraně či střeliva do kategorie 	---
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - vyšší náklady na zjištění kategorie každého nového typu zbraně či střeliva vstupujícího na trh (výše těchto nákladů by odvisela od konkrétního způsobu kategorizace, přičemž nejvyšší by byly v případě, pokud by se vždy obligatorně provádělo „plnohodnotné“ kategorizační řízení v podobě de facto dle stávajícího zákona o 	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění vyšší jistoty ve vztahu ke kategorizaci zbraní, minimálně ve vztahu ke zbraním podléhajícím registraci a zbraním kategorie PO a střelivu kategorie S1, pokud by se jednalo o zbraně nebo střelivo nově uváděné na trh

	<p>zbraních)</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematické řešení případů zbraní kategorie NO (a případných jiných výrobků, které nemusí být vůbec deklarovány jako zbraně) nebo střeliva neevidovaného v CRZ - nutnost odlišného řešení pro případy zbraní a střeliva, které jsou již na trh uvedeny (a je s nimi nakládáno jako se zbraněmi konkrétních kategorií); zajištění kompletního zpětného posouzení (kategorizace) těchto zbraní, byť i jen těch vedených v CRZ, se nejeví jako reálné 	
Varianta II	---	<ul style="list-style-type: none"> - efektivní zajištění kategorizace v případě pochybností - zajištění vysoké úrovně právní jistoty držitelů zbraní a střeliva, které by byly případnou změnou jejich kategorie na základě autoritativního posouzení kategorie dotčeny

Varianta III	<ul style="list-style-type: none"> - relativní administrativní a časová náročnost kategorizačního řízení, a tím snížení jeho možnosti včasného rozhodnutí - nutnost řešení specifického postupu v případě hrozící retroaktivity takového obecněji platného právního aktu 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoká úroveň právní jistoty budoucích nabyvatelů takto kategorizovaných zbraní (naopak v případě stávajících držitelů by bylo nutné řešit dopady kategorizačního aktu odlišně s potenciálně výrazně nižší mírou právní jistoty, resp. s nutností řešení konfliktu s principem ochrany práv nabytých v dobré víře)
---------------------	--	--

3.1.9 Místní příslušnost odborných útvarů policie

	Náklady	Přínosy
Varianta „0“	<ul style="list-style-type: none"> - zachování zvýšených nákladů na straně adresátů normy, kteří by byli povinni činit konkrétní úkony vůči správním orgánům příslušným podle jejich místa trvalého pobytu nikoli podle místa, kde se takové osoby obvykle zdržují, nebo kde vykonávají činnost relevantní z hlediska zákon o zbraních - náklady na straně 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchost a přehlednost právní úpravy

	<p>správních orgánů, ať již jde o rutinní řešení podání učiněných vůči místně nepříslušnému správnímu orgánu, řešení návrhů na změny příslušnosti, ale též o přímé náklady např. na zajištění provádění kontrol mimo kraj, v němž správní orgán působí (např. v případě střelnic, jejichž provozovatelem je subjekt se sídlem v jiném kraji)</p>	
Varianta I	<ul style="list-style-type: none"> - zachování nutnosti dodržení vazby na konkrétní správní orgán i v případě, že subjekt obvykle pobývá mimo kraj, v němž má jinak místo trvalého pobytu či sídlo - vyšší složitost pravidel upravujících pravidla místní příslušnosti správních orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - snížení nákladů v případech, kdy jsou nepřiměřeně zvyšovány rigidními pravidly místní příslušnosti správních orgánů - ponechání možnosti pro zákonodárce nastavit pravidla příslušnosti tak, aby bylo facilitováno proporcionální využití kapacit správních orgánů, a to zejména v případě nejnáročnějších řízení na základě zákona o zbraních (zejména pokud jde o vydání či odnětí zbrojního oprávnění či zbrojní licence)

Varianta II	<ul style="list-style-type: none"> - výrazně nerovnoměrné zatížení správních orgánů např. s ohledem na odborné útvary policie, v jejichž územní působnosti se zdržuje výrazný počet obyvatel jiných krajů (Hl. m. Praha, Jihomoravský kraj) 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchost a přehlednost právní úpravy (ale to pouze v případě místní příslušnosti správních orgánů pro řízení vedeného na žádost, resp. pro činění zákonem vyžadovaných podání) - výrazné rozšíření možností pro činění podání vůči správním orgánům
--------------------	--	--

3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

3.2.1 Zakázané doplňky zbraní: tlumiče

Varianta I

- náklady na administraci systému výjimek pro tlumiče se jeví jako neúčelné, resp. v situaci, kdy i úmyslem zákonodárce by mělo být širší zpřístupnění této technologie pro civilní použití, se nastavení povolovacího systému na podobnou úroveň, jako byla přijata pro oblast noktovizních zaměřovačů v roce 2014, jeví jako pouhá samoučelná administrativní zátěž, která by neměla žádný přínos např. v podobě zvýšené úrovně zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti

- neúčelné náklady na vynucování a postih nakládání s tlumiči, ať by se jednalo o tlumiče určené pro zbraně kategorie PO nebo NO (obdobně jako je tomu v z hlediska právní kvalifikace nejednoznačném případě tlumičů určených pro zbraně kategorie D podle dosavadního zákona o zbraních), nebo obdobná zařízení (lineární kompenzátory) nebo eventuálně nelegálně nabývané či zhotovované tlumiče

Varianta II

- náklady na registraci se jeví jako minimální, a to též s ohledem na celkové nastavení registračního systému podle navrhované nové právní úpravy (absence správního poplatku, možnost provedení registrace u kteréhokoli odborného útvaru policie)

- přínosy se v praktické rovině jeví jako významné a zejména pak s ohledem na široké (a někde dokonce mandatorní) používání tlumičů v jiných členských státech se jejich současná regulační restrikce jeví být spíše důsledkem neefektivní vývojové závislosti (path dependence), resp. určitého tradicionalismu, který je právní regulaci nakládání se zbraněmi zajisté imanentní

3.2.2 Polotovary hlavních částí zbraní a součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu

Varianta „0“

- náklady (včetně nákladů příležitosti, viz výše) jsou v tomto případě výrazné, a to zejména s ohledem na trestněprávní dopad, resp. preventivní účel správní regulace zákona o zbraních

- náklady a úsilí vložené do regulace např. znehodnocování zbraní (zejména pak v případě hlavní) mohou být do značné míry učiněny neúčelnými, pokud současně jsou na legálním trhu k dispozici polotovary příslušných hlavních částí, které lze legálně získat a využít ilegální reaktivaci či konverzi jinak legálně získané zbraně nepodléhající evidenční povinnosti

Varianta I

- náklady na evidenci polotovarů se v tomto případě jeví jako extrémní – a to zejména s ohledem na 1) nutnost vedení evidence podle jiných kritérií, než je standardní individualizované značení v případě „hotových“ hlavních částí zbraní (např. podle délky v případě hlavňoviny, nebo na základě jiných kritérií v případě ostatních polotovarů – ať by se jednalo např. o nutnost vybavit polotovary nějakou formou dočasného individualizovaného označení nebo evidence toliko kvantitativní), a 2) nutnost zachování následné elektronické vazby konkrétního polotovaru na konkrétní „hotovou“ hlavní část zbraně, resp. konkrétní finální zbraň; to by z hlediska CRZ zahrnovalo mimo jiné nutnost „skládání“ konkrétní finální zbraně z konkrétních evidovaných polotovarů (hlaví části by zde též z hlediska evidence figurovaly jakožto svého druhu meziprodukty)

Varianta II

- hlavním účelem navrhovaného omezení je zamezit nekontrolovanému nakládání s polotovary na civilním (volném) trhu, což tato varinata zajišťuje při nízkých faktických nákladech spočívajících v jednoznačném striktním omezení subjektů, které budou s těmito polotovary výhradně oprávněny nakládat
- je minimalizován rozsah výdajů na evidenci, jejíž forma zůstane plně na rozhodnutí držitele zbrojní licence (přičemž naprostá většina držitelů zbrojních licencí – výrobců zbraní již v současné době takovou evidenci beztak vede minimálně např. v podobě účetní evidence), současně je zachována kontrolovatelnost z hlediska kontrolních orgánů
- vzniku nákladů spojených s právní nejistotou ohledně povahy polotovarů musí ovšem v rozhodující míře předejít taxativní a technicky koncizní vymezení polotovarů hlavních částí zbraní podléhajících registraci a součástí zbraní umožňujících samočinnou střelbu

3.2.3 Vymezení a označení kategorií zbraní; kategorie střeliva

Varianta „0“

- náklady vyplývající ze ztížené srozumitelnosti a komunikovatelnosti zákona o zbraních se jeví jako kritické, a to ačkoli se zdánlivě jedná o formalistickou otázku, jejíž řešení by nemělo mít vliv na sféru věcných dopadů návrhu; předpokladem efektivnosti jakékoli právní úpravy je ovšem její srozumitelnost, resp. pochopitelnost pro subjekty, které podle ní mají postupovat, a způsob pojmenování konkrétních regulovaných objektů, resp. institutů regulací zaváděných, je pro celkovou efektivnost takové právní úpravy více než významný
- zásadní problémy spojené s komunikovatelností změn navrhovaných např. v průběhu projednávání revidující směrnice na úrovni Evropské unie nebo následně v rámci přípravy Analýzy směrnice způsobovaly podle zkušeností předkladatele neustálé problémy s orientací účastníků těchto procesů v jejich skutečném věcném obsahu; tyto problémy se stupňovaly zejména v případě, kdy pod identickým označením byly jak v rovině tuzemských právních předpisů, tak případně i v rámci evropských právních aktů upravovány odlišné objekty (tak je tomu v typické a do značné míry extrémní míře např. v případě kategorie zbraní a skupiny zbrojního průkazu v obou případech)

označené písmenem A a kategorie zbraní D ve smyslu revidované směrnice, resp. dosavadního zákona o zbraních, viz výše)

- náklady na přechod z dosavadní právní úpravy do režimu nově navrhovaného zákona by zachováním dosavadního označení kategorií, resp. skupin stalo zřejmě ještě výrazně více chaotickým (fakticky by pro srozumitelnost bylo nutné přijmout na úrovni faktického uvedení této právní úpravy do praxe, např. tedy v rovině metodik či stanovisek a komentářů, nějaký dodatečný vysvětlující instrument, který by nevyhnutelně kopíroval buď rámec Varianty I nebo Varianty II); tento průvodní přechodový efekt by byl o to silnější, že navrhovaný zákon provádí rekategorizaci zbraní poměrně důsledným způsobem a nedochází zdaleka jen k přesunování zbraní do vyšších kategorií, ale v řadě případů i k celkové restrukturalizaci kategorií zbraní i střeliva (srov. např. v případě plynových zbraní, expanzních zbraní, zbraní pro střelivo typu FX, ale též některých tzv. předovek nebo zbraní určených pro střelivo typu Flobert s ústřovou energií vyšší než 7,5 Joule)

Varianta I

- pro praxi by slovní označení přineslo vysoké (takřka prohibitivní) náklady, které by téměř s jistotou vedly k nahrazení těchto pojmů „lidovými“ zkratkami, není přitom jisté, zda by takováto lidová tvořivost vedla též k optimalizaci nákladů v rovině styku se správními orgány, neboť ty by byly nuceny nadále využívat terminologii zákona, která by však pro praxi ztrácela srozumitelnost a jednoznačnost; došlo by k výraznějšímu odcizení „law in books“ a „law in action“

- „lidová“ označení právních institutů a termínů jsou daleko méně závislá na změně pozitivního práva; to na jedné straně zvyšuje stabilitu „společenského provozu“ v určité oblasti upravené odvětvovými normami správního práva, na druhé straně to může vést k zásadnímu snížení faktických dopadů (tj. účinnosti regulace) např. novelizací daných právních předpisů (právě z již popsaného důvodu „odpoutání se“ „populární terminologie“ od skutečně normativně platných pojmů příslušného právního předpisu)

- nelze opomenout ani zásadní nedostatek této varianty v podobě ztráty formulační ekonomie textu návrhu nového zákona, což již samo o sobě snižuje úroveň jeho srozumitelnosti, a tedy i přímo jeho schopnosti vyvolávat takové důsledky chování členů společnosti, jaké jsou jinak racionálním zákonodárcem zamýšleny

Varianta II

- tato varianta byla předkladatelem podrobena praktickému testování v rámci jím zřízené veřejné expertní pracovní skupiny a též po uveřejnění příslušného legislativního návrhu v lednu 2019 v rámci široké veřejné debaty – zkratky označení kategorií zbraní, které v sobě nesou již základ popisu podstaty regulace nakládání se zbraněmi dané kategorie byly (zejména odbornou) veřejností velmi rychle akceptovány a naopak bylo možno pozorovat jejich internalizaci a používání i v rámci laických diskuzí o návrhu (kupř. zbraně podléhající registraci byly jak členy pracovní skupiny, tak ale i v řadě diskuzí na sociálních sítích označovány jako „zbraně R“ nebo „erka“); současně je výrazně upozorněno na odlišnost mezi kategoriemi zbraní, střeliva, skupinami zbrojních oprávnění a zbrojních licencí a samozřejmě je též vyzdvihnuta specifická povaha skupin zbraní (a střeliva) ve smyslu evropské právní úpravy

3.2.4 Zbraně kategorie PO

Varianta I

- náklady na straně státu v podobě nutnosti nastavení příslušných služeb e-Governmentu se jeví jako nezanedbatelné, současně by ale měly být umenšovány narůstajícími přínosy z rozsahu v kontextu celkového rozvoje e-Governmentu v rámci státní správy

- na druhé straně tyto prvopočáteční náklady se jeví jako účelné a i s ohledem na provozní náklady se takový systém jeví jako efektivnější (a současně ale proporcionální ve vztahu k nižší nebezpečnosti daných zbraní) než nutnost zajištění možnosti jejich „plnohodnotné“ registrace (viz Varianta II)

- náklady na straně držitelů zbraní budou vznikat zejména v případě typů zbraní, které byly doposud podřazeny pod kategorii D podle dosavadního zákona o zbraních; v těchto případech však jde buď o bezprostřední důsledek evropské právní úpravy nebo jde o případy, kdy stávající držitelé nebudou přímo zasaženi vzhledem k tomu, že zbraně uvedené na trh přede dnem nabytí účinnosti nové právní úpravy budou z těchto povinností vyňaté

- v případě některých jiných zbraní bude zavedení této právní úpravy pro jejich držitele znamenat bezprostřední zmírnění jejich povinností (např. v případě předovek určených pro iniciaci zápalkou typu W209, flobertek s ústřelivou energií přesahující 7,5 Joule či zbraní pro střelivo typu FX)

Varianta II

- zejména s ohledem na zbraně, které podle dosavadní právní úpravy spadaly mezi zbraně nepodléhající jakékoli evidenci (zbraně kategorie D) by v takovémto případě bylo možné očekávat významnou až extrémní míru latence, což by pro řadu následných let vytvořilo i výrazný tlak na trestní systém; velmi instruktivním v tomto ohledu může být zařazení do té doby volně prodejných perkusních revolverů mezi zbraně podléhající registraci v polovině 90. let 20. století (spolu s účinností zákona č. 288/1995 Sb.), kdy se míra následně přihlášených („přiznaných“) zbraní odhaduje na 10-15% tehdy mezi veřejností držených zbraní tohoto typu
- vytváření nákladů tohoto typu se jeví jako neúčelné a kriminalizace držení takových zbraní v rovině trestního práva pak nelze považovat ani za efektivní a s ohledem na jejich technickou podstatu za ani přiměřenou

3.2.5 Doklady

Varianta „0“

- zachování výrazných přímých (administrativních a materiálových) nákladů na vydávání tohoto typu dokladů
- jako zásadnější důsledek než samotné přímé náklady povinného vydávání fyzických dokladů se však jeví náklady v podobě zachování svou povahou ryze administrativních povinností majících vazbu toliko na držení a obnovování dokladu v listinné podobě a současně náklady vyplývající z rizika neaktuálnosti údajů uvedených v dokladu (správnost těchto údajů navíc garantuje stát, aniž by měl přímý vliv na aktualizaci a kontrolu správnosti těchto údajů)
- na druhé straně se však předkladatel setkává s poměrně významným konzervatismem (zejména však spíše na straně vynucujících orgánů než na straně samotné veřejnosti), který u některých uživatelů normy vyvolává pocit, že doklady v listinné podobě jsou svým způsobem určitou „jistotou“ a něčím, o co se lze „hmatatelně“ opřít (kupř. při kontrolní činnosti); toto mylné přesvědčení však nemůže být považováno za důvod pro zachování dokladů v listinné podobě již proto, že spíše odhaluje nerealistickou (a v podstatě tedy již samu o sobě rizikovou) a fakticky

anachronickou míru spoléhání se na „glejty“, které však s výjimkou splnění příslušných požadavků k okamžiku jejich vydání neosvědčují spolehlivě v podstatě nic

Varianta I

- navrhovaný systém a jeho funkčnost (a efektivnost) zásadně odvisí od naplnění předpokládaných nároků kladených na služby e-Governmentu; nicméně obdobné služby již v řadě případů (jejichž příklady lze nalézt jak ve sféře veřejné regulace, kupř. již v rámci v současnosti fungujícího Portálu občana, tak ale i v případě nepočtu soukromých on-line služeb, ať již jde o služby elektronického bankovníctví nebo komplexní služby poskytované většinou e-mailových providerů či sociálními sítěmi) existují a jsou zcela běžně využívány; definice a zprovoznění těchto služeb tak nemůže představovat prohibitivní náklady (i s ohledem na to, že půjde toliko o doplnění, resp. rozvoj již existujících informačních systémů veřejné správy), je však naprosto bezpodmínečně nutné počítat jak s adekvátními náklady na vybudování příslušných funkcionalit CRZ a Portálu občana, tak i s dostatečným časovým prostorem pro realizaci těchto prací

- vybudovaný systém by měl být schopen v rámci služeb e-Governmentu uspořít enormní množství nákladů, které je jinak dnes vynakládáno na vydávání, obnovování a nakládání s fyzicky existujícími doklady, a současně zvýšit úroveň jistoty, že subjekt, který uvádí, že je držitelem určitého oprávnění podle zákona o zbraních, jím skutečně je

- i v případě, že bude držitel oprávnění podle zákona o zbraních požadovat, aby mu bylo vydáno právně relevantní potvrzení ohledně existence těchto jeho oprávnění, bude zachována tato možnost a současně zvýšena efektivnost souvisejících služeb, a to tím, že takové „potvrzení“ bude vydáváno jako ověřený výstup z informačního systému veřejné správy (zbrojní list), a bude jej schopno vydat i kontaktní místo veřejné správy (CzechPoint) nikoli pouze místně příslušný odborný útvar policie ve svých úředních hodinách, jako je tomu podle dosavadní právní úpravy

3.2.6 Povolení k provozování střelnice

Varianta „0“

- výrazné náklady na zdvojené povolování střelnice

- riziko (resp. neřešení) nesouladu povolení vydaného podle stavebního zákona a povolení podle zákona o zbraních
- zásadní nejistota a potenciální náklady vyplývající z možné nepředvídatelnosti a libovolnosti postupu znalce v oboru balistiky

Varianta I

- přetrvávání nákladů na zdvojené povolování střelnice, které by měly být na druhé straně zmírněny existencí shodných technických standardů pro posuzování konkrétního provedení střelnice; rozhodnutí policie by zde mělo být do značné míry (pokud by nešlo o případy, kdy stavební úřad danou střelnici v rámci své působnosti vůbec neposuzuje) pouze formální (tj. formálně o právní akt vydaný stavebním úřadem opřené), nicméně v tomto ohledu se náklady na posuzování těchto požadavků na provedení střelnic ze strany policie jeví jako neúčelné
- riziko nesouladu povolení vydaného podle stavebního zákona a povolení podle zákona o zbraních (zejména v případě střelnic, které byly pro daný účel v rovině stavebního práva posuzovány před delší dobou)

Varianta II

- tato varianta přináší při dodržení (již existujících) požadavků z hlediska stavebního práva toliko úsporu nákladů v podobě dodatečného posuzování téhož ze strany policie
- současně je výrazně zvýšena právní jistota jak provozovatelů střelnic, tak i uživatelů okolních nemovitostí, a to s ohledem na zakotvení povinných technických požadavků na konstrukci střelnic v podobě právně závazného dokumentu (prováděcího právního předpisu; tím by měl být na jedné straně prováděcí právní předpis vycházející ze stavebního zákona a zakotvující technické požadavky na výstavbu a na druhé straně pak právní předpis provádějící zákon o zbraních, který bude dopadat na případy, kdy se daná střelnice nebude posuzovat podle stavebního zákona, tzn. např. v případě některých pouze dočasně využívaných příležitostných střelnic, střelnic zřizovaných v příhodných přírodních morfologiích bez provádění dodatečných stavebních či terénních úprav nebo v případě mobilních zařízení sloužících jako střelnice)

3.2.7 Konverze zbraní

Varianta „0“

- zachování této varianty by způsobilo zásadní mezerovitost budoucí právní úpravy, která by k alespoň minimální efektivnosti fakticky vyžadovala, aby prakticky v každém případě konverze bylo odborným útvarem policie vyžadováno individuální rozhodnutí o zařazení dané upravené zbraně do kategorie (to na jednu stranu vyvolává zásadní náklady na straně správních orgánů, kritickou právní nejistotu zejména na straně držitelů zbrojních licencí – podnikatelů v oboru zbraní a střeliva a konečně takové řešení opět celý systém v praktické rovině fakticky, byť za výrazně vyšších administrativních nákladů, již přibližuje Variantě I)

Varianta I

- v některých případech se uvedená varianta jeví jako nevyhnutelná (např. v případě znehodnocování a zhotovování řezů)

- současně lze ponechat možnost úpravy jako podmíněně otevřenou (tam, kde to zákon explicitně nevylučuje) i pro případné další úpravy, a to vždy na základě povolení odborného útvaru policie

Varianta II

- zásadní redukce nákladů v případě určitých nedůsledných úprav (např. v případě úprav zbraní podléhajících registraci na zbraně určené pro náboje typu Flobert s ústovou energií nepřesahující 7,5 Joule)

- zachování požadavků evropské právní úpravy a současně racionalizace dosavadních právních předpisů (zejm. opuštění mimořádně tvrdého principu, že expanzní zbraň nedovoleného výrobního provedení je automaticky zakázanou zbraní, tzn. že je může být kategorizována i výrazně přísněji než jako identická zbraň určená pro ostrou střelbu)

- použitelnost v některých dalších případech (úprava na zbraň vyšší kategorie) je tento přístup neúčelný

3.2.8 Rozhodování o kategorizaci zbraní

Varianta „0“

- stávající stav vyvolává náklady spočívající na jedné straně v právní nejistotě a na straně druhé v problematickém quasiprecedenčním vymáhání kategorizačních rozhodnutí (v případě nesouhlasu s danou kategorizací stejného typu v případě jiné konkrétní zbraně je nezbytné zajistit opětovné kategorizační posouzení dané, byť konstrukčně jinak identické zbraně)

Varianta I

- vyšší náklady v bezrozporných případech zbraní nově uváděných na trh, nutnost řešení situace při vstupu jakékoli nové zbraně na trh (v závislosti na konkrétním postupu předběžné kategorizace riziko možného pozdržení jejího uvedení na trh do doby kategorizačního rozhodnutí, riziko „freeridingu“ v případě vícero subjektů uvádějících danou zbraň na trh)

- přínos apriorní odborné kategorizace v plném rozsahu (obdobně jako dle § 3 odst. 3 dosavadního zákona o zbraních) je v jednoznačných případech poměrně sporný, nezbytnost autoritativního rozhodnutí o kategorii konkrétního typu zbraně na základě jejího předložení k odbornému technickému zkoumání se jeví jako nutná spíše v ne zcela triviálních případech

- na druhé straně na počátku uvedení zbraně na trh – a to alespoň v případech zbraní podléhajících registraci – by měl existovat zákonem jednoznačně stanovený mechanismus, který by zajišťoval, že vzniknuvší pochybnost o zařazení zbraně do příslušné kategorie povede následně k autoritativnímu rozhodnutí u technicky způsobilé instituce; tento mechanismus by mohl být nastaven s cílem minimalizovat náklady např. na úrovni zavedení konkrétního nového typu zbraně (případně ale též také střeliva kategorie S1) do číselníku zbraní v rámci CRZ

Varianta II

- vyšší náklady v rámci průběžného dohledu nad kategoriemi zbraní, s nimiž je v praxi nakládáno, a to zejména v případě neexistence apriorního „síta“ navrhovaného v rámci Varianty I; tyto náklady by zahrnovaly jak nároky na odbornost a rozsah kontroly

odborných útvarů policie, tak ale i nutnost ingerence do oblasti nakládání se zbraněmi kategorie NO, které by takovým „apriorním sítím“ tak jako tak neprocházely

- v případě vhodného způsobu kombinace tohoto přístupu s Variantou I by mohlo být nastaveno adekvátní „vstupní síť“ a následně by byly řešeny pouze sporné případy a případy zbraní či střeliva, jichž by se „vstupní síť“ nedotýkalo (typicky zbraně kategorie NO a střelivo kategorie S2 až S4)

Varianta III

- značné náklady implementace spolu se značnými potenciálními náklady příležitosti spojenými s výrazně delší dobou přijetí (a nastoupení účinnosti, resp. vynutitelnosti) příslušného obecněji závazného aktu

- nutnost dodatečného řešení dopadů na stávající držitele, kteří danou zbraň či střelivo jinak nabyli v souladu s aktuální či předešlou právní úpravou

3.2.9 Místní příslušnost odborných útvarů policie

Varianta „0“

- zachování vyšších nákladů jak na straně adresátů normy, tak na straně správních orgánů; typové případy, kdy by ke zvýšeným nákladům v případě těchto entit bude docházet, se budou sice lišit, ale v obou případech může jít o náklady poměrně citelné (tyto náklady budou vysoké např. v případě držitele zbrojního oprávnění, který má trvalý pobyt v jiném kraji, než se pravidelně zdržuje, nebo v případě správního orgánu příslušného kontrolovat střelnici, která se opět nachází v jiném kraji, než pro který má stanovenou svou „standardní“ místní působnost)

Varianta I

- tato varianta představuje určitou rovnováhu mezi náklady a přínosy držitelů oprávnění podle zákona o zbraních na jedné a správních orgánů na druhé straně; ve prospěch držitelů oprávnění bude však na druhé straně mimo rovinu místní působnosti zaváděna v široké míře možnost provádět nejruznější podání čistě elektronicky (resp. např. v případě vydání zbrojního listu o něj moci požádat na kterémkoli pracovišti kontaktního místa veřejné správy)

Varianta II

- pokud jde o držitele oprávnění podle zákona o zbraních, nepřináší tato varianta žádné dodatečné náklady a většinu nákladů spojených s vymezením místní příslušnosti správních orgánů ve smyslu dosavadní právní úpravy naopak odstraňuje
- naopak v případě správních orgánů přináší tato varianta značně nerovnoměrné rozložení nákladů; které lze sice s jistou mírou jistoty modelovat (výraznější zatížení správních orgánů v místech, kde se držitelé oprávnění reálně zdržují), ale na druhé straně nezohledňují jinak též relevantní požadavek na udržitelné zajištění fyzické dostupnosti služby správního orgánu v území, resp. v regionech; přitom je třeba dále upozornit, že poměrně větší část adresátů normy, kteří se zdržují ve větších městech, je obvykle kupř. schopna činit podání jak osobně přímým kontaktem se správním orgánem, tak i elektronicky, a to ve srovnání s držiteli, kteří mají místo trvalého i skutečného pobytu mimo větší sídla, v nichž jsou pracoviště odborných útvarů policie zřízena – a zejména pro tyto subjekty je žádoucí zachovat, popř. rozšířit dostupnost služeb státní správy spojených s výkonem působnosti podle zákona o zbraních (tato problematika souvisí ostatně i s řešením otázky zachování či zrušení listinné podoby dokladů povinně vydávaných podle zákona o zbraních, viz výše),
- současně je třeba upozornit, že zachování přítomnosti odborných útvarů policie i mimo hlavní sídla je žádoucí i s ohledem na výkon jejich působnosti z moci úřední (nelze brát v úvahu pouze pravděpodobnost činění podání, resp. žádostí), kdy jde typicky o opatření k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti a kdy je na místě jak rychlost, tak ale i místní znalost a dostatečně efektivní dostupnost fyzického zásahu (popř. zákroku) příslušníka policie s příslušnou odborností

4. Výběr nejvhodnějšího řešení

Pokud jde o eventuální stanovování pořadí variant řešení, nejeví se toto v případě předkládaného návrhu jako zcela účelné. Vzhledem k tomu, že – jak bylo již výše uvedeno – Varianty „0“ jsou uváděny spíše pro ilustraci, resp. pro zdůraznění nákladů příležitosti, které by s sebou ignorování možných navrhovaných zlepšení stávajícího stavu neslo, zbývají (a to ještě nikoli ve všech případech) na výběr, resp. ke stanovení pořadí variant vesměs pouze Varianty I, Varianty II resp. Varianty III. Je evidentní, že v okamžiku existence pouze dvou až tří alternativních variant není nutné stanovovat za

účelem výběru nejvhodnější z nich jejich pořadí, neboť to vyplývá implicitně již z uvedení nejvhodnějšího řešení jako takového (je zřejmé, že v takovém případě byla alternativa až v pořadí druhým možným řešením). Z těchto důvodů je dále pouze explicitně identifikována nejvhodnější (optimální) varianta řešení, přičemž jako nejvhodnější je v některých případech identifikována i určitá kombinace „nenulových“ variant.

4.1 Zakázané doplňky zbraní; tlumiče

Jako optimální se jeví **Varianta II.**

4.2 Polotovary hlavních částí zbraní a součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu

Jako optimální se jeví **Varianta II.**

4.3 Vymezení a označení kategorií zbraní; kategorie střeliva

Jako optimální se jeví **Varianta II.**

4.4 Zbraně kategorie PO

Jako optimální se jeví **Varianta I.**

4.5 Doklady

Jako optimální se jeví **Varianta I.**

4.6 Povolení k provozování střelnice

Jako optimální se jeví **Varianta II.**

4.7 Konverze zbraní

Jako optimální se jeví kombinace **Varianty I, Varianty II** a zejména pak v případě úprav zbraní podléhajících registraci na zbraně nižších kategorií (mimo zcela důsledně

i technicky upravené případy, jakými je znehodnocování zbraní a zhotovování jejichřezů) též promítnutí prvků **Varianty III** do návrhu jako doplnění obou předešlých variant řešení.

4.8 Rozhodování o kategorizaci zbraní

Jako optimální se jeví kombinace **Varianty I** a **Varianty II**.

4.9 Místní příslušnost odborných útvarů policie

Jako optimální se jeví **Varianta I**.

5. Implementace doporučených variant řešení a vynucování

Navrhovaný zákon jako celek bude v praxi implementován a vynucován standardními nástroji správního práva a v případech obzvláště vážných porušení též i nástroji práva trestního (srov. § 279 trestního zákoníku). Naopak míra ingerence navrhovaného zákona do sféry práva soukromého je ve srovnání s dosavadním zákonem o zbraních minimalizována.

6. Přezkum účinnosti regulace

Účinnost navrhované regulace bude přezkoumávána průběžně, přičemž klíčovou roli bude standardně sehrávat Ministerstvo vnitra coby ústřední orgán státní správy pro oblast zbraní a střeliva a v rámci jeho činnosti ve smyslu § 22 až 24 kompetenčního zákona. Praktická aplikace nového zákona o zbraních bude spočívat primárně na Policii České republiky, a to zejména coby soustavě správních a kontrolních orgánů a správci CRZ. V tomto ohledu budou účinnost (účinky) a případné nedostatky navrhované nové právní úpravy vyhodnocovány v úzké součinnosti s Ministerstvem vnitra a na průběžné bázi.

Již standardním nástrojem Ministerstva vnitra při vyhodnocování efektivnosti existujících pravidel na úseku zbraní a střeliva je jak pravidelná komunikace s odbornou veřejností, tak i účast na instrukčně-metodických zaměstnáních Policie České republiky, ale rovněž i průběžná komunikace s dalšími orgány veřejné moci (např. na platformě národní delegace C.I.P.).

Jako jedna ze snadno realizovatelných a současně efektivních cest ex post zjištění zkušeností s novou regulací se jeví i možnost oslovení dosavadních členů pracovních skupin (viz dále) s dotazníkem ohledně aplikace nové právní úpravy v rámci jejich praxe. Stejně tak lze v určitém časovém odstupu od nabytí účinnosti nového zákona o zbraních zvážit uspořádání konference pro odborníky z praxe či akademické sféry, která by se celkovým rámcem aplikace nové právní úpravy zabývala.

Konečně s ohledem na přezkum účinnosti navrhované právní úpravy nelze opomenout ani možné externí vlivy – zejména pak v podobě potenciálních budoucích změn evropské harmonizované právní úpravy nabývání a držení palných zbraní. Obdobně jako jiné unijní právní akty i revidovaná směrnice o zbraních, resp. revidující směrnice obsahují ustanovení o věcném přezkumu jejich uplatňování, k němuž je standardně zavazována Komise, jíž je v této souvislosti uloženo předložit případně i odpovídající legislativní návrhy. Ačkoli je navrhovaná právní úprava důsledně koncipována tak, aby byla komplexně robustní i v rámci nezbytných parametrických nebo parciálních změn v kontextu transpozice budoucích revizí evropské právní úpravy v této oblasti, v uvedených případech bude patrně nezbytné vždy pečlivě zvážit potřebnost provedení konkrétních legislativních opatření k zajištění souladu tuzemské právní úpravy s úpravou unijní a současně k realistickému zabezpečení vnitřního pořádku a bezpečnosti současně s šetřením oprávněných zájmů legálních držitelů zbraní.

7. Konzultace a zdroje dat

Ministerstvo vnitra v lednu 2018 konstitovalo celkově 3 pracovní skupiny, se kterými byl následně návrh zákona o zbraních průběžně konzultován. Jednalo se o:

- vnitrorezorní pracovní skupinu, jejímiž členy byli zástupci jednotlivých útvarů Ministerstva vnitra, Policie České republiky a dalších podřízených složek,
- mezirezortní pracovní skupinu, jejímiž členy byli zástupci ministerstev (s výjimkou Ministerstva dopravy, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva životního prostředí, která o účast v této pracovní skupině neprojevila zájem) a dále České národní banky, Českého báňského úřadu, Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva, zpravodajských služeb, Svazu měst a obcí, Asociace krajů, Hlavního města Prahy, Státní správy hmotných rezerv a Kolegia ředitelů městských policíí statutárních měst a hlavního města Prahy,

- veřejnou expertní pracovní skupinu, jejímiž členy byli zástupci oborových zájmových organizací, sportovních organizací, podnikatelských a odborových svazů, kuturních institucí a asociací, ale i zástupci akademické sféry, jakož i individuální odborníci nominovaní některou z těchto institucí.

Celkově se v rámci těchto pracovních skupin jednalo o cca 150 odborníků z různých oblastí (z toho 55 v rámci mezirezortní pracovní skupiny a 70 v rámci veřejné expertní pracovní skupiny). Zpětná vazba od členů pracovních skupin byla v rozsáhlé míře do návrhu zákona o zbraních promítnuta a zbylé připomínky pracovních skupin vznesené za takřka rok a půl jejich činnosti byly důkladně zváženy a v řadě ohledů přispěly k formulování konkrétního řešení určité otázky, byť takové konkrétní řešení se ve své konečné podobě od navrženého způsobu řešení liší (popř. bylo vícero ustanovení různých pracovních verzí návrhu na základě připomínek pracovních skupin též z návrhu vypuštěno bez náhrady). Stejně tak se komunikace v rámci pracovních skupin stala východiskem pro řadu separátních jednání, která měla někdy i smíšenou povahu a zahrnovala konfrontaci pohledů expertů zastupujících jiné rezorty exekutivy s názory zástupců odborné veřejnosti.

V lednu 2019 Ministerstvo vnitra uveřejnilo pracovní verzi návrhu nového zákona o zbraních na svých internetových stránkách a explicitně otevřelo tuto problematiku pro širokou veřejnou diskuzi, a to zejména pro potřeby členů veřejné expertní pracovní skupiny, kterým tak bylo umožněno o této problematice otevřeně komunikovat se svými členy či širší zájmovou sférou, jakož i na dané téma publikovat odborné či popularizační texty.

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Mgr. Ing. Jan Bartošek

Odbor bezpečnostní politiky

Ministerstvo vnitra

Tel. č. 974 184 707

E-mail:

jan.bartosek@mvcr.cz

zbrane@mvcr.cz

II. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou založeným ústavním pořádkem České republiky. Předkládaný návrh usiluje o respektování a dosažení proporcionální rovnováhy mezi na ústavní úrovni zakotvenými základními právy a svobodami, a to zejména pokud jde o ochranu života (čl. 6 odst. 1, 4 Listiny), ochranu vlastnictví, jakož ale i zásadu, že vlastnictví zavazuje (čl. 11 odst. 1, 3 Listiny) a právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu (čl. 26 odst. 1, 2 Listiny). Návrh rovněž plně respektuje zásadu *nullum crimen sine lege* (čl. 39 Listiny).

Ústavněprávně zakotvená ochrana obydlí (čl. 12 odst. 1 Listiny) je návrhem důsledně respektována, návrh nadále se kupř. nepočítá s kontrolou ukládaných zakázaných zbraní v obydlí (nejde-li o výkon kontroly vztahu k držiteli zbrojní licence) a držitel zbraní je vždy oprávněn namísto toho předložit zbraně na pracovišti odborného útvaru policie, popř. jiném smluveném místě (s možností předložení zbraní v místě bydliště jejich držitele se počítá v zásadě jen pro případ, že to daná osoba sama navrhne). S prolomením zásady nedoktnutelnosti obydlí se počítá pouze v nezbytných případech, kdy je zbraň nebo střelivo nezbytné zadržet či zajistit za účelem ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti, zejména pak za účelem ochrany životů a zdraví. Policie České republiky bude však při využívání těchto oprávnění, resp. postupů nadále mimo jiné vázána požadavky obecných zásad správního řízení (§ 2 až 8 správního řádu). S ohledem na povahu nakládání se zbraněmi a návrhem stanovované důvody, kdy lze při zadržení či zajištění zbraní prolomit nedoktnutelnost obydlí (zejm. pokud daná osoba odmítne předchozí výzvě policie k vydání zbraní vyhovět), lze navrhovaná ustanovení považovat za plně souladná s čl. 12 odst. 3 Listiny.

Návrh rovněž oproti existující právní úpravě důsledněji respektuje zásadu výhrady zákona (čl. 2 odst. 4 Ústavy, čl. 4 odst. 1 Listiny), když např. omezuje princip kategorizace na základě dovoleného výrobního provedení stanoveného prováděcím právním předpisem pouze na případy zbraní nově uváděných na trh.

Návrh rovněž respektuje specifickou povahu některých orgánů veřejné moci, zejména pak územních samosprávných celků a České národní banky a přímo ex lege je zařazuje do kategorie jiných veřejnoprávních držitelů, u nichž je návrhem zaváděn specifický rámec nakládání se zbraněmi, kdy na základě souhlasu Policejního prezidia ČR lze stanovit takové konkrétní podmínky nakládání se zbraněmi, které odpovídají

konkrétním potřebám těchto držitelů zbraní při výkonu jejich Ústavou předpokládané působnosti.

III. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je plně v souladu se závazky, které pro Českou republiku vyplývají z jejího členství v Evropské unii. Návrh zákona respektuje evropskou právní úpravu, a to i tehdy, pokud se nejedná o transpozici a jde tedy o tzv. národní úpravu.

Návrh zákona je v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie, se zásadou rovného zacházení, nediskriminace a právní jistoty.

Návrh zákona odpovídá principům, z nichž vychází Smlouva mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Finskou republikou, Švédským královstvím, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska (členskými státy Evropské unie) a Českou republikou, Estonskou republikou, Kyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Maďarskou republikou, Republikou Malta, Polskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii, jak publikováno sdělením Ministerstva zahraničních věcí ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 44/2004 Sb. m. s. Návrh zákona je v souladu s Dohodou o Evropském hospodářském prostoru.

V rovině sekundárního práva je návrh v souladu zejména s následujícími právními předpisy Evropské unie platnými pro oblast nakládání s palnými zbraněmi:

- Směrnice Rady ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (91/477/EHS)

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/337 ze dne 5. března 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2015/2403, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit palných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva
- Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/68 ze dne 16. ledna 2019, kterou se stanoví technické specifikace pro označování palných zbraní a jejich hlavních částí podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní
- Prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/69 ze dne 16. ledna 2019, kterou se stanoví technické specifikace pro poplašné a signální zbraně podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní
- /doplnit delegované akty k výměně informací v okamžiku jejich publikace v úředním věstníku/

Návrh je rovněž v souladu s rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ve věci C-482/17 (Česká republika v. Parlament a Rada) ze dne...

IV. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona je v souladu s existující mezinárodněprávní úpravou nakládání se zbraněmi, která zahrnuje jak právně závazné mezinárodní smlouvy, tak i instrumenty „soft-law“, které Česká republika podporuje; jedná se zejména o tyto dokumenty mezinárodního práva:

- „*Firearms Protocol*“ - Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 76/2013 Sb. m. s., o Protokolu proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi doplňujícím Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu,
- „*Arms Trade Treaty*“ (ATT) - Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 36/2015 Sb., o sjednání Smlouvy o obchodu se zbraněmi,
- „*International Tracing Instrument*“ (ITI) - Mezinárodní nástroj umožňující zemím identifikovat a sledovat včas a spolehlivým způsobem nedovolený obchod s ručními a lehkými zbraněmi,
- „*Programme of Action*“ (PoA, UNPoA SALW) - Akční program k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech.

Evropská úmluva o lidských právech

Návrh rovněž respektuje závazky, které České republice plynou z mezinárodních úmluv v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod. Dále se lze zaměřit zejména na Evropskou úmluvou o lidských právech (dále jen „Úmluva“), a to jmenovitě na eventuální zásahy návrhu do práva na respektování soukromého a rodinného života (článek 8 Úmluvy), práva na pokojné užívání majetku (článek 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě), příp. i práva na spravedlivý proces (článek 6 Úmluvy) a práva na účinný právní prostředek nápravy (článek 13 Úmluvy).

- Obecné zásady plynoucí z judikatury Evropského soudu pro lidská práva

V případech týkajících se zásahů do majetkových práv jednotlivce nebo jeho práva na respektování soukromého a rodinného života včetně respektování obydlí, se Evropský soud pro lidská práva (dále jen „Soud“) při přezkumu slučitelnosti zásahu s Úmluvou zabývá posouzením, zda byl daný zásah: (i) stanoven zákonem, (ii) zda sledoval některý z legitimních cílů obsažených v tomto ustanovení a (iii) zda byl v demokratické společnosti k dosažení daného cíle nezbytný.

Jde-li o podmínku zákonnosti zásahu, opatření musí být nejen v souladu se zákonem, ale zákon, na jehož základě by došlo k zásahu do jednoho z nadepsaných práv, musí splňovat rovněž určité kvalitativní požadavky. Právní norma, na jejímž základě dochází k zásahu, tak musí být (a) dostupná, (b) předvídatelná a (c) skýtat dostatečné záruky, aby nemohla být svévolně uplatňována. Třetí z těchto požadavků vyžaduje, aby zákonodárce jasně definoval rozsah a způsob výkonu diskrece svěřené správním orgánům při uplatňování dané právní normy (*Rotaru proti Rumunsku*, č. 28341/95, rozsudek velkého senátu ze dne 4. května 2000, § 57–62).

Druhým krokem, který z hlediska předkládaného návrhu evidentně spíše není – s ohledem na regulaci oblasti nakládání se zbraněmi v civilní sféře – problematický, je posouzení existence legitimního cíle. V případě zásahu do práva na respektování obydlí, resp. soukromého a rodinného života, je výčet legitimních cílů uveden v čl. 8 odst. 2 Úmluvy; jedná se o národní bezpečnost, veřejnou bezpečnost, hospodářský blahobyt země, ochranu pořádku a předcházení zločinnosti, ochranu zdraví nebo morálky nebo ochranu práv a svobod jiných. V případě zásahu do majetkových práv se jedná o veřejný nebo obecný zájem, přičemž při jeho určování mají smluvní státy široký prostor pro uvážení.

Třetím a klíčovým krokem testu je posouzení přiměřenosti zásahu. Článek 8 Úmluvy zaručující právo na respektování soukromého a rodinného života požaduje nezbytnost zásahu v demokratické společnosti, tj. existenci naléhavé společenské potřeby po přijetí opatření, jímž je zasahováno do práva stěžovatele. Jak zásah do majetkových práv, tak i zásah do práva na respektování soukromého a rodinného života musí být přiměřený sledovanému legitimnímu cíli a ve věci musí být nastolena spravedlivá rovnováha mezi protichůdnými zájmy.

Kromě toho, právní řad musí obsahovat dostatečné záruky proti zneužití, které jsou způsobilé omezit zásahy do práv dotčených osob na to, což je v demokratické společnosti opravdu nezbytné (*Funke proti Francii*, č. 10828/84, rozsudek ze dne 25.

února 1993, § 57; *Société Colas Est a ostatní proti Francii*, č. 37971/97, rozsudek ze dne 16. dubna 2002, § 54). Co se týče zásahu do práva na obydlí, absenci soudního příkazu k provedení prohlídky lze vyvážit účinnou soudní kontrolou realizovanou *ex post facto* (*Heino proti Finsku*, č. 56720/09, rozsudek ze dne 15. února 2011, § 45; *Smirnov proti Rusku*, č. 71362/01, rozsudek ze dne 7. června 2007, § 45 *in fine*). Soudní kontrola má kontrolované osobě umožnit domoci se přezkumu zásahu po skutkové i právní stránce, včetně možnosti uplatnit námitky proti jeho průběhu.

- Jednotlivá ustanovení návrhu z hlediska výše uvedených obecných zásad

Neudělení nebo odnětí oprávnění ve stanovených případech

- ve všech případech, kdy bude podle navrhovaného zákona rozhodováno, bude se jednat o standardní správní rozhodnutí podle správního řádu, a budou zachovány veškeré standardní opravné prostředky, kterými se lze domoci přezkumu takového rozhodnutí, bude-li se žadatel cítit z jakéhokoli důvodu rozhodnutím správního orgánu negativně dotčen; stejně tak budou zachovány veškeré dozorní prostředky podle správního řádu a k nápravě bude moci v případě nezákonného rozhodnutí dojít i bez procesní aktivity žadatele, tj. z moci úřední;
- osoba dotčená rozhodnutím správního orgánu bude mít rovněž zcela standardní možnost zjistit důvody, na nichž rozhodnutí spočívalo – návrh zcela v duchu běžné správní normy počítá s nezbytností přezkoumatelného odůvodnění rozhodnutí, a to zejména v případech, kdy se rozhoduje k tíži dotčené osoby (tj. nevyhovuje se žadateli v plném rozsahu,
- ve všech těchto případech nejsou návrhem rovněž nijak omezovány možnosti domoci se přezkoumání rozhodnutí u správního soudu.

Zadržení zbraně nebo střeliva a vstup policie do obydlí

- zadržení zbraně nebo střeliva představuje zásah do majetkových práv jejich vlastníka, navíc v případě vstupu do obydlí se bude jednat i o zásah do práva na respektování obydlí; je nutno upozornit, že k využití těchto oprávnění policie přistupuje ve zcela výjimečných případech, kdy není možné závažnému porušení zákona o zbraních zabránit jinak; uvedená oprávnění byla do dosavadního zákona o zbraních zavedena na základě analýzy tragických případů útoku se střelnou zbraní, k nimž

došlo v roce 2015 (Uherský Brod, Praha – Záběhlice) a od té doby byla využita toliko v jednotkách případů,

– rovněž v těchto případech se lze vůči využití těchto oprávnění policií právně bránit, byť s ohledem na povahu situací, pro něž jsou tato oprávnění určena, půjde prakticky vždy toliko o prostředky využitelné toliko ex post; v případě zadržení zbraně přichází v úvahu jako nejrazantnější prostředek ochrany žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením podle § 82 a násl. soudního řádu správního; standardně jsou rovněž využitelné další obvyklé právní prostředky, zejména stížnost podle § 175 správního řádu a podnět k vnitřní kontrole policie podle § 97 zákona o Policii České republiky,

- nijak dotčena rovněž není možnost požadovat náhradu nemajetkové újmy a náhrady škody v případě neoprávněných zásahů [zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů],

- konečně je třeba zdůraznit, že tato opatření jsou míněna jako preventivní i v situacích, kdy je k dispozici pouze nikoli zcela úplná informace o případném nebezpečí, které v osobě daného držitele spočívá, resp. porušení zákona o zbraních ještě nemá intenzitu odůvodňující zásah podle jiných právních předpisů (zákona o Policii České republiky či trestního řádu) a bezprostřednost konkrétního ohrožení životů či zdraví nemusí být v danou chvíli rovněž již plně materializována, ale nelze vyloučit, že k takové eskalaci daného nebezpečí nemůže poměrně rychle dojít, a nebo - což je rovněž zcela reálné riziko - dané zbraně nebudou definitivně „ztraceny“, tj. převedeny do nelegální sféry (jde např. o zbraně, které si jejich donedávna legální držitel, který ale o zbrojní oprávnění přišel, chce v rozporu se zákonem o zbraních nadále u sebe ponechat).

Zajištění zbraně nebo střeliva a vstup policie do obydlí

– ohledně zajištění zbraně nebo střeliva lze uvést obdobné argumenty jako v případě institutu zadržení zbraně nebo střeliva, zásadní rozdíl mezi těmito dvěma instituty navrhovaného zákona o zbraních (obdobně jako je to v případě analogických institutů v dosavadním zákoně) spočívá v tom, že zatímco zadržení je v podstatě toliko oprávněním policijního typu, zajištění je již standardním správním rozhodnutím, které

se toliko s ohledem na specifickou situaci vyžadujících preventivní zajištění zbraně realizuje některých dílčích ohledech specifickým způsobem (vyloučení postupu podle obecných ustanovení správního řádu o exekuci na nepeněžitá plnění); opět bude možné uplatnit všechny standardní prostředky právní ochrany proti takovému postupu správního orgánu podle správního řádu, soudního řádu správního či zákona č. 82/1998 Sb.,

- oproti dosavadnímu zákonu o zbraních se v navrhovaném zákoně rozšiřuje okruh případů, v nichž se namísto zadržení využije zajištění, čímž by mělo být použití těchto institutů jednak zpřehledněno a jednak zvýšena právní jistota osob, vůči kterým policie tyto kroky činí, jde zejména o oblast preventivního zajištění (podle dosavadního zákona zadržení) zbraně či střeliva v případě odůvodněné pochybnosti o zdravotním stavu jejich držitele v případě, že by jeho zdravotní stav mohl vést k ohrožení života či zdraví jiných osob,

- zajištění má být preventivním rozhodnutím předběžného charakteru, které může být vydáno v zákonem konkrétně stanovených případech; z důvodu komplexnosti právní úpravy se navrhuje zakotvit tento postup jako obecný, a to i v některých případech, pokud by jinak přicházelo v úvahu využití standardního předběžného opatření podle správního řádu; takovým případem je např. situace, kdy mají být zajištěny zbraně či střelivo, pokud *„má být nebo je s jejich držitelem vedeno přestupkové nebo trestní řízení, které může mít dopad na jeho oprávnění nakládat se zbraněmi nebo střelivem“*, toto ustanovení bude možné využít v případech, pokud je (nebo bezprostředně má být) držitel zbraní či střeliva obviněn z protiprávního jednání, které může vést ke ztrátě jeho spolehlivosti či bezúhonnosti, přičemž v těchto případech (při zohlednění jejich relevantních okolností a kontextu) může být na místě např. obava, že by obviněný takové zbraně hodlal zašantročit nebo dokonce dále nějakým způsobem zneužít.

V. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Dopady na veřejné rozpočty:

Pozitivní

Přínosy na straně veřejného sektoru je třeba spatřovat zejména v podobě

- snížení celkové administrativní zátěže, a to zejména s ohledem na redukci agendy vydávání listinných dokladů; tyto úspory budou však plně využity pro intenzifikaci kontrolní činnosti Policie České republiky,
- snížení administrativní zátěže a deformalizace povolovacího procesu na straně jiných veřejnoprávních držitelů, přičemž se bude jedat o signifikantní množinu adresátů nové právní úpravy, zejména pak pokud jde o obecní a městské policie (cca 400 subjektů).

Negativní

Ve srovnání se stávajícím stavem vzniknou dodatečné náklady na straně veřejných rozpočtů

- náklady na úpravu CRZ; přesto lze velmi důrazně upozornit, že byly zvažovány dvě varianty řešení realizace těchto úprav – jednak šlo o zajištění příslušných programátorských úprav dodavatelsky nebo s pronájmem tzv. mandays programátorů, kdy by šlo o náklady v řádu desítek nebo stovek miliónů Kč, nakonec bylo ale rozhodnuto o zajištění úprav CRZ coby tzv. in-house služby v rámci správce CRZ, přičemž v rámci této varianty řešení jsou celkové náklady úprav CRZ kalkulovány jako výrazně nižší, a to orientační v této výši:

Roční finanční kalkulace CRZ in-house v rámci vlastních sil Policie ČR (v Kč)

[illegible]

- dalšími nároky na veřejné rozpočty bude zejména zamýšlená restrukturalizace správních poplatků v rámci doprovodné změny zákona o správních poplatcích; v této souvislosti lze však odůvodnění těchto nákladů (resp. redukce příjmů) plně odůvodnit jednak bezpečnostními hledisky a jednak zájmem na účinném využívání nástrojů e-Governmentu ze strany veřejnosti.

Dopady na veřejnost a na podnikatelské prostředí:

Pozitivní

Navrhovaný zákon v řadě ohledů odbourává dosavadní administrativní povinnosti a rovněž zásadně zjednodušuje a rozšiřuje možnosti právně relevantní komunikace se správními orgány na úseku zbraní a střeliva. Vedle toho je třeba upozornit na dílčí pozitivní dopady návrhu na veřejnost a na podnikatelské prostředí zejména v těchto ohledech

- rozšíření možnosti přípravy na budoucí povolání zahrnující nakládání se zbraněmi již od 15 let,
- rozšíření možnosti vykonat zkoušku odborné způsobilosti u kterékoli zapsané střelnice v rámci celého území České republiky,
- rozšíření institutu pozastavení oprávnění na úkor současného takřka bezvýjimečného odnímání oprávnění (byť by se v daném případě jednalo o snadno napravitelné a spíše jen administrativní pochybení držitele daného oprávnění),
- jednoznačnější vymezení práv a povinností adresátů navrhované právní úpravy v případě zvláštních způsobů nakládání se zbraněmi a střelivem,
- odstranění dvoustupňovosti povolovacího řízení v případě povolování střelnic a v případě povolování přeshraničního pohybu zbraní a střeliva,
- zrušení povinnosti evidence střeliva kategorie S2, S3 a S4 v CRZ,
- nastavení přechodných ustanovení v maximální míře ve prospěch zachování doposavad existujících práv a oprávnění.

Negativní

Navrhovaná právní úprava negativně dopadne zejména na subjekty, které v současnosti operují na pomezí dosavadní právní úpravy a využívají jejích určitých slabin, jde zejména o tyto případy

- omezení případů, kdy lze zbraň či střelivo (dosavadní kategorie D, tj. zejména kategorie PO a NO ve smyslu návrhu) převést osobě, která nemá místo pobytu na území České republiky, a to aniž by byly splněny další vývozní formalities podle jiných právních předpisů,
- nutnost vedení nových evidencí, zejména pak ve vztahu ke zbraním kategorie PO, palným zbraním kategorie NO a zaměstnancům nakládajícím v rámci své činnosti pro držitele zbrojní licence se zbraněmi nebo střelivem,
- výrazná redukce možnosti transformace (konverze) zbraní podléhajících registraci na zbraně kategorie PO a NO.

Výše uvedené negativní dopady na veřejnost a podnikatelské prostředí jsou nicméně výrazně převáženy pozitivními dopady na straně veřejného pořádku a bezpečnosti a ve svém důsledku lze tak očekávat i jejich pozitivní dopad na veřejný prostor jako takový, jakož i na celkové podmínky podnikatelského prostředí v České republice.

VI. Zhodnocení sociálních dopadů navrhované právní úpravy

Navrhovaná úprava nemá kvantifikovatelné, resp. konkrétně identifikovatelné sociální dopady, a to včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména na osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením (nejde-li o osoby trpící specifickými chorobami a vadami, které by měly být zarnuty do podmínek vylučujících zdravotní způsobilost pro účely držení zbrojního oprávnění; některá tato omezení mají nicméně bezprostřední vztah k zajištění bezpečného nakládání se zbraněmi a střelivem a jsou ve vztahu k tomuto cíli, jakož i k obecnějšímu účelu navrhované právní úpravy, jímž je zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti, plně v souladu s principem proporcionality) anebo na národnostní menšiny.

VII. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy na životní prostředí

Návrh zákona nemá negativní dopady na životní prostředí. S ohledem na rozšíření možnosti využití tlumičů hluku výstřelu má však pozitivní dopad na životní prostředí, resp. veřejné zdraví z hlediska hlukové zátěže, kterou lze (zejména ve zdraví škodlivých úrovních hluku a s ohledem na vysokofrekvenční hluk) použitím tlumičů hluku výstřelu efektivně redukovat, a to jak na střelnicích, tak i při provádění lovu.

VIII. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Návrh zákona není v rozporu se zákazem diskriminace, ani není v rozporu s principem rovnosti mužů a žen.

IX. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů (DPIA)

Navrhovaný zákon důsledně dbá na ochranu soukromí a osobních údajů a v případech, kdy by mohlo dojít k jakékoli interferenci navrhované právní úpravy s těmito zájmy, zakotvuje (na úrovni zákonné právní úpravy) jednoznačné požadavky stanovující jak oprávnění tak i limity využívání údajů o osobách nakládajících se zbraněmi či střelivem, resp. majících určitá oprávnění podle navrhovaného zákona o zbraních. Jde zejména o tyto případy:

- omezení doby pro zpracovávání údajů o osobách, jichž se řízení, resp. oprávnění podle navrhovaného zákona týkají,
- striktní pravidla pro využití oprávnění zadržet a zajistit zbraň, regulace oprávnění na využití, resp. výdaj údajů z CRZ (budťo podmíněn souhlasem subjektu údajů, resp. vymezen ve vztahu k zákonu o informačních systémech veřejné správy),
- omezení zásahu do soukromí osoby na případy předpokládané kontrolním řádem, resp. představující důvody pro aplikaci institutů zadržení a zajištění zbraně,

- vedení CRZ v souladu s požadavky zákona o informačních systémech veřejné správy, a to včetně požadavku na důsledné loggování využívání údajů z daného informačního systému.

X. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava nepředpokládá významnější či nová korupční rizika, a to zejména s ohledem na nastavení jednoznačných a přezkoumatelných kritérií rozhodování správních orgánů.

V případě zkoušek odborné způsobilosti žadatelů o vydání zbrojního oprávnění je prostor pro korupční jednání minimalizován několikanásobnými opatřeními:

- zachování institutu zkušební komise jakožto nezávislé odborně způsobilé osoby,
- prováděním celé zkoušky odborné způsobilosti v rámci správního řízení o žádosti o vydání zbrojního oprávnění,
- zavedení explicitních kritérií pro opakování zkoušky v rámci stanovené doby,
- zakotvení institutu komisionální zkoušky, v rámci níž by mělo docházet k přezkumu praktické odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního oprávnění, pokud v praktické části zkoušky u předcházejících 2 pokusů před (pokaždé jiným) zkušebním komisařem neuspěje.

XI. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona má pozitivní dopady na bezpečnost a obranu státu.

Oblast nakládání se zbraněmi je jednou z klíčových oblastí právní úpravy v bezpečnostní oblasti. Jedná se primárně o oblast vnitřní bezpečnosti státu. Regulace zbraní je jednou z nejstarších oblastí státní regulace jako takové, v podmínkách České republiky a s ohledem na oblast palných zbraní (které jsou naprosto dominantní z hlediska působnosti navrhovaného zákona) jde o regulaci jdoucí takřka půl tisíciletí nazpět, neboť první komplexní úpravu nakládání s palnými zbraněmi v tuzemských

podmínkách zavedlo v návaznosti na Vladislavské zřízení zemské tzv. Zřízení o ručnicích z roku 1524.

V průběhu 20. století byly některé aspekty nakládání se zbraněmi předmětem též norem s bezprostředním dopadem na bezpečnost státu (např. zákon č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky, který poprvé zahrnul kupř. faktický zákaz nakládání s dělostřeleckými zbraněmi, samočinnými zbraněmi či s vojenskou municí).

Předkládaný návrh nového zákona o zbraních přispívá bezpečnosti a obraně státu zejména v těchto oblastech:

- zajištění základního předpokladu bezpečného nakládání se zbraněmi v civilní sféře v podobě regulace přístupu ke zbraním a v případě účinnějších zbraní zajištění efektivního rámce posuzování způsobilosti k nakládání se zbraněmi,
- důsledná a rigidní (v technickém smyslu) kategorizace zbraní, tak aby režim nakládání se zbraněmi konkrétního konstrukčního (funkčního, resp. výrobního) řešení vždy odpovídal účelu zákona a korespondoval zákonodárcem identifikované rizikovosti toho kterého druhu zbraně či střeliva,
- zajištění důsledné evidence zbraní podléhajících registraci a zbraní kategorie PO,
- zabezpečení přiměřených podmínek fungování střelnice coby základní infrastruktury, v jejímž rámci se držitelé zbraní zdokonalují v dovednostech a znalostech v bezpečném nakládání se zbraněmi,
- zajištění podmínek pro zabezpečení skladování zbraní jak v případě individuálních držitelů, tak i v rámci např. výrobních podniků,
- zajištění oprávnění policie pro preventivní zadržení, resp. zajištění zbraní v případě, kdy by i jen hrozí jejich zneužití pro protiprávní jednání.
- vytvoření normativní základny pro právní předpisy navazující na navrhovaný nový zákon o zbraních, a to ať již jde o zákon o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti (viz Analýza), nebo kupř. o zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

Úvodní ustanovení upravuje obecně věcnou působnost zákona. Zákon upravuje zejména nakládání se zbraněmi a střelivem.

Pojem nakládání není zákonem o zbraních explicitně vymezen. Ponechání této určité výkladové volnosti je plně v souladu s účelem zákona. Nakládáním se v podmínkách navrhovaného zákona rozumí jakákoli faktické nakládání se zbraněmi či střelivem, v naprosté většině případů pak bude takové nakládání zahrnovat přímou fyzickou manipulaci s danou zbraní nebo střelivem, případně bezprostřední dohled nad osobou, která takto přímo se zbraní či střelivem manipuluje, nebo zajištění jejich bezpečného uskladnění (uložení) či nakládání s danými zbraněmi osobami v rámci činnosti jiného subjektu, typicky zaměstnavatele takových osob. Zákonodárce pojem nakládání záměrně nedefinuje, na jedné straně lze tento pojem považovat za *per se* srozumitelný (rovněž viz např. v kontextu nakládání se zbraněmi podle § 145 odst. 2 občanského zákoníku), a na straně druhé straně vyplývá rozsah tohoto pojmu z konkrétních ustanovení navrhovaného zákona samotného.

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy se v úvodním ustanovení zákona nehovoří o střelných zbraních. Působnost zákona z hlediska pojmu „zbraně“ je vymezena tím, jaké zbraně jsou zařazeny do jednotlivých kategorií, které zákon vymezuje.

Zákon nově zavádí jednak pojem „stanovené součásti zbraně“ a jednak „aktivní komponenty střeliva“. Oba pojmy jsou dále taxativně definovány v normativním textu.

Provozování střelnice nemusí být ze strany jejího provozovatele přímo spojeno s nakládáním se zbraněmi nebo střelivem, proto je tento aspekt věcného rozsahu zákona uveden samostatně.

K § 2

Zákon v rámci negativního vymezení své působnosti zavádí pojem „vyňatých držitelů“, které taxativně vyjmenovává. Jde o ústřední orgány státní správy a další orgány, jakož i ozbrojené síly a bezpečnostní sbory, jejichž působnost je s nakládáním se zbraněmi inherentně spojena. Samostatně jsou s ohledem na svou specifickou povahu a

s důrazem na zajištění právní jistoty uvedeny rovněž zpravodajské služby. Ve všech případech se jedná zásadně pouze o orgány veřejné moci České republiky.

Na nakládání se zbraněmi v rámci výkonu působnosti vyňatých držitelů se zákon nepoužije vůbec, ledaže se tak ve výjimečných případech stanoví výslovně. Jakmile by byly tyto zbraně ale předány jakémukoli jinému subjektu, který není vyňatým držitelem, použije se zákon na nakládání s nimi v plném rozsahu.

Zákon nově explicitně neuvádí případy, kdy se zákon nepoužije na nakládání se zbraněmi a střelivem, s nimiž na území České republiky nakládají ozbrojené síly či bezpečnostní složky jiného státu. V těchto případech se bude vždy jednat o postup podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu České republiky, a nakládání se zbraněmi a střelivem v těchto případech se tedy bude odvíjet od odlišného (mezinárodněprávního) právního základu. Jedinou výjimkou v tomto ohledu je povolování vstupu ozbrojených ochránců chráněných osob podle § 99 návrhu, které se však použije rovněž pouze tehdy, nestanoví-li eventuelní mezinárodní smlouva něco jiného.

K § 3

Jedním z typických případů, kdy může docházet ke konfrontaci nakládání se zbraněmi vyňatým držitelem a postupem jiných subjektů podle zákona o zbraních, je situace, kdy vyňatý držitel provádí střelbu na střelnici provozované podle tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že bezpečnost střelby na konkrétní střelnici je otázkou primárně technicko-organizační a nikoli právní, je nezbytné, aby i vyňatý držitel v plném rozsahu respektoval bezpečnostní parametry střelnice v rozsahu vyplývajícím z jejího platného provozního řádu, který odráží splnění požadavků tohoto zákona, ale např. i stavebního zákona nebo požadavků na ochranu veřejného zdraví.

K § 4

Vymezují se základní průřezové pojmy, s nimiž zákon o zbraních dále pracuje. Další pojmy, zejména takové, které jsou používány pouze v omezených případech, jsou pak vymezeny až dále v textu zákona na místech, které se jich komplexněji dotýkají. V tomto ustanovení jsou definovány pojmy obecnější právní povahy, v následujících ustanoveních je pak vymezena technická terminologie, kterou zákon používá ve vztahu ke zbraním, stanoveným součástími zbraní a střelivu.

Nově je zaváděn pojem ostrá střelba, kterým se rozumí vystřelení střely. Pojem „slepá“ střelba se pro svou povahu coby hovorového žargonu do textu návrhu nezavádí, jde nicméně o faktický protipól zaváděného pojmu ostré střelby.

Zcela nově je vymezen pojem „nošení“. Nově se hovoří výhradně o nošení zbraně (nikoli střeliva). Nošení je vymezeno přímo a taxativně, nikoli jako „zbytková“ forma nakládání se zbraněmi oproti jejich držení (pojem „držení“ zákon vůbec nezavádí, nanejvýše se v tomto směru opírá o obecný smysl slova držet či držitel, resp. vychází z pojmu držby ve smyslu soukromého práva). Nošením zbraně se tak rozumí výhradně nakládání s ní na místě veřejnosti volně přístupném, a to pokud je zbraň nabitá (přitom nemusí být nošena viditelně, ale právě i skrytě) anebo je nošena viditelně (v takovém případě nemusí být nabitá). Místem veřejnosti volně přístupným se v tomto směru rozumí jakékoli místo, na něž není přístup k tomu oprávněnou osobou omezován nebo jinak regulován. Kupř. veřejné prostranství, veřejně přístupné lesy či vodní plochy, veřejnosti volně přístupné obchodní prostory provozoven apod. jsou jednoznačně považovány za veřejnosti volně přístupná místa. Naopak obydlí, uzavřené provozy či prostory, do nichž lze vstupovat jen po prokázání určitého oprávnění, pozvání apod. jednoznačně nejsou považovány za místa veřejnosti volně přístupná; na formu a oprávněnost nakládání se zbraněmi, pokud jde o jejich „nošení“ na těchto místech, se použije princip „pána domu“, který je oprávněn přístup se zbraněmi na taková místa (avšak pouze v rovině soukromoprávní) libovolně povolit nebo naopak omezit. Pojem „nabitá zbraň“ zahrnuje zbraň, kterou lze za nabitou považovat s ohledem na její konkrétní konstrukční řešení. Nabitou zbraní bude nepochybně zbraň, která bude obsahovat náboj, nábojku či dělené střelivo ve své nábojové komoře či zásobníku vloženém ve zbrani; naopak samotný „napáskovaný“ zásobník, který ovšem není vložen ve zbrani, nelze vykládat jako nabitou zbraň, a to ani tehdy, pokud osoba, která s ním nakládá, má současně ve své dispozici i odpovídající (ale „vybitou“) zbraň.

Pro správní orgán policie, který vykonává většinu její působnosti podle zákona, se nově zavádí pojem „odborný útvar policie“, kterým se rozumí toliko organizační součást krajského ředitelství policie, která má danou agendu na starosti, a je tedy na rozdíl od zbytku krajského ředitelství policie správním orgánem v rámci působnosti policie podle zákona o zbraních.

K § 5

Zákon vymezuje oproti dosavadní právní úpravě technické pojmy přímo v normativním textu zákona, nikoli až v jeho příloze.

Zákon vymezuje druhy zbraní a na základě tohoto rozčlenění pak později provádí rozdělení jednotlivých druhů zbraní do konkrétních kategorií. Řada pojmů je vymezena obdobně, jako tomu bylo v dosavadním zákoně o zbraních.

Mezi zbraně zvláště účinné zákon zařazuje povětšinou vojenské zbraně (nebo zbraně určené pro bezpečnostní složky). Jde zejména o zbraně s ráží nejméně 20 mm určené pro střelbu munice; pokud má daná zbraň sice ráži minimálně 20 mm nebo vyšší, ale není určena pro střelbu munice (např. signální zbraně ráže 26,5 mm), nejedná se o zbraň zvláště účinnou. Mezi tyto zbraně se dále zařazují též bojové plamenomety (zápalné zbraně) a laserové a obdobné vysokoenergetické zbraňové systémy.

Pro zbraně jednoranové, dvouranové nebo víceranové, které nejsou zbraněmi samočinnými, samonabíjecími nebo opakovacími, a naopak jde typicky o zbraně jednoranové nebo s hlavňovým svazkem, se zavádí nový zastřešující pojem „zbraně nabíjené jednotlivě“.

Zcela nově je definován pojem „zbraně pro soupeřský systém výcviku“, kterými se rozumí palné zbraně např. pro střelivo FX Simunition. Jinými slovy, jde o palné zbraně, které jsou určeny pro střelbu v rámci výcviku resp. „bojové hry“, kdy je protivník zasahován přímou střelbou z takové zbraně, a to aniž by byl ohrožen na životě či zdraví. Účelem zásahu takovou zbraní je výhradně možnost jej jako takový v rámci prováděného výcviku (bojové hry) zaznamenat a následně vyhodnotit.

Je zaváděn pojem „neaktivní zbraň“, která zahrnuje 3 samostatné skupiny zbraní, které se staly nevratně neschopnými střelby. Jde o zbraně znehodnocené, zbraně, na nichž byl proveden řez (zejména pro výukové účely), a neaktivní torza zbraní. Neaktivním torzem zbraně je namístě rozumět takovou zbraň, která např. byla ztracena v průběhu válečného konfliktu a následně v půdě zdegenerovala natolik, že její uschopnění ke střelbě je již vyloučeno. Neaktivní torzo zbraně může být současně archeologickým nálezem podle zákona o státní památkové péči.

Pojem nadlimitního zásobníku je definován v bezprostřední vazbě na revidovanou směrnici (srov. čl. 5 odst. 3 a vymezení kategorie A7).

K § 6

Zákon nově zavádí pojem „stanovené součásti zbraní“. Těmito součástmi se rozumí hlavní části zbraní, součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu, polotovary hlavních částí zbraní podléhajících registraci a tlumiče hluku výstřelu.

Hlavní části zbraně jsou vymezeny v zásadě obdobně jako v dosavadním zákoně. Nově se explicitně stanovuje, že hlavní částí je u složených závěrových systémů jak závorník, tak i nosič závorníku (k tomu srov. též Analýzu směrnice). V případě pojmu „pouzdro zbraně“ jsou zohledněny též závěry Analýzy směrnice, a tímto pojmem by se měly zahrnout též části dělených pouzder závěru, ať již jde o horní a dolní pouzdro závěru (upper/lower receiver) nebo o levá a pravá „skořepina“ pouzdra závěru (např. v případě samopalu CZ Scorpion EVO3). Vládě zákon rovněž nově dává možnost, aby nařízením stanovila specifika vymezení hlavních částí zbraní zvláště účinných. Vláda tak bude moci např. upřesnit definici „hlavně“ ve vztahu ke specifickým konstrukcím zbraní určených pro střelbu munice, plamenometů nebo laserových zbraní.

Součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu zahrnují takové součásti zbraní, které jsou zcela nezbytné pro jejich uzpůsobení pro samočinnou střelbu nebo střelbu funkčně obdobnou (to zejména v případě tzv. bump-fire pažeb). Těmito součástmi by měly být zejména 3 okruhy výslovně uvedených součástí. Dynamickými pažbami se rozumí tzv. bump-fire pažby, které umožňují při použití spolu se samonabíjecí zbraní v podstatě simulovat samočinnou střelbu. Dále by mělo jít též o různé adaptéry pro samočinnou střelbu, které jsou obvykle založeny na principu vyřazení funkce přerušovače samonabíjecí zbraně (např. tzv. drop-in sear nebo adaptéry pro pistole Glock). A konečně by se mělo nově jednat také o odnímatelná samočinná spušťadla umožňující samočinnou střelbu; v tomto případě půjde zejména o kompletní spušťadla automatických zbraní.

Polotovary hlavních částí zbraní jsou vymezeny pouze ve vztahu k hlavním částem zbraní podléhajících registraci. Polotovarem hlavní části zbraně by se měl rozumět takový výrobek, který již lze poměrně jednoduše dokončit do plně či alespoň provizorně funkčního (použitelného) stavu, a lze jej tedy využít např. pro stavbu funkční zbraně nebo pro reaktivaci expanzní zbraně. Pojem polotovaru hlavní části zbraně v případě hlavních polotovarů explicitně zahrnuje pouze polotovary drážkovaných hlavních, přičemž vývrt určité ráže musí být u takového polotovaru již dokončen (to však nemusí zahrnovat jeho další úpravu např. v podobě tvrdého chromování, nitridace apod.).

Polotovarem hlavní části zbraně dle zákona tedy není polotovar hlavně s hladkým vývrtem.

K § 7

Střelivo je definováno odchylně od dosavadního zákona, a to prostřednictvím pojmu aktivního komponentu střeliva, který musí náboj nebo nábojka obsahovat, aby se jednalo o střelivo. Jinými slovy řečeno, např. samotné střely neobsahující aktivní složku nebo prázdné nábojnice anebo znehodnocené střelivo nejsou považovány za střelivo podle zákona.

Nově je rovněž zaváděn pojem děleného střeliva. Jedná se o standardní technický pojem, který se vztahuje zejména k střelivu nabíjenému do tzv. předovek, popř. zbraní, z nichž je střela vystřelována pomocí samostatné nábojky. Naopak náboj je považován za jednotné střelivo.

Pojem nábojky je nově jednoznačně vázán na vymezení nábojek v systému C.I.P. (Tabulka č. VIII jeho technických specifikací).

K § 8

Zákon zavádí celkem 6 kategorií zbraní. První 4 kategorie (R1 až R4) představují zbraně podléhající registraci. Zbraně kategorie PO jsou zbraněmi podléhajícími ohlášení. Zbraně kategorie NO jsou zbraněmi nepodléhajícími ohlášení. Je evidentní, že zkrácené názvy jednotlivých kategorií zbraní významově odrážejí tyto základní zákonné požadavky na nakládání s nimi (Registrace, Povinné Ohlášení, Neexistence povinnosti Ohlášení). Zkrácené názvy kategorií jsou záměrně voleny tak, aby nevedly k záměnám za kategorie vymezované revidovanou směrnicí, ani dosavadním zákonem o zbraních.

Kategorie R1 v zásadě odpovídá dosavadní nej přísnější kategorii A (ve smyslu zákona o zbraních) a kategoriím A1 až A3 ve smyslu revidované směrnice. Nad rámec směrnice jsou do ní zařazeny rovněž některé další zbraně jako zápalné zbraně a laserové a obdobné vysokoenergetické zbraně spadající pod režim příslušných mezinárodních úmluv.

Kategorie R2 zahrnuje zejména zbraně kategorie A6 až A8 ve smyslu revidované směrnice. Zbraně kategorie A7 ve smyslu revidované směrnice zákon řeší odlišně od

revidované směrnice a povolení vyžaduje již pro nakládání se samotnými zásobníky daného typu (nadlimitní zásobníky); zákon je tak v tomto ohledu důslednější (a současně technicky adekvátnější), než je tomu v případě revidované směrnice, která nejednoznačným způsobem odvozuje kategorii zbraně od vlastností zásobníku. Zákon této nejednoznačnosti (jakož např. i riziku použití nadlimitního zásobníku ve zbraní kategorie R3 nebo R4) čelí tím, že objekty regulace činí již samotné zásobníky s vyšší než stanovenou kapacitou.

Kategorie R3 odpovídá v zásadě vymezení zbraní kategorie B dle dosavadního zákona a dle revidované směrnice.

Kategorie R4 zahrnuje většinu druhů zbraní, které revidovaná směrnice řadí mezi zbraně kategorie C, a to v zásadě s výjimkou zbraní kategorie C6, tedy zbraní znehodnocených postupem podle prováděcího nařízení Komise 2015/2403, které jsou zařazeny s ohledem na svou povahu do kategorie PO.

Nově zaváděná kategorie PO zachovává minimální standard regulace vyžadovaný revidovanou směrnicí pro nakládání se zbraněmi kategorie C (ve smyslu směrnice). Jsou sem zařazeny jednak znehodnocené zbraně odpovídající prováděcímu nařízení Komise 2015/2403 (zbraně kategorie C6 ve smyslu směrnice) a jednak expanzní zbraně dovoleného výrobního provedení (poplašné a signální zbraně ve smyslu směrnice). Dále jsou do této kategorie zařazeny některé další palné zbraně, jejichž kategorizaci dosavadní zákon o zbraních ani revidovaná směrnice explicitně neprovádí (typicky cvičné zbraně pro střelivo typu FX Simunition, zbraně pro dělené střelivo iniciované moderními typy zápalek apod.), ale které jsou svou povahou bližší zbraním podléhajícím registraci.

Kategorie NO zahrnuje většinu zbraní, které jsou zařazeny dosavadním zákonem o zbraních do kategorie D. Jde o zbraně, na které se revidovaná směrnice nevztahuje (historické zbraně, plynové zbraně, nefunkční torza zbraní či výukové pomůcky v podobě řezů zbraní).

K § 9

Ustanovení řeší případy zbraní, jejichž kategorie se odvozuje od funkčně srovnatelných zbraní, a to jednak v případě zbraní expanzních, které byly upraveny z původně ostré zbraně (kategorie A9, B8 a C5 ve smyslu revidované směrnice), a jednak v případě dalších eventuálních palných zbraní, na něž zákon předem

nepamatuje [analogicky ke zbraním uvedeným v § 7 písm. k) dosavadního zákona o zbraních].

Rovněž se zde zakotvuje několik zásad ve vztahu ke zbraním kategorie PO a NO, a to tak, aby byly řešeny problémy, které se v tomto segmentu zbraní v současnosti objevují (konverze původně ostrých zbraní na zbraně pro střelivo typu Flobert a jejich zpětná rekonvertibilnost). Vládě se rovněž ponechává prostor pro stanovení dovoleného výrobního provedení zbraní kategorie PO a NO. Dovolené výrobní provedení stanovené nařízením vlády bude mít dopad na kategorizaci pouze u zbraní nově uváděných na trh a nebude tedy znamenat rekategorizaci zbraní, které jsou již do oběhu uvedeny; to se však a priori vztahuje nikoli na typ zbraně, ale vždy na všechny konkrétní zbraně uváděné na trh po nabytí účinnosti daného nařízení vlády.

K § 10

Zákon vymezuje kategorii hlavních částí zbraní obdobně jako dosavadní zákon o zbraních. Oproti dosavadní právní úpravě pak ale nově zařazuje tlumiče hluku výstřelu do kategorie R3 (obdobu kategorie B ve smyslu dosavadního zákona o zbraních; k tomu též srov. Analýzu směrnice).

Součásti zbraní umožňující samočinnou střelbu a polotovary hlavních částí zbraní se zařazují do kategorie NO (důvodem je např. maximální zjednodušení evidence těchto předmětů). Zákon ale následně zásadně omezuje oprávnění s těmito výrobky nakládat, a to pouze na držitele zbrojních licencí. Zákon také výslovně stanovuje, že na součásti umožňující samočinnou střelbu a polotovary hlavních částí zbraní se pohlíží jako na palné zbraně (kategorie NO), z čehož následně pro držitele zbrojních licencí plyne např. povinnost vést soupis těchto výrobků a povinnost postupovat při jejich přeshraničním přemístění podle jiného právního předpisu.

K § 11

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy je střelivo rozděleno do vlastních kategorií označených S1, S2, S3 a S4. Střelivo kategorie S1 odpovídá střelivu kategorie A4 ve smyslu revidované směrnice a střelivo kategorie S2 odpovídá střelivu kategorie A5 ve smyslu revidované směrnice. V kontextu zákona pak podmínky nakládání se střelivem kategorie S1 odpovídají podmínkám nakládání se zbraněmi kategorie R1 a podmínky pro nakládání se střelivem kategorie S2 odpovídají podmínkám nakládání se zbraněmi

kategorie R2. Střelivo kategorie S3 představuje pak „běžné“ střelivo vesměs pro zbraně podléhající registraci a střelivo kategorie S4 je střelivem pro většinu zbraní kategorie PO a NO.

K § 12

V případě aktivních komponentů střeliva se podmínky jejich nakládání řídí stejnými principy, jako je tomu v případě střeliva kategorie S4, ale zákon stanovuje dále některé specifické povinnosti, které se k nakládání s nimi váží (typicky zmocnění pro vládu, aby stanovila podmínky pro skladování aktivních komponentů střeliva, resp. specifické množství limity, od kterých podléhá přeprava aktivních komponentů střeliva hlášení).

K § 13

Zákon taxativně shrnuje podmínky pro nakládání se zbraněmi jednotlivých kategorií. Hovoří-li se o povolení pro přeshraniční pohyb zbraně určité kategorie, je třeba tím rozumět jak povolení pro dočasné přemístění a používání takové zbraně vydávané podle zákona o zbraních (evropský zbrojní pas a zbrojní průvodní list), tak ale i povolení pro vývoz, resp. dovoz dané zbraně vydávané podle jiného právního předpisu (v takovém případě stanovuje dané osobě zákon o zbraních pouze další podmínky např. z hlediska registrace nebo přepravy takové zbraně).

Nově se se zbraněmi kategorie R1 umožňuje nakládat pouze držitelům zbrojních licencí, resp. jiným veřejnoprávním držitelům, nikoli ale již držitelům zbrojních oprávnění.

Oprávnění nakládat se stanovenými součástmi zbraní se odvozuje od podmínek stanovených pro ty kategorie zbraní, které se pro daný druh stanovené součásti zbraně podle zákona použijí, a to za předpokladu, že nakládání s danou stanovenou součástí zbraně zákon dále ještě neomezuje (jako tomu je v případě polotovarů hlavních částí zbraní a součástí zbraní umožňujících samočinnou střelbu).

K § 14

Obdobně jako v případě zbraní se též pro střelivo zakotvují obecné podmínky nakládání. V případě střeliva kategorie S1 se obdobně neumožňuje nakládání s ním držitelům zbrojních oprávnění. Pro střelivo kategorie S1 nebo S2 se vyžaduje (mimo

případů, kdy s takovým střelivem nakládá držitel zbrojní licence skupiny ZL1) předchozí povolení odborného útvaru policie.

K § 15

Zákon dále omezuje nakládání se zbraněmi a střelivem v některých specifických případech.

Též s ohledem na odbourání nutnosti koncese pro podnikání v oblasti zbraní a střeliva z hlediska živnostenského zákona se explicitně stanovuje, že podnikatel se zbraněmi a střelivem musí být držitelem zbrojní licence skupiny ZL1. Oproti dosavadní právní úpravě se tento požadavek nově vztahuje i na nakládání se zbraněmi kategorie PO a palné zbraně kategorie NO, pro které při podnikání doposud postačovala pouze příslušná koncese. Tento požadavek se netýká pouze plynových zbraní a expanzních přístrojů a nábojek pro technické využití.

S polotovarem hlavní části zbraně a součástí zbraně umožňující samočinnou střelbu je oprávněn nakládat pouze držitel zbrojní licence, a to i přesto že jde jinak o předměty podrobené regulaci na úrovni palné zbraně kategorie NO. Důvodem pro tento eklektický přístup je na jedné straně fakt, že výroba zbraně, její konverze nebo úprava na samočinnou zbraň by měla být přenechána pouze profesionálům podléhajícím ve zvýšené míře kontrole podle zákona o zbraních, a na druhé straně pak skutečnost, že zejména možnosti evidence těchto předmětů jsou poměrně výrazně omezeny (namísto plnohodnotné evidence se předpokládá pouze vedení tzv. soupisu, kterým může být jakákoli prokazatelná evidence vedená držitelem zbrojní licence, a to např. i jeho účetní informační systém).

Pokud jde o nakládání se zbraněmi kategorie A7 ve smyslu směrnice, zákon o zbraních stanovuje jednoznačné omezení oprávnění nakládat s takovými samonabíjecími zbraněmi (které budou bez vloženého nadlimitního zásobníku považovány podle svých jiných jednoznačnějších technických charakteristik za zbraň kategorie R2, R3 nebo eventuálně též R4). Zákon touto cestou plně implementuje požadavky revidované směrnice ohledně samonabíjecích zbraní zařazených nově mezi zbraně kategorie A, a přitom maximálně redukuje výkladové nejasnosti spojené s normativní konstrukcí této nové kategorie v revidované směrnici.

K § 16

Zákon nově shrnuje téměř všechny povinnosti ukládané osobám nakládajícím se zbraněmi na jednom místě. Další zde neuvedené povinnosti jsou pak stanoveny pouze držitelům zbrojních licencí a provozovatelům střelnic, jakož i jejich zbrojírům a správcům střelnice.

K § 17

Zbrojní oprávnění je základním druhem oprávnění, na jehož základě je fyzická (nepodnikající) osoba oprávněna se zbraní podléhající registraci a střelivem nakládat.

Zákon nově zavádí namísto většího počtu skupin zbrojního průkazu upraveného v dosavadním zákoně o zbraních pouze dva druhy zbrojního oprávnění.

Obecné zbrojní oprávnění zahrnuje v zásadě oprávnění držitele dosavadního zbrojního průkazu skupiny A, B a C, jakož i oprávnění připravovat se na budoucí povolání zahrnující nakládání se zbraněmi a střelivem, ale i vykonávat takové povolání v případech, nevyžaduje-li zákon explicitně, aby daná osoba byla držitelem rozšířeného zbrojního oprávnění.

Rozšířené zbrojní oprávnění odpovídá zbrojnímu průkazu vydanému pro všechny skupiny podle dosavadního zákona o zbraních. Tento druh zbrojního oprávnění opravňuje svého držitele oproti obecnému zbrojnímu oprávnění též k

- skrytému nošení zbraně podléhající registraci za účelem ochrany života, zdraví a majetku,
- výkonu zaměstnání zahrnujícího nošení zbraně podléhající registraci za účelem obdobným ochraně života, zdraví nebo majetku,
- výkonu funkce hlavního nebo vedlejšího zbrojře držitele zbrojní licence skupiny ZL1,
- výkonu funkce zkušební komisaře.

Oba druhy zbrojního oprávnění se rovněž odlišují z hlediska podmínek kladených na žadatele o jejich vydání zejména z hlediska věku a odborné způsobilosti. V případě rozšířeného zbrojního oprávnění vyžaduje zákon dosažení věku 21 let a současně neumožňuje vydat tento druh zbrojního oprávnění mladší osobě, zkouška odborné

způsobilosti žadatele o vydání rozšířeného zbrojního oprávnění je rovněž náročnější, a to jak z hlediska její teoretické tak i praktické části.

Nepředpokládá se obligatorní vydávání dokladu prokazujícího, že je daná osoba držitelem zbrojního oprávnění. Zákon nicméně umožňuje vedle prioritní elektronické cesty též několik dalších způsobů prokázání, že je určitá osoba držitelem oprávnění podle tohoto zákona (nejen zbrojního oprávnění).

Vydání zbrojního oprávnění bude kompletně podřazeno správnímu řízení o žádosti o jeho vydání. Oproti dosavadnímu zákonu tak odpadne rozlišování fáze podání přihlášky ke zkoušce odborné způsobilosti a vykonání této zkoušky (kdy se postupovalo mimo správní řízení postupem *sui generis*) a fáze správního řízení o žádosti o vydání zbrojního průkazu. Tyto dvě samostatné fáze zákon spojuje v jedno řízení o žádosti.

K § 18

Je zaveden pojem podmínky zbrojního oprávnění, přičemž obsahově vycházejí z podmínek, za nichž bylo podle dosavadní právní úpravy možno vydat zbrojní průkaz. Ve vazbě na revidovanou směrnici se rovněž jednoznačně stanovuje, že rámec posouzení toho, zda je určitá osoba ve spojení s nakládáním se zbraněmi podléhajícími registraci a střelivem rizikem pro veřejný pořádek a bezpečnost, se posuzuje na základě její bezúhonnosti a spolehlivosti.

Zákon rovněž jednoznačněji prostřednictvím pojmu podmínky zbrojního oprávnění vyzdvihuje skutečnost, že tyto podmínky musejí být splněny po celou dobu, kdy je určitá osoba držitelem zbrojního oprávnění (přičemž toliko v případě odborné způsobilosti je splnění této podmínky ověřováno jen v rámci řízení o žádosti, naopak ostatní podmínky zbrojního oprávnění jsou i následně periodicky ověřovány, resp. jejich plnění je vyžadováno kontinuálně).

Mimo samotných podmínek zbrojního oprávnění v zákoně o zbraních pak bude standardně ještě stanovena podmínka uhrazení správního poplatku při podání žádosti o vydání zbrojního oprávnění. Tento poplatek bude jednotný (nebude rozdělen do 3 poplatků, jako je tomu podle dosavadní právní úpravy) a bude rovněž jednorázový (při periodickém prověřování podmínek zbrojního oprávnění již nebudou vybírány správní poplatky, jako tomu bylo podle dosavadní právní úpravy). Od tohoto správního poplatku budou osvobozeni příslušníci Policie České republiky, neboť to je právě

policie, která celý systém zkoušek administruje a která bude do budoucna rovněž proplácet odměnu zkušebnímu komisaři. Změna zákona o správních poplatcích je obsažena v samostatném doprovodném (změnovém) zákoně.

K § 19

Stanovují se obecná a nediskriminační pravidla, za nichž lze odmítnout vydání zbrojního oprávnění zejména z bezpečnostních důvodů, a to v případech, kdy tyto důvody nastaly mimo území České republiky.

K § 20

Pravidla vymezující minimální věkové limity pro vydání zbrojního oprávnění v obecných rysech zachovávají kontinuitu s dosavadní právní úpravou, avšak obsahují některé změny. Oproti dosavadnímu zákonu o zbraních je stanovena jediná snížená věková hranice pro vydání zbrojního oprávnění, a to navíc pouze v případě jediného druhu zbrojního oprávnění. Tímto případem je obecné zbrojní oprávnění, u něž lze základní věkový limit na úrovni 18 let v odůvodněných případech snížit na 15 let (obdobně jako tomu je v případě zbrojního průkazu skupiny B podle dosavadního zákona o zbraních). Naopak v případě rozšířeného zbrojního oprávnění zákon možnost snížení standardní věkové hranice na úrovni 21 let vůbec nepředpokládá (v tomto ohledu zákon následuje logiku normativní konstrukce zbrojního průkazu skupiny E podle dosavadní právní úpravy).

K § 21

Zákon upravuje po věcné stránce způsob prokazování zdravotní způsobilosti obdobně jako dosavadní zákon o zbraních. Z hlediska formálního ale je nová právní úprava výrazně úspornější, neboť zákonodárce odstranil řadu duplicit, které dosavadní zákon o zbraních obsahoval ve vztahu ke zdravotnické legislativě. Při posuzování zdravotní způsobilosti je tak třeba nadále vycházet zejména ze zákona o specifických zdravotních službách, přičemž zákon nově upravuje pouze některá specifika posuzování zdravotní způsobilosti pro potřeby právní úpravy nakládání se zbraněmi.

Nově je stanovován obecný požadavek předkládání lékařského posudku vždy na období 5 let. Tento požadavek platí pro oba druhy zbrojních oprávnění.

Nově zákon rovněž zohledňuje v rámci zdravotní způsobilosti též fakt, zda bylo dané osobě uloženo v rámci trestního řízení ochranné léčení či zabezpečovací detence. Zdravotní způsobilost lze i v takovýchto případech následně prokázat, ale vyžaduje se k tomu předložení (vedle standardního posudku registrujícího poskytovatele zdravotních služeb) též znaleckého posudku osvědčujícího způsobilost takové osoby. Tento znalecký posudek musí být z podstaty věci zpracován znalcem v oboru zdravotnictví, a to konkrétně z odvětví věcně odpovídajícímu důvodům, pro které bylo ochranné léčení, resp. zabezpečovací detence uloženy.

K § 22

Zachovávají se instituty dosavadní právní úpravy vztahující se k oprávnění kteréhokoli lékaře ověřit si, zda je určitá osoba držitelem zbrojního oprávnění, pokud nabude podezření, že taková osoba nesplňuje příslušné požadavky na zdravotní způsobilost. Nově se jako fakultativní alternativa umožňuje, aby k tomu vybavený poskytovatel zdravotních služeb ověřil tuto skutečnost prostřednictvím centrálního registru zbraní.

Rozšiřuje se oprávnění policie nařídit přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele zbrojního oprávnění, u něhož vyvstane konkrétní podezření, že podmínky této způsobilosti již nesplňuje. Nově je v odůvodněných případech odborný útvar policie oprávněn určit poskytovatele zdravotních služeb, který posudkovou péči zajistí, a to např. i tehdy, pokud je dáno podezření, že se taková osoba snaží ovlivnit nezávislost posouzení její zdravotní způsobilosti.

K § 23

Rozšířené oprávnění policie nařídit mimořádné přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele zbrojního oprávnění je vyváжено nárokem takové osoby požadovat uhrazení prokazatelně vynaložených nákladů na zajištění mimořádného lékařského posudku.

K § 24

Výrazně nově a důsledněji je koncipována podmínka bezúhonnosti. Jednak je vždy zcela rovnocenně zohledněn požadavek bezúhonnosti jak ve vztahu k fyzické, tak i právnické osobě, jednak dochází ke zjednodušení právní úpravy a jednak je navržen

zcela nový striktní přístup ve vztahu k trestným činům, které jsou z pohledu nakládání se zbraní nejrizikovější.

Doživotní nemožnost získání zbrojního oprávnění je dána u trestných činů, za něž trestní zákoník umožňuje uložit výjimečný trest. Není rozhodné, zda v konkrétním případě byl výjimečný trest skutečně uložen, zákon předpokládá uplatnění uvedeného principu již v okamžiku pravomocného odsouzení za trestný čin, za který takový trest uložit lze. V tomto ohledu je třeba vždy rovněž rozlišovat i konkrétní právní úpravu trestního zákoníku, přičemž v některých případech je trestným činem zakládajícím doživotní ztrátu bezúhonnosti toliko kvalifikovaná skutková podstata trestného činu, nikoli její skutková podstata základní.

V případech, kdy byl trestný čin spáchán násilím, za použití pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo ve spojitosti se zbraní, střelivem, municí nebo výbušninou, zákon nově prodlužuje o jednu třetinu dobu, po kterou není odsouzený považován za bezúhonného, resp. stanovuje ve všech případech její minimální výměru na 10 let.

Explicitně je zakotvováno kritérium posouzení vlivu cizozemského odsouzení na bezúhonnost podle tuzemské právní úpravy, tak aby na bezúhonnost držitele zbrojního oprávnění nemělo vliv odsouzení v jiném státě za takový kriminální čin, který podle tuzemského trestního zákoníku kupř. není vůbec považován za trestný čin. Při posouzení vlivu cizozemského odsouzení na bezúhonnost je rovněž třeba posoudit, zda spáchání daného skutku lze považovat za rizikové i z pohledu České republiky.

V případě, že se držitel zbrojního oprávnění nebo žadatel o jeho vydání v posledních 5 letech po dobu delší než nepřetržitě 6 měsíců zdržoval mimo území České republiky, je odborný útvar policie oprávněn jej vyzvat, aby předložil doklad obdobný popisu z Rejstříku trestů. Tato právní úprava, která nahrazuje plošný požadavek předkládání takového dokladu, navazuje na zkušenosti s uplatňováním dosavadního zákona o zbraních, kdy na jedné straně existuje několik států, od jejichž orgánů (případně formou konzulární služby) lze takový doklad standardně získat, ale na druhé straně ve většině ostatních případů bývá obstarání takového dokladu velmi komplikované a je jeho předložení rutinně nahrazováno čestným prohlášením, čímž se skutečná efektivnost této právní úpravy významně problematizuje.

Z hlediska posuzování spolehlivosti se důsledněji upravuje otázka tzv. odklonů v rámci trestního řízení a nově se explicitně zohledňuje i fakt, že dané osobě byl uložen (v době posuzování spolehlivosti platný) zákaz činnosti spočívající v nakládání se zbraněmi nebo střelivem.

V rámci přestupkové spolehlivosti je zachován princip, že nikoli potrestání za kterýkoli z uvedených přestupků vede ke ztrátě způsobilosti pro získání, resp. držení zbrojního oprávnění, ale vyžaduje se spáchání alespoň dvou z uvedených přestupků za období 3 let, a ve svém souhrnu musí spáchání těchto přestupků indikovat, že danou osobu je třeba považovat za rizikovou z hlediska nakládání se zbraněmi a střelivem v kontextu veřejného pořádku a bezpečnosti.

K § 26

Vzhledem k tomu, že nově se i odborná způsobilost prokazuje v rámci správního řízení o žádosti, zákon stanovuje konkrétní souslednost postupu v rámci tohoto řízení. Ke zkoušce odborné způsobilosti je připuštěn pouze žadatel, který splňuje ostatní podmínky zbrojního oprávnění. Tím je zaručeno, že zkoušku, při níž se již nakládá s ostrou zbraní a střelivem, nebude vykonávat osoba, která by jinak nemohla zbrojní oprávnění získat s ohledem na splnění podmínky např. zdravotní způsobilosti či bezúhonnosti.

Jakmile jsou ostatní podmínky zbrojního oprávnění odborným útvarem pozitivně zjištěny a tato skutečnost je žadateli oznámena, má žadatel ze zákona 12 měsíců na prokázání své odborné způsobilosti, o což se může za podmínek daných zákonem pokusit v rámci 2 „standardních“ pokusů a případně ještě při komisionální zkoušce. Pokud ve lhůtě 12 měsíců žadatel svou odbornou způsobilost neosvědčí, je dán bez ohledu na počet jím vykonaných pokusů o složení zkoušky odborné způsobilosti či komisionální zkoušky důvod pro zamítnutí jeho žádosti. To samozřejmě neomezuje např. možnost využití postupu podle § 41 správního řádu.

Zákon zakotvuje rovněž jednoznačná pravidla pro zabránění střetu zájmu zkušební komisaře, pokud jde o osobu žadatele, který opakuje zkoušku nebo podstupuje komisionální zkoušku a na jehož předešlé zkoušce se již takový zkušební komisař podílel.

K § 27

Zcela nově zákon zavádí postup, že ke zkoušce se žadatel přihlašuje u střelnice, na níž je povoleno zkoušky odborné způsobilosti konat a která je zapsána v seznamu uveřejněném ve veřejné části centrálního registru zbraní. Žadatel tak není omezen v tom, kde v rámci České republiky a např. též za jakých cenových podmínek konkrétní střelnice, kterou si zvolí, hodlá zkoušku vykonat. Zkouška samotná je ale nadále organizována odborným útvarem policie a za její obsah nese odpovědnost policií určený zkušební komisař.

Provozovatel dané střelnice může být do seznamu střelnic za účelem konání zkoušek odborné způsobilosti zapsán na žádost, a pokud splňuje požadavky dle zákona a prováděcího právního předpisu. Při stanovování termínu zkoušky musí provozovatel střelnice vycházet z policií uveřejněného plánu zkoušek a je oprávněn nechat si konkrétní termín zkoušky rezervovat, pokud na něj zapíše konkrétní způsobilé žadatele, a to alespoň v minimálním stanoveném počtu. Žadatel, který je v jeden moment přihlášen ke zkoušce na jedné střelnici, nemůže být současně zapsán ke zkoušce na jiné střelnici.

K § 28

Samotný průběh zkoušky odborné způsobilosti vychází obdobně z dosavadní právní úpravy, je však zcela nově stanoven rámcový obsah zkoušky pro konkrétní druh zbrojního oprávnění. Žadatel o vydání rozšířeného zbrojního oprávnění musí s ohledem na povahu tohoto druhu zbrojního oprávnění, který zahrnuje rozšířená oprávnění oproti obecnému zbrojnímu oprávnění, prokázat splnění podmínek odborné způsobilosti ve větším rozsahu.

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy zakotvuje zákon komplexní zmocnění pro vládu určit konkrétní obsahu i průběhu zkoušky odborné způsobilosti nařízením. Neměla by tak pokračovat suboptimální situace, kdy byly podle dosavadní právní úpravy jednotlivé aspekty zkoušky odborné způsobilosti upraveny ve dvou různých prováděcích právních předpisech.

Zákon rovněž některé konkrétní parametry zkoušky odborné způsobilosti stanovuje přímo a neponechává jejich úpravu nadále podzákonnému právnímu předpisu. Mimo jiné se explicitně zakotvuje použití terčů odpovídajících velikostí mezinárodnímu pistolovému terči 50/20 a malorážkovému puškovému terči podle pravidel UIT, stanovuje se požadovaný minimální počet zásahů při praktické střelbě nebo se též

stanovuje rozsah teoretického testu a minimální požadovaný počet správně zodpovězených otázek. Nově se také sjednocuje dálka, na kterou žadatelé v rámci praktické části zkoušky střílejí, a to na 15 metrů. Žadatelé by též měli nově střílet ze 3 druhů zbraní (krátké kulové i dlouhé kulové zbraně a z brokovnice), a to též s ohledem na fakt, že se všemi těmito druhy zbraní budou coby držitelé zbrojního oprávnění potenciálně oprávněni nakládat.

K § 29

Kodifikuje se dosavadní převažující praxe, kdy celý průběh zkoušky je odborným útvarem policie kontrolován a z průběhu praktické části zkoušky je pořizován audiovizuální záznam.

Nově není výsledkem zkoušky individuálního žadatele sepsání protokolu, resp. vydání listinného osvědčení zkušebním komisařem. Výsledek zkoušky na základě vyjádření zkušebního komisaře zapíše kontrolní orgán přímo do centrálního registru zbraní.

K § 30

Zcela nově je zákonem upravena možnost vykonat po dvou neúspěšných pokusech o složení běžné zkoušky odborné způsobilosti před zkušebním komisařem komisionální zkoušku. Každý pokus o vykonání zkoušky odborné způsobilosti, jakož i komisionální zkouška se vykonávají v plném rozsahu, tj. jako teoretický test i praktická část zkoušky zahrnující předvedení bezpečné manipulace se zbraní a střelivem i ostrou střelbu na terč.

Ke komisionální zkoušce je připuštěn žadatel, který již vykonal neúspěšně oba pokusy před zkušebním komisařem, ale alespoň jednou splnil požadavek na minimální počet správně zodpovězených otázek v teoretické části takové zkoušky. Pokud žadatel při předcházejících dvou pokusech pokaždé neuspěl již v testu, možnost vykonat komisionální zkoušku nemá.

Složení zkušební komise pro komisionální zkoušku reflektuje vhodnost účasti i ze strany dalších osob než pouze zkušebních komisařů. Vedle zástupců odborných složek státu se tak předpokládá též zapojení zástupců odborné veřejnosti, a to zejména osob navržených ministerstvu odbornými zájmovými organizacemi či profesními asociacemi. Vedle těchto osob je součástí zkušební komise vždy též i

zkušební komisař, přičemž účast zkušebního komisaře by měla přispět též ke sjednocování a reflexi praxe zkušebních komisařů při běžných zkouškách odborné způsobilosti.

Roli odborného útvaru policie při organizaci a kontrole komisionálních zkoušek plní Policejní prezidium.

K § 31

Ačkoli musí být podmínky zbrojního oprávnění splněny po celou dobu jeho platnosti, zákon pro celkovou robustnost systému dohledu nad splněním těchto podmínek ukládá odbornému útvaru policie prověřit cíleně jejich splnění alespoň jednou za 5 let. Zákon současně neklade překážky tomu, aby v případě nutnosti či i v rámci prevence bylo toto prověření prováděno častěji.

Nově se explicitně zakotvuje požadavek běžně uplatňovaný v praxi, aby držitel zbraní tyto zbraně odbornému útvaru policie fyzicky předložil.

K § 32

Zákon zavádí v případě všech oprávnění nově možnost jejich pozastavení coby prvního kroku v případě zjištění rizika ovlivňujícího potenciálně platnost takového oprávnění.

Pozastavit platnost zbrojního oprávnění lze jednak v případě, že by bylo jinak možno provést zajištění zbraní držené danou osobou (přitom je nerozhodné, zda-li k zajištění samotnému vůbec dojde, resp. je-li taková osoba vůbec držitelem zajistitelných zbraní), a jednak v případě, že zákon o specifických zdravotních službách presumuje zdravotní nezpůsobilost posuzované osoby (např. v případě uplynutí platnosti posudku o zdravotní způsobilosti, nedostavení se posuzované osoby k odbornému vyšetření apod.).

Vzhledem k tomu, o jak závažné případy se jedná, rovněž pak s ohledem na zásadní bezpečnostní dopad pozastavení platnosti zbrojního oprávnění a rizikům s tímto postupem spojeným se stanovuje, že vedle vyloučení odkladného účinku může být pozastavení platnosti zbrojního oprávnění též již prvním úkonem v daném řízení.

K § 33

Obecně se upravují důvody pro zánik platnosti zbrojního oprávnění. Z praktického bezpečnostního hlediska bude nejvýznamnějším případem zániku platnosti zbrojního oprávnění nepochybně jeho odnětí odborným útvarům policie.

K § 34

Odnětí zbrojního oprávnění je realizováno rozhodnutím odborného útvaru policie v případě, že držitel zbrojního oprávnění pozbude způsobilost jej držet. V případě podmínky zdravotní způsobilosti je rámec důvodů pro odnětí zbrojního oprávnění upraven detailněji, a to s ohledem jak na obecnou právní úpravu obsaženou v zákoně o specifických zdravotních službách tak i s ohledem na specifické oprávnění odborného útvaru policie vyzvat v případě důvodné pochybnosti držitele zbrojního oprávnění k podstoupení mimořádné lékařské prohlídky ke zjištění jeho zdravotního stavu. V případě odnětí zbrojního oprávnění z důvodu pozbytí zdravotní způsobilosti je nově zohledněno též uložení ochranného léčení nebo zabezpečovací detence držiteli zbrojního oprávnění.

K § 35

Vzhledem k zásadní úloze provozovatele střelnice, na níž mají být podle zákona nově pořádány zkoušky odborné způsobilosti, se zakotvují jednoznačná pravidla zápisu takové střelnice do příslušného veřejného seznamu v rámci centrálního registru zbraní. Vzhledem k nutnosti pracovat v aplikaci centrálního registru zbraní se stanovuje podmínka, aby provozovatel zapsané střelnice byl držitel zbrojní licence (není rozhodné, které skupiny) nebo, aby se jednalo o jiného veřejnoprávního držitele (v takovém případě bude požadavek na oprávnění zapisovat údaje do centrálního registru zbraní obsažen v souhlasu, který takovému jinému veřejnoprávnímu držiteli vydává Policejní prezidium). Vedle toho se rovněž předpokládá, že prováděcí právní předpis upřesní další požadavky na takovou střelnici, a to např. za účelem zajištění, že daná střelnice má k dispozici schválené střeliště v minimální délce umožňující provedení ostré střelby na terč za podmínek předvídaných zákonem, resp. zajištění, že na střelnici bude k dispozici minimální technické a sociální zázemí včetně kupř. místnosti umožňující provedení teoretické části zkoušky odborné způsobilosti (testu).

Vzhledem k tomu, že zápis střelnice do seznamu střelnic, na nichž je možné zkoušky odborné způsobilosti konat, je vázán i na fakt, že její provozovatel je držitelem zbrojní licence, je důvodem ke zrušení zápisu střelnice i změna jejího provozovatele.

Důvodem pro zrušení zápisu střelnice je rovněž fakt, že její provozovatel opakovaně neumožní uskutečnění jím rezervované zkoušky nebo Policejním prezidiem určené komisionální zkoušky, nebo naruší její průběh do té míry, že znemožní dosažení jejího účelu. Posléze zmíněný důvod zrušení zápisu střelnice do seznamu střelnic, na nichž je možné zkoušky odborné způsobilosti konat, může spočívat např. v tom, že provozovatel v rozporu se zákonem nezajistí zbraně pro použití v rámci zkoušky odborné způsobilosti nebo nezajistí další odpovídající vybavení, např. předepsané terče, terčové zařízení, osvětlení apod.

K § 36

Podmínky, za nichž se může fyzická osoba stát zkušebním komisařem, vycházejí v zásadě z podmínek stanovených v dosavadní právní úpravě. Nově se však výslovně stanovuje, jednak že žadatel o jmenování zkušebním komisařem musí být držitelem rozšířeného zbrojního oprávnění, a jednak se „distanční doba“, po kterou od svého předcházejícího odvolání (z kvalifikovaných důvodů) nesmí být žadatel znovu zkušebním komisařem jmenován, prodlužuje na 5 let.

K § 37

Oproti dosavadní právní úpravě se stanovuje místní „působnost“ zkušební komisaře pro kraj, kde má zkušební komisař místo pobytu; pro jiné kraje může být zkušební komisař ministerstvem zapsán toliko v odůvodněných případech (např. pobývá-li trvale v jiném kraji, než ve kterém má místo trvalého pobytu) a pouze za předpokladu, že s tím odborný útvar policie při zohlednění kapacit zkušebních komisařů, který v rámci jeho územní působnosti působí, vysloví souhlas.

K § 38

Standardně jako v případě jiných oprávnění podle tohoto zákona se vymezují důvody pro pozastavení platnosti jmenování a pro zánik platnosti jeho jmenování, resp. jeho odvolání.

K § 39

Odměnu zkušebního komisaře nově hradí policie a nikoli žadatel. Obdobné platí rovněž ohledně dalších nákladů na zabezpečení konání komisionální zkoušky. Za účelem úhrady všech těchto nákladů je současně adekvátně nastaven správní poplatek za podání žádosti o vydání zbrojního oprávnění.

V případě zkoušek odborné způsobilosti se na žadateli ponechává úhrada nákladů (ceny) za účast na zkoušce na konkrétní žadatelem zvolené zapsané střelnici.

Nově se explicitně stanoví, že zkušební komisař (a v případě komisionální zkoušky též další člen zkušební komise a provozovatel dané zapsané střelnice) nesmí za konání zkoušky požadovat (ani po žadateli, ani po policii či ministerstvu) jiné platby (např. za spotřebované střelivo, jízdné či kupř. jakožto úhradu daně z přidané hodnoty, je-li zkušební komisař jejím plátcem).

K § 40

Zbrojní licence se v rámci zákona rozlišují pouze na 2 skupiny. Skupina ZL1 je skupinou zbrojní licence určenou pro výkon podnikatelské činnosti v oboru zbraní a střeliva, přičemž rozsah této činnosti zákon taxativně vymezuje; jde o činnosti zhruba odpovídající vymezení podnikání v oboru zbraní a střeliva podle dosavadního zákona o zbraních, resp. činnostem držitelů zbrojních licencí skupin A až E podle dosavadního zákona o zbraních. Skupina ZL2 je určena pro všechny ostatní činnosti, které mohou fyzické podnikající osoby a právnické osoby eventuálně v souvislosti s nakládáním se zbraněmi a střelivem vykonávat; tato skupina zbrojní licence odpovídá rámcově skupinám F až J podle dosavadního zákona o zbraních.

K § 41

Zákon jednoznačně stanovuje, že zbrojní licence může být vydána toliko podnikající fyzické osobě nebo právnické osobě; eventualita vydání zbrojní licence fyzické osobě (jako v případě zbrojní licence skupiny H v případě dosavadního zákona o zbraních) zákon již nepřipouští.

Nově se též v případě žadatelů o vydání zbrojní licence, resp. jejich držitelů vyžaduje splnění podmínek odborné způsobilosti a bezúhonnosti a spolehlivosti. Podmínku

odborné způsobilosti zákon vyžaduje splnit prostřednictvím osoby hlavního zbrojáře. Do budoucna by tedy odborně způsobilou osobou měla být osoba, která reálně za plnění povinností držitele zbrojní licence odpovídá, a tento požadavek (který byl dosud součástí podmínek pro vydání koncese podle živnostenského zákona) by tedy nemělo být možné formálně naplnit prostřednictvím osoby, která se reálně na činnosti držitele zbrojní licence nepodílí (a je typicky pouze odpovědným zástupcem ve smyslu živnostenského práva). Rozsah požadavků na odbornou způsobilost se odlišuje pro jednotlivé skupiny zbrojní licence. Podmínku bezúhonnosti a spolehlivosti zákon nově vyžaduje vůči žadatelům o vydání zbrojní licence, resp. vůči držitelům zbrojních licencí zcela obdobně jako v případě zbrojních oprávnění.

Obdobně jako v případě podmínek zbrojního oprávnění zákon předpokládá, že podmínky zbrojní licence musejí být splněny po celou dobu platnosti zbrojní licence.

K § 42

Splnění podmínky bezúhonnosti a spolehlivosti vyžaduje zákon v obdobném rozsahu jako v případě podmínek zbrojního oprávnění, a to jak vůči držiteli zbrojní licence samotnému (bez ohledu na povahu jeho právní osobnosti), tak ale i vůči členům jeho statutárního orgánu, odpovědnému zástupci a případně též každému vedoucímu odštěpného závodu (je-li takový závod současně provozovnou, v níž se nakládá se zbraněmi a střelivem).

V případech, v nichž se to jeví jako vhodné, resp. realisticky proveditelné, je správní orgán oprávněn posoudit též bezúhonnost a spolehlivost ovládající a vlivné osoby žadatele, resp. držitele zbrojní licence.

K § 43

Držitelům zbrojní licence se nově v rámci jejich vnitřních poměrů umožňuje upravit nakládání se zbraněmi a střelivem podle jejich potřeb ve vnitřním předpise. Na druhé straně ale vnitřní předpis nesmí být v rozporu s jednoznačně zákonem stanovenými povinnostmi a zákazy, musí být zpracován v souladu se zákonnými požadavky a odborný útvar policie bude mít vždy oprávnění požadovat odpovídající doplnění či rozšíření vnitřního předpisu tak, aby byla garantována nezbytná úroveň ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti. K vnitřnímu předpisu držitele zbrojní licence se okamžikem jeho předložení odbornému útvaru policie váže povinnost držitele zbrojní

licence zajistit a kontrolovat jeho dodržování. Porušení této povinnosti, kterou je odborný útvar policie oprávněn v rámci výkonu kontroly i kontrolovat, může představovat spáchání přestupku držitelem zbrojní licence.

K § 44

Zbrojářem je zaměstnanec či člen držitele zbrojní licence, který plní úkoly vymezené vnitřním předpisem držitele zbrojní licence. Držitel zbrojní licence musí mít vždy ustanoveného právě jednoho hlavního zbrojáře a má-li více provozoven, pak pro každou z nich také právě jednoho výkonného zbrojáře. Zákon naopak nijak neomezuje držitele zbrojní licence v tom, aby si podle svých potřeb ustanovil na základě vnitřního předpisu další zbrojáře, kteří budou zodpovídat za dílčí úkoly v rámci jeho činnosti. Zákon současně ale zamezuje účelové difúzi odpovědnosti zbrojářů a nelze-li určit, který zbrojář byl povinen splnění určité (nesplněné) povinnosti držitele zbrojní licence zajistit, zakotvuje se fikce, že se jednalo o výkonného zbrojáře, jednalo-li se o povinnost vztahující se k příslušné provozovně, a nelze-li ani tak určit odpovědného zbrojáře, nese za nesplnění povinnosti odpovědnost (včetně přestupkové) hlavní zbrojář. Pokud má držitel zbrojní licence pouze jedinou provozovnu, bude ve většině případů zřejmě funkci hlavního a výkonného zbrojáře vykonávat tatáž osoba, zákon nicméně nebrání tomu, aby byly i v takovém případě hlavním a výkonným zbrojářem ustanoveny dvě různé osoby.

K § 45

Vedle obecných povinností zákon stanovuje držiteli zbrojní licence též další specifické povinnosti, a to ve vztahu k jeho dvěma klíčovým konstituantám, a sice vnitřnímu předpisu a zbrojíři.

K § 46

V případě držitele zbrojní licence se zachovává přístup, v rámci něhož odborný útvar policie alespoň jednou za 5 let ověří, že daný subjekt nadále splňuje podmínky, za nichž byla zbrojní licence vydána. Lhůta 5 let je stanovena toliko jako maximální a v praxi bude docházet k podstatně častějšímu prověřování podmínek zbrojní licence, a to zejména v souvislosti s výkonem kontroly. Rovněž by se mělo v čím dál tím větší

míře, podobně jako v případě přezkumu podmínek zbrojního oprávnění, jednat o fakticky kontinuální přehled o splnění podmínek zbrojní licence jejím držitelem, a to prostřednictvím avizačních služeb dalších informačních systémů veřejné správy.

K § 47

Stejně jako v případech jiných oprávnění dle zákona se též v případě zbrojních licencí stanovuje jako první, operativněji využitelné, oprávnění odborného útvaru policie pro reakci na určité (taxativně vymezené) problematické stavy týkající se držitele zbrojní licence oprávnění pozastavit platnost zbrojní licence.

K § 48

Vymezují se obecné (v kontextu zákona standardní) důvody pro zánik platnosti oprávnění, kterým je v daném případě zbrojní licence.

K § 49

Jedním z klíčových důvodů zániku platnosti zbrojní licence je její odnětí odborným útvarem policie. K odnětí zbrojní licence dojde, pokud daný subjekt přestal splňovat podmínky pro její vydání, resp. držení (podmínky zbrojní licence).

K § 50

Vydání povolení kategorie R1, resp. S1 podléhá nejprísnějšímu posouzení ze strany odborného útvaru policie, přičemž úroveň tohoto posouzení jde výrazně nad rámec revidované směrnice, kdy zákon zejména vůbec nepřipouští eventualitu vydání tohoto povolení držiteli zbrojního oprávnění, ale toliko profesionálním subjektům v podobě držitele zbrojní licence.

K § 51

Zákon definuje pro zbraně kategorie R1 a R2, jakož i pro střelivo kategorie S1 a S2, resp. pro nakládání s nadlimitními zásobníky stejný základní okruh tzv. řádných důvodů, které vycházejí z revidované směrnice a podmínek pro nakládání se zbraněmi kategorie A (ve smyslu směrnice), jimž odpovídají zbraně kategorie R1 a R2, resp.

střelivo kategorie S1 a S2 a požadavek na povolování nakládání s nadlimitními zásobníky podle zákona.

K § 52

Povolení kategorie R2, resp. S2 podléhají zbraně a střelivo, u nichž již samotná revidovaná směrnice zakotvuje širší spektrum výjimek, než je tomu u zbraní, resp. střeliva odpovídajících kategoriím R1, resp. S1. Dodatečnými právními tituly pro vydání povolení kategorie R2 nebo S2 jsou oproti povolení kategorie R1 a S2 jednak sportovně střelecká činnost (pro jejíž prokázání zákon zakotvuje v souladu s revidovanou směrnicí dále bližší požadavky) a jednak činnost spočívající v rekonstruování historických bitev a obdobných událostí (v tomto případě se povolení bude patrně týkat vesměs expanzních zbraní kategorie R2).

V případě tzv. sportovních výjimek (čl. 6 odst. 6 revidované směrnice), které jsou zohledněny v odst. 1 písm. b) a odst. 2 se počítá zejména s tím, že tyto výjimky budou vydávat sportovně-střelecké spolky a obdobné organizace svým členům.

K § 53

Za obdobných podmínek jako povolení kategorie R2 (pro zbraň kategorie R2) lze vydat také povolení kategorie S2 (pro střelivo kategorie S2) a povolení pro nadlimitní zásobníky (a to v rozsahu odpovídajícím kategorii A7 ve smyslu revidované směrnice).

K § 54

Pro povolení kategorie R3, které odpovídá povolení podle čl. 7 revidované směrnice, je stanoven odlišný okruh řádných důvodů, které v zásadě odpovídají řádným důvodům podle § 12 odst. 5 dosavadního zákona o zbraních. Pouze s ohledem na legislativní ekonomičnost je rovněž v rámci tohoto ustanovení odkázáno na řádné důvody stanovené pro potřeby povolení kategorie R1, S1, R2 a S2 (a povolení pro nadlimitní zásobníky), které v určitém ohledu představují podmnožinu řádných důvodů stanovených pro povolení kategorie R3.

K § 55

Zakotvují se dodatečné požadavky na jednotlivé druhy povolení, pokud v daném případě jdou nad rámec náležitostí podání vymezených obecně správním řádem. Případná povinnost stanovená v odst. 3 se dotýká toliko osob s místem pobytu v jiném členském státě, nikoli však osob s pobytem ve třetí zemi (vedle místa pobytu v České republice).

K § 56

Pozastavení i zánik platnosti vydaného povolení určité kategorie bude ve většině případů právním důsledkem, k němuž bude docházet ex lege, aniž by bylo nutné o něm rozhodovat. Výjimku v tomto případě představuje postup odnětí povolení.

K § 57

Zákon vymezuje v návaznosti na revidovanou směrnici dva důvody pro odnětí povolení určité kategorie, přičemž druhý z těchto důvodů se specificky týká povolení kategorie R3. První důvod pro odnětí povolení určité kategorie standardně spočívá v trvalém odpadnutí daného řádného důvodu (dočasné odpadnutí např. v podobě zimní přestávky v rámci sezóny sportovně střeleckých soutěží apod. samozřejmě na platnost povolení vliv nemá). Druhý důvod implementuje čl. 5 odst. 3 revidované směrnice a představuje specifický postup pro případ, že držitel zbraně kategorie R3 bez odpovídajícího povolení nakládá s nadlimitním zásobníkem.

K § 58

Pro účely nakládání se zbraněmi kategorie PO se zcela nově zavádí specifický režim oprávnění, který je sice založen na prověření způsobilosti dané osoby, ale toto prověřování je vymezeno toliko na základní úrovni požadavků pro nakládání se zbraněmi kategorie C ve smyslu směrnice (na rozdíl od požadavků kladených zákonem na oprávnění nakládat se zbraněmi kategorie R4, které sice rovněž odpovídají zbraním kategorie C ve smyslu revidované směrnice, ale jedná se o zbraně neporovnatelně účinnější).

K § 59

Rovněž v případě zápisu způsobilé osoby do centrálního registru zbraní, což v zásadě odpovídá oprávnění dané osoby nakládat se zbraněmi kategorie PO (a případně vykonávat další činnost podle zákona), je stanoven standardní požadavek přezkumu splnění daných podmínek ze strany odborného útvaru policie.

K § 60

Standardně jako v případech oprávnění podle zákona je upraven postup pozastavení, zániku platnosti a zrušení („odnětí“) zápisu způsobilé osoby do centrálního registru zbraní. V případě zrušení zápisu jde standardně o rozhodnutí odborného útvaru policie ve správním řízení. Zrušení zápisu způsobilé osoby do centrálního registru zbraní může rovněž reagovat na zjištění zdravotní nezpůsobilosti zapsané osoby (v případě fyzických osob).

K § 61

Zákon na jednom místě koncizně vymezuje oprávnění držitelů zbraní střílet, a to zejména s ohledem na místo, kde lze střelbu provádět. Nově se explicitně zakotvuje podmínka, že v případě, kdy není střelba prováděna na povolené střelnici nebo za podmínek podle jiného zákona, nesmí provádění střelby ohrožovat vedle života, zdraví nebo majetku ani veřejný pořádek.

Jiné právní předpisy mohou předvídat provedení střelby, a budou v takovém případě představovat právní základ pro takovou střelbu, byť nadále se samozřejmě budou aplikovat rovněž obecné povinnosti vymezené zákonem. Může se jednat zejména o zákon o myslivosti nebo o veterinární zákon.

K § 62

Zákon nově provádí explicitní základní klasifikaci střelnic (jejichž provozování podléhá povolení odborného útvaru policie) podle účelu a způsobu využívání do 3 skupin. Tato klasifikace je otevřena pro další využití i ze strany dalších právních předpisů (zejména v rámci právní úpravy stavebního práva). Základním typem střelnice je střelnice standardní. Střelnice limitovaná nebo příležitostná představují další druhy střelnic, které jsou v určitém ohledu omezeny, a to zejména z hlediska četnosti jejich využívání (v případě příležitostné střelnice) nebo z hlediska zde použitelných zbraní a střeliva

(limitovaná střelnice). Příležitostnou střelnicí může být také jednorázová střelnice povolovaná pro jednotlivou střeleckou akci.

K § 63

Povolování střelnic je nově konstruováno v úzké návaznosti na stavební předpisy. Povolení střelnice coby z hlediska technických (resp. stavebně technických) parametrů specifické stavby a souboru s ní spojených zařízení by mělo být zajištěno prioritně již na úrovni stavebního zákona.

Postupem podle zákona o zbraních by mělo být vydáváno povolení provozovat střelnici, a to ve dvou případech. Jednak jde o povolení, které bude navazovat na povolení střelnice z hlediska stavebně-technických požadavků podle stavebního zákona. V takovém případě se bude povolení podle zákona o zbraních soustředit toliko na posouzení podmínek spočívajících v osobě provozovatele střelnice, jejího provozního řádu a splnění podmínky ustanovení správce střelnice. Druhým typem povolení provozu střelnice bude povolení vydávané v případech, kdy daná střelnice posouzení podle stavebního zákona podléhat nebude (ale i v takovém případě bude vyžadováno vyjádření příslušného stavebního úřadu, že se takové posouzení v daném případě nevyžaduje). V takovém případě bude odborný útvar policie posuzovat i splnění technických požadavků na bezpečný provoz střelnice a pro účely posouzení dopadů na veřejné zdraví před hlukem si bude muset vyžádat také vyjádření příslušného hygienika.

Vláda pro posléze uvedené případy stanoví technické a organizační požadavky na střelnice, přičemž v podobném rozsahu budou stanoveny technické požadavky na výstavbu v rámci podzákoné legislativy provádějící stavební předpisy.

K § 64

Základní obsahové náležitosti provozního řádu střelnice stanoví nově přímo zákon, přičemž vláda dále vymezí další dílčí požadavky na jeho zpracování, přičemž zejména budou v tomto ohledu zohledněny specifika různých typů střelnic. Provozní řád střelnice představuje v určitém ohledu obdobu vnitřního předpisu držitele zbrojní licence. Obdobně jako v případě vnitřního předpisu držitele zbrojní licence je rovněž řešeno předkládání provozního řádu střelnice jejím provozovatelem a také oprávnění odborného útvaru policie vyžadovat doplnění či rozšíření provozního řádu střelnice.

K § 65

Obdobně jako je v případě držitele zbrojní licence vymezen institut zbrojře, je v případě provozovatele střelnice upraven správce střelnice. Vzhledem k tomu, že předmětem činnosti provozovatele střelnice je vždy konkrétní střelnice, je v tomto případě upravován pouze výkonný správce střelnice, který musí být vždy pro danou střelnici ustanoven a vždy v důsledku nese odpovědnost za splnění povinností provozovatele střelnice týkajících se dané střelnice. Pro každou střelnici může (a musí) být ustanoven vždy právě jeden výkonný správce střelnice. Zákon nicméně opět nijak neomezuje možnost provozovatele střelnice ustanovit další správce střelnice, kteří budou provozním řádem pověřeni zajišťováním dílčích úkolů v rámci provozu střelnice.

K § 66

Zákon ukládá provozovateli střelnice další povinnosti nad rámec obecných povinností, a to zejména ve vztahu k jeho provoznímu řádu (obdobně jako činí v případě držitele zbrojní licence ve vztahu k jeho vnitřnímu předpisu) a ve vztahu k výkonnému správci střelnice (podobně jako v případě držitele zbrojní licence ve vztahu k hlavnímu a výkonnému zbrojíři). Nadto ovšem zákon zakotvuje další dvě specifické povinnosti provozovatele střelnice. Provozovatel střelnice je jednak povinen pořizovat (v souladu s provozním řádem střelnice) a uchovávat seznam osob, které na dané střelnici provádějí střelbu, a to po zákonem vymezenou dobu. Jednak ovšem zákon zavádí výrazně přísnější požadavek pro případy, kdy je na střelnici prováděna tzv. zážitková střelba. Pokud by mohla mít taková činnost přeshraniční význam (např. v případě pokusů zahraničních antisystémových subjektů získat v České republice prostřednictvím zážitkové střelby elementární výcvik v nakládání se zbraněmi), bude nově zákonem vyžadován zápis základních rámcových informací o účastnících takové akce přímo do centrálního registru zbraní. Z toho rovněž plyne, že provozovatel střelnice, která by poskytovala službu v podobě zážitkových střelb pro zahraniční zákazníky, bude muset být držitelem zbrojní licence s příslušným oprávněním zápisu údajů do centrálního registru zbraní.

K § 67

Rovněž v případě střelnice je zakotvován postup pozastavení povolení jejich provozování, přičemž oproti dosavadnímu zákonu o zbraních jsou jednak jednoznačněji vymezeny důvody pro pozastavení tohoto povolení a jednak je explicitně upravena právní úprava návazného postupu odborného útvaru policie, pokud jde o situaci, kdy nejsou závady vedoucí k pozastavení provozu střelnice následně odstraněny.

K § 68

Upravují se obecné důvody pro zánik povolení provozovat střelnici. V případě důvodu spočívajícího ve změně provozovatele střelnice se zohledňuje fakt, že podle zákona o zbraních by nově měl být obvykle povolován jen provoz střelnice, která je z technického pohledu již povolena v rámci stavebního práva. Odborný útvar policie tak nebude běžně posuzovat způsobilost střelnice k provozu, ale vesměs způsobilost jejího provozovatele takovou střelnici provozovat. Dojde-li tedy ke změně provozovatele střelnice, oprávněnost provozování dané střelnice musí být posouzena znovu a dosavadní povolení provozovat takovou střelnici ex lege zaniká.

K § 69

Odnětí povolení provozovat střelnici odborný útvar policie odejme jednak v případě, kdy ani v přiměřené lhůtě nejsou odstraněny nedostatky, které vedly k pozastavení jeho platnosti, ale rovněž tehdy, ztratí-li provozovatel střelnice způsobilost střelnici provozovat (např. ztratí-li svéprávnost, bezúhonnost či spolehlivost atd.).

K § 70

Povinnost ohlásit nabytí nebo převod zbraně podléhající registraci a požádat o provedení registrace odborný útvar policie se v zákoně upravuje v obdobném rozsahu jako v dosavadním zákoně o zbraních. Zachovány jsou rovněž standardní lhůty jak pro ohlášení nabytí, tak i převodu zbraně podléhající registraci, a to v délce 10 pracovních dnů.

K § 71

Zákon zcela nově zavádí institut vedlejšího držitele zbraně. Vedlejším držitelem zbraně je osoba, kterou „hlavní“ držitel nechal zapsat do centrálního registru zbraní a která splňuje podmínky pro nakládání s danou zbraní (a to včetně případného povolení příslušné kategorie, jde-li o zbraň kategorie R1, R2 nebo R3). Oprávnění nechat zapsat dalšího vedlejšího držitele nelze řetězit a má jej pouze „hlavní“ držitel zbraně. Zákon naopak nijak neomezuje počet možných zapsaných vedlejších držitelů konkrétní zbraně. Vedlejší držitel však nesmí sám jemu přenechanou zbraň ani dále přenechat, ani nesmí sám podat návrh na zápis dalšího vedlejšího držitele; jinými slovy, vedlejší držitel je oprávněn pouze v rámci přenechání zbraň od jejího „hlavního držitele“ převzít a posléze mu ji opět vrátit.

K § 72

Ohlášení nabytí, resp. převodu zbraně kategorie PO je obdobou registrace zbraně podléhající registraci, ale oproti tomuto postupu vykazuje jistá specifika. Jednak se a priori nevyžaduje předložení zbraně kategorie PO v rámci ohlášení jejího nabytí odbornému útvaru policie. A jednak se předpokládá, že způsob tohoto ohlášení blíže vymezí vláda nařízením. Způsob ohlášení stanovený vládou bude muset respektovat způsoby prokázání oprávnění nakládat se zbraní dané kategorie stanovené zákonem. Nicméně nařízení vlády bude moci stanovit zejména možnost ohlášení elektronickou cestou s využitím zaručené identity, nebo ohlášení prostřednictvím držitele zbrojní licence skupiny ZL1.

K § 73

Pokud k tomu oprávněná osoba nabude vlastnictví ke zbraní podléhající registraci nebo zbraní kategorie PO na základě jiného právního předpisu upravujícího zahraniční obchod se zbraněmi (zejména zákon č. 38/1994 Sb. a zákon č. 228/2005 Sb.), a to za účelem jejího trvalého vývozu mimo území České republiky, povinnost registrace, resp. ohlášení nabytí zbraně kategorie PO se nepoužije, neboť s danou zbraní se na území ČR nebude vůbec nakládat (s výjimkou striktně omezené lhůty stanovené pro realizaci vývozu dané zbraně mimo území České republiky). Na druhé straně tuzemský subjekt, který danou zbraň vývozci prodal nebo jinak převedl, je povinen plnit ohlašovací (popř. evidenční) povinnosti ve standardním rozsahu, tj. stejně jako kdyby danou zbraň převedl tuzemskému oprávněnému subjektu.

K § 74

Oproti dosavadnímu zákonu o zbraních se v jistém ohledu rozšiřuje evidenční povinnost zahrnující zápis do CRZ, a to jak z hlediska věcného rozsahu této povinnosti, tak i z hlediska subjektů, kterých se tato povinnost týká. Nově se zavádí povinnost držitelů zbrojních licencí obou (všech) skupin zapsat do CRZ každého zaměstnance nebo osobu v obdobném postavení (např. agenturního zaměstnance, člena výrobního družstva nebo člena statutárního orgánu apod.), který při této své činnosti pro držitele zbrojní licence nakládá se zbraněmi nebo střelivem a současně je držitelem zbrojního oprávnění nebo způsobilou osobou zapsanou do CRZ. Pokud by u této osoby došlo k pozastavení nebo zániku jejího oprávnění, CRZ o tom jejího zaměstnavatele bezodkladně (automatizovaně) informuje. Zabraňuje se tak situaci, kdy by zaměstnanec držitele zbrojní licence svého zaměstnavatele o některé z uvedených skutečností neuvědomil a vykonával by pro něj i nadále činnost, pro kterou by již postrádal příslušné oprávnění. V první řadě se tedy jedná o ochranu zájmů samotného držitele zbrojní licence. Povinnosti zápisu zaměstnance nebo osoby v obdobném postavení pak koresponduje rovněž opačná povinnost držitele zbrojní licence provést výmaz zápisu takové osoby, pokud pro něj přestane vykonávat činnost zahrnující nakládání se zbraněmi (nemusí se tedy jednat nutně jen např. o zánik pracovněprávního vztahu mezi danou osobou a držitelem zbrojní licence, ale též kupř. o změnu pracovní náplně, která by nově již nezahrnovala nakládání se zbraněmi či střelivem). Tyto nové povinnosti se však nevztahují k jiným než uvedeným právním vztahům mezi držitelem zbrojní licence a osobou vykonávající pro něj určitou činnost, zejména pak se tyto povinnosti nevztahují na prosté členství ve spolcích (kupř. mysliveckých spolcích či sportovně-střeleckých organizacích).

K § 75

V souvislosti s předešlou povinností, která nově dopadá též na jiné držitele zbrojních licencí, než jsou toliko podnikatelé v oboru zbraní a střeliva, se rozšiřuje též povinnost evidovat provedená povinná školení a střelby též na držitele zbrojních licencí skupiny ZL2.

K § 76

Namísto vedení evidence střeliva v CRZ podle dosavadního zákona o zbraních se zavádí zjednodušená povinnost vést tzv. soupis. Soupisem může být jakákoli evidence vedená držitelem zbrojní licence, pokud z ní lze srozumitelným a prokazatelným způsobem zjistit stanovené informace. Soupisem pak může být např. účetní ekonomický systém držitele zbrojní licence nebo evidence vedená jím jiným způsobem (ať již v elektronické nebo listinné podobě). Rovněž tyto povinnosti se vztahují k držitelům zbrojních licencí bez rozlišení skupin, a nahrazují tedy dřívější povinnosti vést údaje o střelivu v evidenční, resp. záznamní knize.

Soupis zahrnuje jednak údaje o střelivu kategorie S2, S3 a S4 (včetně aktivních komponent střeliva) a jednak o palných zbraních kategorie NO (včetně polotovarů hlavních částí zbraní podléhajících registraci a součástí zbraní umožňujících samočinnou střelbu).

K § 77

Evidencí, která se již vztahuje toliko k podnikatelům v oboru zbraní a střeliva, je podobně jako v dosavadním zákoně o zbraních evidence zbraní na jednotlivých evidenčních knihách vedených v rámci CRZ. Nově se zdůrazňuje povinnost včasného zápisu převodu (popř. předání k přepravě a v některých případech též přenechání) a převzetí zbraně do CRZ. Ačkoli je to fakticky již v současnosti běžnou praxí, zákon nově též explicitně stanovuje jako základní způsob zápisu těchto skutečností jejich zapsání (se současnou kontrolou existence příslušného oprávnění u druhé strany dané transakce) již před předáním a nejpozději pak současně s převzetím dotčených zbraní podléhajících registraci, resp. zbraní kategorie PO a rovněž střeliva kategorie S1. Pouze pro zcela výjimečné případy (rozsáhlé výpadky dodávek elektrické energie či plošnou nedostupnost datových sítí nebo převody na místech bez možnosti datového připojení) ponechává zákon možnost zápis učinit nejpozději až do 2 pracovních dnů po uskutečnění transakce. V těchto případech však policie může po držiteli zbrojní licence vyžadovat zdůvodnění tohoto zdržení a případně odklad zápisu vyhodnotit i jako neodůvodněný, a tedy protiprávní.

Nově se zcela odbourává povinnost, jakož i možnost držitele zbrojní licence skupiny ZL1 žádat o registraci zbraně. Evidence zbraní v CRZ je v tomto ohledu považována

za přísnější postup, než je postup registrace zbraně. S ohledem na absenci fyzického listinného průkazu zbraně též postup registrace postrádá oproti dosavadnímu zákonu o zbraních smyslu. Pokud je daný subjekt držitelem zbrojní licence skupiny ZL1 a současně též ZL2 a vedle podnikání v oboru zbraní a střeliva používá určité zbraně též kupř. pro výuku a výcvik ve střelbě, pro sběratelské účely nebo pro ochranu života, zdraví a majetku, musí být v případě zbraní používaných pro posléze uvedené činnosti vydáno standardní povolení příslušné kategorie (jde-li o zbraně kategorie R1, R2 nebo R3) a u takto používaných zbraní (podléhajících registraci nebo kategorie PO) musí být držitelem zbrojní licence v CRZ uvedena příslušná poznámka. Jinými slovy, v těchto případech se neruší povinnost vést evidenci těchto zbraní v CRZ stejným způsobem jako držitel zbrojní licence skupiny ZL1, ale současně se umožňuje využívat takto evidované zbraně pro činnost téhož subjektu, avšak v rovině činnosti držitele zbrojní licence skupiny ZL2) až po splnění formalit podobných jako v případě jakéhokoli jiného držitele zbrojní licence skupiny ZL2 (který současně není držitelem zbrojní licence skupiny ZL1).

K § 78

Zachovává se povinnost vyňatého držitele oznámit odprodej, darování či jiný převod zbraně podléhající registraci (resp. nově též zbraně kategorie PO) na osobu, která postupuje podle zákona o zbraních. Toto oznámení má být učiněno vůči Policejnímu prezidiu a netýká se případů, kdy jsou zbraně subjektu v působnosti zákona předávány pouze dočasně (např. jako zápůjčka či za účelem opravy). Na druhé straně, i pokud jsou zbraně vyňatým držitelem např. držiteli zbrojní licence předány pouze na časově omezené období a není tedy dána povinnost oznámení tohoto převodu ze strany vyňatého držitele, nejsou tím nijak dotčeny povinnosti držitele zbrojní licence kupř. ve vztahu k vedení evidence těchto zbraní v CRZ. V případě zájmu ze strany vyňatého držitele, umožňuje nově zákon zřídit mu uživatelský účet v CRZ v obdobném rozsahu jako je tomu v případě držitele zbrojní licence skupiny ZL1.

K § 79

Institut přenechání zbraně nebo střeliva je převzat z dosavadního zákona o zbraních, nově však zákon jednak upřesňuje oprávnění přenechat zbraň v určitých případech (např. přenechání zbraně zkušebnímu komisaři) a jednak v případě přenechávání

(zápůjček) zbraní mezi fyzickými osobami se odkazuje v první řadě na nově zaváděný institut vedlejšího držitele zbraně. V případě zbraní kategorie C se pak umožňuje její přenechání (v případě přenechání jiné oprávněné osobě, která není vedlejším držitelem) toliko na dobu 10 pracovních dnů.

Držitel zbrojní licence skupiny ZL1 (bez ohledu na to, je-li nebo není-li současně i držitelem zbrojní licence skupiny ZL2) je povinen jakékoli předání zbraně od jiné osoby zaznamenat bezodkladně v CRZ standardně jako její převzetí.

Zbraň kategorie PO nebo zbraň kategorie NO lze přenechat osobě, která dosáhla alespoň věku 18 let a její svéprávnost nebyla omezena; na rozdíl od oprávnění nakládat s takovou zbraní mimo institut přenechání se nevyžaduje též splnění dalších podmínek, kupř. podmínka pobytu na území České republiky v případě zbraní kategorie NO.

V případě plynových (vzduchových) zbraní o nižším balistickém výkonu do 16 Joule ústňové kinetické energie střely se nově umožňuje jejich přenechání též osobě starší 15 let, pokud s tím vysloví souhlas její zákonný zástupce.

V případě zbraní kategorie PO a NO není však nijak navrženou právní úpravou omezena možnost jejich přenechání též osobě, která je s nimi jinak oprávněna nakládat. Jedná se zejména o možnost přenechání takové zbraně držiteli zbrojního průkazu, a to i tehdy je-li mladší 18 let.

K § 80

Rovněž institut svěření zbraně nebo střeliva vychází rovněž do značné míry z dosavadní právní úpravy, přičemž svěřením se rozumí svěřením za dohledu oprávněné osoby. Tento dohled by měl být v zásadě bezprostřední, tak aby měla dohlížející osoba možnost efektivně zasáhnout v případě, že ten, komu byly zbraň či střelivo přenechány, začne se zbraní nebo střelivem manipulovat tak, že by mohlo dojít k ohrožení života či zdraví (ať již jeho vlastních nebo jiných osob). Bezprostřednost tohoto dohledu bude tedy nutně odviset jak od povahy svěřovaných zbraní a střeliva, tak i od místních podmínek nebo od zkušeností a rozumových a volných vlastností osob, jimž jsou zbraně či střelivo svěřovány. S ohledem na obecné druhové vlastnosti jednotlivých kategorií zbraní se stanovují základní předpoklady a povinnosti ve vztahu k možnosti svěřením takových zbraní konkrétním skupinám osob.

K § 81

Oproti dosavadní právní úpravě se důsledně upravuje právní rámec viditelného nošení zbraně, ačkoli se fakticky pouze kodifikuje dosavadní obvyklá praxe, jejíž právní rámec byl však doposud nejednoznačný. Nosit viditelně je dovoleno pouze v případech výslovně uvedených akcí (tj. zejména hromadných akcí, ať již by se jednalo kupř. o rekonstrukci bitvy, biatlonový závod či hon) nebo činností (typicky individuálních lovů, či individuálního biatlonového tréninku apod.).

Umožňuje se rovněž zbraň viditelně přepravovat na místo, kde je dovoleno její viditelné nošení, pokud je to s ohledem na místní podmínky obvyklé, resp. lze-li takový způsob přepravy považovat za přiměřený. Za situace splňující tento test místní obvyklosti, resp. přiměřenosti lze patrně považovat kupř. tyto situace:

- přesun reenactorů na místo rekonstrukce historické bitvy, zejména pokud lze takový přesun považovat v podstatě již za součást samotné rekonstrukce,
- přesun lovců na místo lovu, zejména jde-li o přesun z okraje či mimo intravilán obce,
- přesun biatlonového závodníka na lyžích na místo závodu.

Uvedené oprávnění přesunu s viditelně přepravovanou zbraní musí současně ale respektovat další omezení, která mohou být k tomu oprávněnými subjekty stanovena (např. ve formě přepravního řádu). Užití tohoto oprávnění je rovněž vyloučeno, pokud by se jednalo o jeho zneužití (v takovém případě by byla vyloučena jeho přiměřenost); příkladem by mohl být pohyb myslivce se zbraní po intravilánu obce, aniž by se jednalo o pohyb nezbytně nutný pro jeho přesun do či z honitby, nebo evidentně provokativní nošení zbraně.

K § 82

Skryté nošení zbraně podléhající registraci se považuje za jedno z nejvyšších oprávnění podle zákona, které svědčí pouze držitelům rozšířeného zbrojního oprávnění. To neplatí, jde-li o skryté nošení zbraně např. coby součásti rekonstrukce historické bitvy (tzn. v rámci představení, kdy daná osoba např. představuje člena odbojové skupiny nosícího skrytě zbraň); tato výjimka ale nezahrnuje případy, pokud by účastník akce, při níž lze nosit zbraň viditelně, chtěl zbraň skrytě nosit pro ochranu života, zdraví nebo majetku, resp. bez faktické vazby na obsah, resp. téma dané akce

(k takovému nošení bude vždy oprávněn pouze držitel rozšířeného zbrojního oprávnění).

K § 83

Obecně se upravuje též otázka, která osoba je oprávněna k nošení zbraní kategorie PO a NO, a to bez ohledu na to, má-li se jednat o nošení viditelné nebo skryté. Právní rámec viditelného nošení zbraně kategorie PO nebo NO je pak upraven obdobně jako v případě zbraní podléhajících registraci.

K § 84

S ohledem na nová pravidla pro nakládání s tlumiči, u nichž se nově již nestanovuje úplný zákaz, se stanovují pravidla pro jejich nošení. Nošení zbraně s nasazeným tlumičem nebo zbraně s integrovaným tlumičem je obecně vyloučeno. Zákon však připouští výjimku v případě viditelné přepravy zbraně s nasazeným či integrovaným tlumičem na místo, kde lze takovou zbraň nosit viditelně. Bude se moci jednat kupř. o přesun lovce do honitby (bude-li lov s tlumičem hluku výstřelu v určitých případech připouštět právní úprava na úseku myslivosti) nebo o přesun reenactora na místo rekonstrukce historické bitvy v případě, představuje-li taková osoba účastníka takové události, který v rámci dané rekonstrukce má být zbraní s tlumičem hluku výstřelu vybaven.

K § 85

Oproti dosavadní právní úpravě dochází k zásadnímu zjednodušení právní úpravy veřejného vystavování zbraní a střeliva. Osobou zodpovídající za průběh výstavy je jednoznačně stanoven pořadatel výstavy.

K § 86

Zakotvuje se obecné pravidlo povinnosti přiměřeného zabezpečení zbraně nebo střeliva, které se použije pro zbraně a střelivo všech kategorií.

V případě zbraní podléhajících registraci a střeliva kategorie S1, S2 a S3 se dále stanovují technické podmínky jejich zabezpečení, a to analogicky k dosavadní právní

úpravě. Nově se explicitně zakotvuje rovněž doposud aplikovaný princip, podle něhož lze počty zbraní a střeliva zabezpečovat po počtech, pro něž je stanoven určitý způsob zabezpečení, a to i přesto, že daný držitel nakládá se zbraněmi či střelivem ve větším počtu, než kterému by odpovídalo zabezpečení stanovené pro určitý menší počet.

Zakotvuje se rovněž právní úprava výjimečného odlišného zabezpečení uložených zbraní v některých konkrétních případech, a to zejména tehdy, pokud držitel zbraní vlastní toliko jednu nebo dvě zbraně podléhající registraci, nebo je ukládá pouze dočasně (např. v rámci cesty na sportovně-střelecké závody či lov) anebo jde-li nově o jejich krátkodobé uložení ve vozidle. Výjimečně se rovněž umožňuje jiný způsob zabezpečení zbraní ukládaných např. v rámci rekonstrukce historické bitvy (např. uložení zbraní v rámci rekonstrukce historického vojenského tábora). Všechny tyto případy výjimečného zabezpečení zbraní v konkrétně uvedených případech se dotýkají toliko zbraní podléhajících registraci s výjimkou zbraní kategorie R1 a střeliva kategorie S2 nebo S3. V případech zbraní kategorie PO nebo NO anebo střeliva kategorie S4 je třeba postupovat toliko podle obecné povinnosti zabezpečit zbraně nebo střelivo, a naopak v případě zbraní kategorie R1 nebo střeliva kategorie S1 je toto výjimečné zabezpečení zbraně nebo střeliva vyloučeno (lze ale využít povolení jiného způsobu zabezpečení podle následujícího ustanovení).

K § 87

Oproti dosavadnímu zákonu o zbraních se rozšiřuje možnost povolení jiného způsobu zabezpečení, a to zejména ve výrobních objektech nebo celých areálech (určených pro výrobu, nebo pro využití jako muzea atd.), ale též pro jiné případy, které se mohou v praxi vyskytnout. Na straně žadatele se zavádí rovněž povinnost vypracování projektu jiného způsobu zabezpečení v souladu s náležitostmi stanovenými nařízením vlády.

K § 88

Zcela nově, a rovněž ve vazbě na čl. 4 revidované směrnice a prováděcí nařízení Komise č. 2019/68, se zakotvuje povinnost označení zbraní a střeliva uváděných nově na trh. Tyto povinnosti doplňují kontrolu označení zbraní a střeliva podle zejména v rámci ověření zbraně a střeliva podle právní úpravy na úseku ověřování zbraní a

střeliva. Nově zaváděné povinnosti se nepoužijí pro zbraně a střelivo vyrobené, resp. dovezené přede dnem nabytí účinnosti nové právní úpravy.

Povinnost označení se týká jak kompletních zbraní, tak i jednotlivých hlavních částí zbraní. Nedopadá však na jiné stanovené součásti zbraní.

K § 89

Nesplňuje-li zbraň v nezbytném rozsahu označení identifikačními údaji (např. z toho důvodu, že zbraň stejného typu a se stejným označením je již v CRZ evidována), je policie, pokud takový nesoulad zjistí v rámci kontroly nebo např. při předložení zbraně, oprávněna vyzvat držitele zbraně k zajištění dodatečného označení zbraně, a to v rozsahu pro její individuální identifikaci. Tento postup policie nesměřuje k nahrazení povinnosti označení zbraně ve smyslu předešlého ustanovení, ale toliko k zajištění jedinečnosti označení zbraně v případech, kdy by její individuální identifikace byla zásadně ztížena nebo nemožná. V případě, že dochází k rozložení zbraně na její jednotlivé hlavní části a k odpovídající změně v jejich evidenci v CRZ, může policie nařídit provedení dodatečného označení jednotlivých hlavních částí původní zbraně, a to zejména tehdy, nebyly-li tyto hlavní části původně vůbec nebo alespoň v dostatečném rozsahu označeny.

K § 90

Obdobně jako v případě povinnosti zajistit unikátní označení zbraně se stanovuje rovněž povinnost zajistit ověření zbraně podle zákona o ověřování zbraní a střeliva. Bez takového ověření je stejně jako podle dosavadního zákona o zbraních zakázáno používat takovou zbraň ke střelbě. Nově se však mj. upřesňují případy, kdy se ověření zbraně nevyžaduje.

K § 91

Obdobně jako v případě dosavadní právní úpravy se ponechává oprávnění policie vyzvat držitele zbraně ve stanovených případech k předložení zbraně k ověření (nebo opakovanému ověření) Českému úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva.

K § 92

Zákon jednoznačně vymezuje, které osoby plnící úkoly v rámci činnosti držitele zbrojní licence jsou oprávněny vykonávat konkrétní činnosti (manipulaci) při nakládání se zbraněmi a střelivem. Obecně platí, že tyto činnosti je oprávněn vykonávat pouze držitel zbrojního oprávnění. S ohledem na specifika činnosti držitele zbrojní licence skupiny ZL1 jsou stanoveny v podobném rozsahu jako v rámci dosavadního zákona o zbraních případy, kdy daný pracovník nemusí být držitelem zbrojního oprávnění, je-li nad ním zajištěn adekvátní dohled a nevykonává-li určité náročnější činnosti, pro které by již držení zbrojního oprávnění bylo nezbytností. V případě činnosti spočívající reálně v zajišťování ochrany života, zdraví nebo majetku nebo obdobné činnosti (např. strážní služba) vyžaduje však zákon, aby daný pracovník byl držitelem rozšířeného zbrojního oprávnění; to platí, ať již se v rámci dané činnosti zbraň ve smyslu zákona nosí, nebo jde např. o zajišťování strážní služby v uzavřeném areálu.

K § 93

Je zaveden pojem nevratné úpravy zbraně, přičemž jde o situace, kdy dochází fyzickou úpravou (tj. nikoli např. jen změnou účelu) hlavní části zbraně ke změně její kategorie nebo ke znemožnění její balistické (individuální) identifikace. Podobně jako v případě § 63 odst. 5 dosavadního zákona o zbraních se v každém takovém případě vyžaduje povolení ze strany odborného útvaru policie. Případy znehodnocení zbraně nebo zhotovení jejího řezu se nově považují za typy nevratné úpravy zbraně a i v jejich případě se tak primárně vychází z obecné právní úpravy povolování (a následného předkládání odbornému útvaru policie) stanovenému pro jakoukoli nevratnou úpravu zbraně.

K § 94

Nevratná úprava zbraně ve formě znehodnocení zbraně je upravena konzistentně s dosavadní praxí, která byla však upravena roztržštěným způsobem a částečně i z hlediska procesního postupu v podzákoných právních předpisech. V případě znehodnocení formou demilitarizace se počítá již toliko s kontrolou znehodnocení ze strany Ministerstva obrany. Technické požadavky na znehodnocení zbraní budou i nadále obsaženy jednak v prováděcím nařízení Komise a v případě ostatních zbraní (na které se prováděcí nařízení Komise nevztahuje) pak v rámci nařízení vlády.

Obdobně jako v případě znehodnocení zbraně na území České republiky je nově nutno postupovat též v případě dovozu znehodnocené zbraně (která je ve smyslu revidované směrnice považována za zbraň kategorie C a dle prováděcího nařízení Komise č. 2015/2403 je nutno zajistit její „doznehodnocení“ podle aktuálního unijního standardu, je-li transferována do jiného členského státu).

K § 95

Obdobně jako v případě znehodnocení zbraně je upraven též postup v případě zhotovení řezu zbraně. Rovněž řez zbraně má být dle zákona označen kontrolní znehodnocovací značkou přidělenou držiteli zbrojní licence skupiny ZL1 Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva.

K § 96

Kontrolní znehodnocovací značku přiděluje i nadále držiteli zbrojní licence skupiny ZL1 na žádost Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, a to bez ohledu na to, zda je pak touto značkou označována znehodnocená zbraň či řez zbraně, jehož kontrolu provádí sám Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva nebo Ministerstvo obrany.

K § 97

Zákon nově bere explicitně v úvahu aktuální stav ohledně nakládání se střelivem, a to zejména s ohledem na rozšířenost a dostupnost technologie uživatelského přebíjení střeliva, resp. jeho výroby z na trhu dostupných komponentů. Toto ustanovení se však nedotýká omezení stanoveného zákonem hned v úvodních ustanoveních, a sice že se střelivem je oprávněn v rámci podnikatelské činnosti v oboru zbraní a střeliva nakládat toliko držitel zbrojní licence skupiny ZL1.

Zachovává se rovněž dosavadní přístup, kdy minimální požadavky na přechovávání aktivních komponent střeliva a některé technicky náročnější způsoby nakládání se střelivem stanoví podzákonný právní předpis.

K § 98

Dočasně přemístit a používat zbraň a střelivo na území České republiky lze mimo podnikatelskou činnost v oboru zbraní a střeliva i nadále buď na základě evropského zbrojního pasu vydávaného jiným členským státem, nebo na základě zbrojního průvodního listu (obdobně jako v případě zbrojního průvodního listu pro tranzit ve smyslu dosavadního zákona o zbraních), který lze vydat v případech, kdy nepřichází v úvahu podniknutí cesty na základě evropského zbrojního pasu.

K § 99

Explicitně se upravuje postup povolování příjezdu zahraničního příslušníka bezpečnostního sboru nebo ozbrojených sil v případech, kdy nejde o postup podle mezinárodní smlouvy. V těchto případech se jako výchozí zakotvuje princip vzájemnosti a možnost odmítnout vstup takových osob, pokud není vzájemnost s druhou zemí zajištěna.

K § 100

Zachovává se obecná možnost povolit vstup se zbraní a střelivem na území České republiky na základě zbrojního průvodního listu. V případech, kdy je zbrojní průvodní list vydáván držiteli evropského zbrojního pasu vydávaného jiným členským státem, a to podle čl. 12 odst. 2 revidované směrnice, avšak pro účely jdoucí nad rámec čl. 12 odst. 3 revidované směrnice, lze povolení v podobě zbrojního průvodního listu zapsat přímo do tohoto evropského zbrojního pasu. Rovněž se nadále předpokládá možnost vydání zbrojního průvodního listu zastupitelským úřadem České republiky, přičemž však se již počítá se zápisem příslušného zbrojního průvodního listu zastupitelským úřadem přímo do CRZ.

K § 101

Držitel zbrojního průvodního listu je oprávněn se zbraní a střelivem, s nimiž na území České republiky přijíždí, nakládat pouze v omezeném rozsahu, a to toliko za účelem a v rozsahu, pro něž byl zbrojní průvodní list vydán. Byly-li ve zbrojním průvodním listu stanoveny orgánem, který jej vydal, případné další podmínky nakládání s příslušnou

zbraní či střelivem (např. z hlediska jejího zabezpečení), je držitel zbrojního průvodního listu povinen zajistit jejich dodržování.

K § 102

S ohledem na zkušenosti tuzemských držitelů zbraní v rámci jejich cest mimo území České republiky, a to do zemí, které bezpodmínečně vyžadují předložení povolení dočasného vývozu dané zbraně z území České republiky, se zakotvuje fakultativní možnost vydat na žádost takové povolení, a to právě toliko pro potřeby orgánů státu, do něhož tuzemský držitel např. za účelem účasti na sportovně-střelecké akci nebo provedení lovu se zbraní a střelivem cestuje.

K § 103

Obecně se stanovují práva a povinnosti držitelů evropského zbrojního pasu. Pokud jde o oprávnění a povinnosti těchto osob při nakládání s jimi převáženými zbraněmi na území ČR, hledí se na ně obdobně jako na oprávněné osoby nakládající s danými zbraněmi v rámci jiných oprávnění vydávaných podle zákona o zbraních.

Držitel evropského zbrojního pasu vydávaného Českou republikou, který přestane být držitelem v evropském zbrojním pasu zapsané zbraně podléhající registraci nebo zbraně kategorie PO, je povinen předložit evropský zbrojní pas odbornému útvaru policie k vyškrtnutí takových zbraní, a to ve standardní lhůtě 10 pracovních dnů ode dne, kdy k převodu nebo k jiné stanovené skutečnosti došlo.

K § 104

Obdobně jako v rámci dosavadního zákona o zbraních jsou upraveny podmínky, za nichž lze evropský zbrojní pas vydat. Je rovněž zachována koncepce souladná s revidovanou směrnicí, kdy lze evropský zbrojní pas vydat toliko osobě, která jednak splňuje obecné podmínky pro jeho vydání a jednak současně žádá o zápis konkrétní zbraně do evropského zbrojního pasu. Jinými slovy, evropský zbrojní pas nelze vydat „blanketně“, tj. bez současného zápisu konkrétní zbraně.

Nově se umožňuje, aby do evropského zbrojního pasu odborný útvar zapsal též jiný předmět, pokud to vyžadují okolnosti cesty žadatele do jiného členského státu. Takovým předmětem může být např. nůž či meč nebo mechanická střelná zbraň,

pokud s takovou eventualitou jiný členský stát počítá, resp. cestu s takovou zbraní na své území umožňuje pouze, je-li tento předmět zapsán v evropském zbrojním pasu.

Platnost evropského zbrojního pasu činí 5 let a lze ji jednou prodloužit o dalších 5 let. Následně je případně nutné vydat nový evropský zbrojní pas.

K § 105

V souladu s čl. 12 odst. 3 revidované směrnice se upravuje oprávnění držitele evropského zbrojního pasu vydávaného jiným členským státem cestovat za stanovenými účely na území České republiky se zbraní ve zjednodušeném režimu.

Zcela nově se umožňuje, aby vláda na základě vzájemnosti umožnila svým nařízením nošení zbraně za účelem ochrany života, zdraví nebo majetku držiteli evropského zbrojního pasu z členského státu, který obdobné oprávnění poskytne rovněž držitelům evropského zbrojního pasu vydávaného Českou republikou, kteří jsou současně oprávněni za takovým účelem nosit skrytě zbraň na jejím území (tj. jedná se současně o držitele rozšířeného zbrojního oprávnění).

K § 106

Za účelem zajištění právní jistoty a ochrany těchto listin se stanovuje, že jak zbrojní průvodní list a evropský zbrojní pas jsou veřejnou listinou, jejichž vzor stanoví vláda nařízením. V případě evropského zbrojního pasu bude jeho vzor stanoven na základě náležitostí uvedených v příloze revidované směrnice, přičemž jako vhodné se z praktického hlediska jeví zvážit možnost jiné podoby evropského zbrojního pasu, než byl vydáván podle dosavadní právní úpravy; takovouto alternativní novou formou by mohlo být zejména vydávání evropského zbrojního pasu v podobě „pasové knížky“.

K § 107

Obdobně jako v případech jiných oprávnění vydávaných podle zákona o zbraních, též v případě zbrojního průvodního listu a evropského zbrojního pasu se stanovuje oprávnění policie pozastavit jejich platnost, je-li to s ohledem na důvody stanovené pro zajištění zbraní nebo střeliva v nich uvedených nezbytné. V případě evropského zbrojního pasu se toto ustanovení týká jak dokladů vydávaných Českou republikou, tak i dokladů vydávaných jinými členskými státy, pokud se jejich držitel se zbraněmi

v takovém evropském zbrojním pasu zapsanými (popř. pouze tyto zbraně či samotný doklad) nacházejí na území České republiky.

K § 108

Standardně se upravují důvody zániku platnosti zbrojního průvodního listu a evropského zbrojního pasu.

Platnost zbrojního průvodního listu je vázána jednak na účel cesty se zbraní či střelivem na území České republiky, a jednak na určitou maximální dobu, během níž má být jejich držitelem cesta se zbraní a střelivem podniknuta. K zániku platnosti zbrojního průvodního listu tudíž může dojít jak z důvodu vyčerpání (konzumace) jeho účelu, nebo prostým plynutím času, a to i když k uskutečnění cesty nedojde.

K § 109

Detailněji jsou upravovány důvody zániku platnosti zbrojního průvodního listu nebo evropského zbrojního pasu z důvodu jejich odnětí k tomu příslušným odborným útvarem policie. Odejmout lze z povahy věci pouze evropský zbrojní pas vydávaný Českou republikou.

K § 110

Zákon odstraňuje oproti dosavadní právní úpravě podvojnost povolování trvalého přeshraničního přemísťování zbraní a střeliva. Je tedy zrušena fáze povolení přepravy, která v dosavadním zákoně o zbraních navazovala na povolení daného obchodního případu podle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, resp. podle zákona č. 228/2005 Sb. Nově by měly být tyto případy povolovány toliko právě jen z hlediska zahraničního obchodu, tedy v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. Stejný princip by měl podle zákona nahradit rovněž dosavadní právní úpravu zbrojních průvodních listů pro trvalý vývoz, resp. trvalý dovoz zbraní nebo střeliva.

Z hlediska povinností tuzemských účastníků dané transakce (uskutečněné na základě příslušného povolení pro zahraniční obchod v oboru zbraní či střeliva) má dovozce, resp. vývozce stejné povinnosti jako v případě nabytí, resp. převodu stejné zbraně či

střeliva na území České republiky (zejména z hlediska jejich evidence, resp. registrace nebo ohlášení jejich převodu). Rovněž případné lhůty pro splnění těchto povinností zůstávají stejné, pouze rozhodnou skutečností pro jejich běh není nabytí (převzetí) nebo převod (předání) dané zbraně, ale její dovoz na, resp. vývoz mimo území České republiky (tj. okamžik vstupu, resp. opuštění tohoto území).

K § 111

Namísto dvoustupňového (fakticky zdvojeného) povolování přeshraničního pohybu zbraní a střeliva podle dosavadní právní úpravy, odstraňuje zákon o zbraních fázi povolení přepravy zbraní a střeliva podnikatelem v oboru zbraní a střeliva a namísto toho přesunuje zásadní důraz na hlášení fyzické přepravy zbraní a střeliva po území České republiky. Nově se toto hlášení bude dotýkat všech subjektů (nejen tedy podnikatelů v oboru zbraní a střeliva), které budou zbraně nebo střelivo ve stanovených případech anebo ve stanoveném rozsahu po území České republiky přepravovat.

K § 112

Obdobně jako v případě dosavadní právní úpravy se stanovují povinnosti týkající se samotného provádění přepravy zbraní a střeliva, pokud taková přeprava podléhá hlášení. V případě přepravy většího množství zbraní nebo střeliva se upřesňuje, že povinnost vybavení vozidla on-line možností sledování jeho pohybu se týká toliko silniční přepravy.

K § 113

Stejně jako v případě dosavadního zákona o zbraních se stanovuje povinnost zabezpečit přepravované zbraně a střelivo v souladu s technickými podmínkami stanovenými prováděcím právním předpisem. Explicitně zákon deklaruje, že tato povinnost se týká toliko přeprav zbraní, které podléhají hlášení.

K § 114

Vzhledem k důrazu, který nová právní úprava oproti dosavadní klade na hlášení faktické fyzické přepravy zbraní a střeliva, je třeba stanovit dostatečně efektivní oprávnění policie případné nebezpečné nebo protiprávně prováděné přepravě zbraní či střeliva zabránit. Analogická právní úprava v dosavadním zákoně o zbraních nebyla a její absenci lze považovat za jeho významný nedostatek. Zejména v případě nezbytnosti dodržení mezinárodních závazků České republiky nebo její zahraničně-politických, resp. bezpečnostních zájmů lze předpokládat, že policie bude do prováděné přepravy ingerovat primárně na základě požadavku Ministerstva zahraničních věcí nebo zpravodajských služeb. V úvahu však připadá i např. nezbytnost vynucení nově stanoveného zákazu vývozu zbraní či střeliva do určitých zemí apod.

K § 115

Zachovává se princip, že nález zbraně nebo střeliva musí být neprodleně oznámen policii. V případě historických zbraní a neaktivních torz zbraní nacházených v rámci archeologického průzkumu např. na místech někdejších bitev se uvedený princip nepoužije, pokud je zřejmé, že se jedná o zbraň spojenou s danou historickou událostí. Pokud však v rámci archeologického průzkumu dojde k nálezu kupř. dělostřelecké zbraně, je i tak stanovena povinnost přivolat policii, neboť existuje možnost, že v takové zbraní se stále nachází munice (ať již by šlo např. o dělostřelecký náboj v nábojové komoře nalezeného děla nebo o dělostřelecký granát uvízlý ve vývrtu hlavně takového děla), a neodborné nakládání s takovou zbraní by mohlo vést k její explozi.

K § 116

Vlastníkem nalezené zbraně nebo střeliva se stává stát. V případě zbraní nebo střeliva, které jsou archeologickými nálezy, vymezuje subjekty, které jsou jejich vlastníky jiný právní předpis na úseku státní památkové péče a provádění archeologického průzkumu. V případě zbraní nebo střeliva, které jsou skrytými věcmi, svědčí jejich vlastnictví nadále jejich vlastníku (typicky vlastníku nemovitosti, v níž byly ukryty); nicméně i v takovém případě je třeba takový nález oznámit policii, přičemž za standardních podmínek zákona o zbraních může následně dojít k jejich „legalizaci“

obdobně jako v případě zbraní odevzdaných v rámci tzv. amnestie. Tato právní úprava samozřejmě nemá vliv na možnost postihu jednání spočívajícího v samotném zatajení těchto zbraní.

Analogicky jako v případě nalezených zbraní nebo střeliva je třeba postupovat také v případě zbraní nebo střeliva derelinkvovaných. Specifickými, ačkoli v praxi zcela běžnými případy jsou pak situace, kdy vlastník zbraně nebo střeliva, který kupř. pozbude oprávnění s nimi nakládat a je nucen je odevzdat policii do úschovy, o ně již neprojevuje zájem a případně se stane nekontaktovatelným, přičemž takovéto zbraně či střelivo jsou posléze u policie uskladněny 10 a často i více let. S ohledem na ústavní zásadu „vlastnictví zavazuje“ (čl. 11 odst. 3 Listiny základních práva svobod) a specifickou povahu zbraní a střeliva coby předmětu vlastnictví se stanovuje povinnost naložit v podobných případech se zbraněmi a střelivem nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy k jejich převzetí odborný útvar policie jejich vlastníka vyzval.

K § 117

Nově se jako základní (a až na dále popsanou výjimku v podstatě jediný přípustný) způsob ničení zbraní (s výjimkou plynových zbraní) stanovuje úřední zničení zajišťované státem, a to u zbraní, kterému byly bezúplatně ke zničení předány. Ministerstvo vnitra je oprávněno rozhodnout, že ze zbraní předaných k úřednímu zničení budou některé využity pro sbírkové nebo jiné obdobné účely. V případě, že je to v rámci činnosti držitele zbrojní licence skupiny ZL1 nezbytné (např. za účelem destrukčních testů apod.) může odborný útvar policie povolit, aby zničení zbraně provedl sám držitel zbrojní licence skupiny ZL1, stanoví mu však s ohledem na povahu účelu, pro který je takové povolení vydáváno, povinnost prokázání, že ke zničení zbraně skutečně došlo (např. umožněním účasti zástupce policie, audiovizuálním záznamem, předáním zbylých částí apod.).

Střelivo může být k provedení úředního zničení předáno také, ale v případě střeliva není úřední zničení jediným standardně přípustným způsobem jeho likvidace (ke zničení střeliva je oprávněn v zásadě jakýkoli jeho oprávněný držitel, přičemž je však povinen postupovat podle prováděcího právního předpisu).

K § 118

Zcela nově se zákonem zavádí institut jiných veřejnoprávních držitelů, kterými by měly být jednak orgány státu, které nejsou vyňatými držiteli, jednak Česká národní banka a jednak územní samosprávné celky. Další subjekty, které budou jinými veřejnoprávními držiteli, může vláda stanovit nařízením, pokud jde o subjekty vykonávající veřejnoprávní působnost nebo poskytující veřejné služby podle jiných právních předpisů (např. veřejné kulturní služby ve smyslu zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo veřejná služba v oblasti televizního vysílání poskytovaná podle zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů) anebo poskytující specifické služby důležité např. pro zabezpečování bezpečnosti České republiky. Jiní veřejnoprávní držitelé budou sice postupovat standardně podle zákona o zbraních, nicméně Policejní prezidium může v rámci vydání souhlasu s tím, aby v rámci své činnosti nakládali se zbraněmi a střelivem, stanovit specifické podmínky nakládání se zbraněmi nebo střelivem v rámci plnění jejich úkolů stanovených jiným zákonem nebo významných pro zajišťování významných funkcí státu.

K § 119

Souhlas s nakládáním se zbraněmi nebo střelivem (a případně k provozování střelnice) vydává jinému veřejnoprávnímu držiteli Policejní prezidium, přičemž v souhlasu je Policejní prezidium oprávněno stanovit specifické podmínky nakládání se zbraněmi nebo střelivem anebo provozování střelnice tak, aby odpovídaly specifikům činnosti jiného veřejnoprávního držitele. Vydaný souhlas předává Policejní prezidium místně příslušnému odbornému útvaru policie, který následně zajišťuje „běžnou“ administraci záležitostí jiného veřejnoprávního držitele souvisejících se zákonem o zbraních.

Obdobně jako v případě dosavadní právní úpravy se přímo v zákoně zakotvuje oprávnění strážníka obecní policie a zaměstnance České národní banky, který zajišťuje její ostrahu (případně též např. ostrahu přeprav majetkových hodnot České národní banky) nosit zbraň viditelně, a to i v případě činnosti fakticky spočívající v ochraně života, zdraví, majetku nebo veřejného pořádku a bezpečnosti.

K § 120

V případě zbraní a střeliva, které jsou součástí muzejní sbírky, kterou spravuje jiný veřejnoprávní držitel a která je evidovaná v centrální evidenci sbírek, postačuje pro

evidenci těchto zbraní právě jejich zahrnutí do centrální evidence sbírek (zejména s ohledem na případy, kdy podle dosavadního zákona o zbraních byla působnost zákona o zbraních na subjekty tyto sbírky spravující v některých případech zcela vyloučena).

K § 121

Pokud samotný zákona anebo Policejní prezidium v pravomocném souhlase neupravuje nakládání se zbraněmi a střelivem jinak, vychází právní rámec nakládání se zbraněmi a střelivem v rámci činnosti jiného veřejnoprávního držitele analogicky z právní úpravy držitele zbrojní licence. Přitom je třeba posoudit, v čem činnost jiného veřejnoprávního držitele fakticky spočívá. Je-li činnost jiného veřejnoprávního držitele obsahově bližší činnosti podnikatele v oboru zbraní a střeliva, použijí se na něj pravidla platná pro držitele zbrojní licence skupiny ZL1. V ostatních případech se primárně vychází z podmínek stanovených zákonem pro nakládání se zbraněmi a střelivem v rámci činnosti držitele zbrojní licence skupiny ZL2. Obdobně se analogicky použijí pravidla stanovená v rámci provozování střelnice jejímu provozovateli, pokud jde o provozování střelnice jiným veřejnoprávním držitelem.

K § 122

Zákon zachovává osvědčený institut dosavadního zákona o zbraních v podobě oprávnění zadržet zbraň a střelivo a případně též související doklady a listiny, pokud je to nezbytné k tomu, aby se jejich držiteli zabránilo v porušování zákona o zbraních nebo aby se případně zabránilo jinému ohrožení života nebo zdraví. Souvisejícím dokladem může být zejména doklad vydávaný podle zákona o zbraních (např. evropský zbrojní pas), ale může jít též o jiný relevantní doklad vydávaný podle jiného právního předpisu, pokud se v daném případě vztahuje k nakládání se zadržovanými zbraněmi či střelivem. Jinou související listinou mohou být např. technické či nákladní listy nebo skladová dokumentace zbraní nebo střeliva.

Možnost zadržení zbraní nebo střeliva anebo souvisejícího dokladu nebo listiny je oprávněním policejního typu, které se realizuje ve faktické rovině, nikoli v rámci správního řízení. Zadržení tedy není výsledkem správního rozhodnutí. Zachovává se rovněž speciální oprávnění zbraň nebo střelivo (nikoli však již doklad či listinu) zadržet v nezbytných případech též formou vynuceného vstupu do obydlí (toto oprávnění bylo

zavedeno do dosavadního zákona o zbraních zákonem č. 229/2016 Sb.). Nově se doplňuje rovněž speciální oprávnění přesvědčit se, zda zadržovanou zbraň či střelivo má osoba, vůči které zadržení těchto věcí směřuje, u sebe; toto oprávnění bylo doposud dovozováno kombinovanou aplikací dosavadního zákona o zbraních a zákona o Policii České republiky, přičemž tento stav nebyl s ohledem na odlišné podmínky použití zadržení podle zákona o zbraních a odnětí věci, resp. vydání a odebrání zbraně podle zákona o Policii České republiky aplikačně optimální.

K § 123

Nadále je jako standardní institut upravena vedle oprávnění zadržet zbraň, střelivo nebo též související doklad či listinu také možnost jejich zajištění správním rozhodnutím odborného útvaru policie. Zákon taxativně uvádí důvody pro rozhodnutí o zajištění, přičemž se jedná o specifický druh předběžného opatření, pro které zákon stanovuje současně důraznější prostředky jeho exekuce. Obecně je důvodem pro zajištění jednak situace, kdy má být s držitelem zbraní nebo střeliva vedeno určité řízení (ať již sankční povahy nebo řízení o pozastavení či odnětí jeho oprávnění nakládat s danými zbraněmi či střelivem) nebo pokud je dáno odůvodněné podezření, že daná osoba se stala zdravotně nezpůsobilou (bezprostředním postupem pak není zahájení určitého řízení, ale toliko výzva dané osobě, aby podstoupila lékařské vyšetření k vyšetření jejího zdravotního stavu).

Obdobně jako v případě zadržení se rovněž při zajištění zbraně či střeliva i nadále počítá s možností vymoci jejich vydání též prostřednictvím vstupu policisty do obydlí a nově též s možností přesvědčit se, zda daná osoba nemá zbraň či střelivo při sobě. Na rozdíl od pouhého zadržení se v případě zajištění, jehož podmínky jsou již formalizovanější a osoba, vůči které rozhodnutí o zajištění směřuje má postavení účastníka řízení, připouští zajištění prostřednictvím vstupu do obydlí též, pokud jde o zajištění souvisejícího dokladu nebo listiny.

K § 124

Pokud důvody, pro které byly zbraně, střelivo nebo související doklady či listiny zadrženy nebo zajištěny, odborný útvar policie je bezodkladně vrátí jejich oprávněnému držiteli (ten nemusí být totožný s osobou, které vůči které zadržení či zajištění směřovaly).

V případech, kdy je takový postup vhodný zejména s ohledem na povahu protiprávního jednání, které k zadržení či zajištění vedlo, ale rovněž také s ohledem na nákladnost jejich provedení (kupř. v případech zadržení či zajištění značného množství zbraní), může odborný útvar policie osobě, která za takové protiprávní jednání odpovídá, uložit náhradu nákladů na realizaci zadržení či zajištění.

K § 125

Jednoznačně se vymezuje postup pro případy, kdy dosavadní držitel (vlastník) zbraní nebo střeliva pozbude příslušné oprávnění s nimi nakládat, resp. je-li mu platnost takového oprávnění pozastavena. Taková osoba je povinna do 10 pracovních dnů předat zbraně nebo střelivo odbornému útvaru policie nebo jejich převzetí policií umožnit. Ve vhodných případech je odborný útvar policie oprávněn takové zbraně také zabezpečit proti přístupu neoprávněné osoby na místě jejich dosavadního uložení. Následně může dosavadní držitel zbraní či střeliva postupovat jedním ze tří způsobů, které zákon explicitně uvádí. Může požádat odborný útvar policie o předání zbraní nebo střeliva jiné oprávněné osobě, a to ať již by se jednalo o podnikatele v oboru zbraní a střeliva, který zajistí jejich odprodej, nebo o předání jiné k tomu oprávněné fyzické osobě (např. známému či příbuznému, kteří jsou držiteli zbrojního oprávnění a případně též příslušného povolení). Rovněž (jsou-li k tomu dány podmínky) může dosavadní držitel zbraní či střeliva požádat o opětovné vydání nezbytných oprávnění (např. pokud mezitím opět začal splňovat podmínku spolehlivosti či zdravotní způsobilosti nebo obnovil svůj pobyt na území České republiky). Konečně může dosavadní držitel zbraně či střeliva požádat o předání odevzdaných zbraní či střeliva k jejich znehodnocení, zhotovení řezu nebo jiné přípustné nevratné úpravě anebo k jejich úřednímu zničení.

Pokud dosavadní držitel zbraní nebo střeliva nepostupuje jedním z taxativně uvedených důvodů (nebo nedojde-li eventuálně k jiné změně situace – např. pokud tento dosavadní držitel zbraně mezitím zemře), připadají zbraně a střelivo, které jsou uschovány u odborného útvaru policie nebo odborným útvarem policie zabezpečeny na místě jejich dosavadního uložení, do vlastnictví státu. Zákonný postup se v tomto případě podobá postupu v případě domněnky opuštění, kterou zákon o zbraních upravuje ve vztahu ke zbráním, které byly z jiných důvodů uloženy u policie a s nimiž jejich vlastních s nimi příslušným způsobem nenaložil. Zásadním rozdílem mezi těmito případy je ovšem začátek plynutí dvanáctiměsíční lhůty – v případě aktuálního

ustanovení se lhůta počíná plynout již spolu se zánikem platnosti daného oprávnění, zatímco v případě domněnky derelinkce zbraně počíná lhůta plynout až dnem doručení výzvy k tomu, aby s nimi vyzvaná osoba (vlastník) naložila zákonem aprobovaným způsobem.

K § 126

Samotné určení nástupnického vztahu mezi právním předchůdcem a nástupcem je plně ponecháno do sféry příslušných soukromoprávních předpisů. Zákon zde upravuje toliko způsob fyzického naložení se zbraněmi a střelivem, které jsou např. součástí pozůstalosti. Zákon rovněž explicitně stanovuje povinnost odborného útvaru policie informovat příslušný orgán o tom, kde se dané zbraně či střelivo nacházejí.

K § 127

Obecně se upravují principy předávání informací o propadnutých či zabraných zbraních a střelivu či o uložených zákazech činnosti spočívající v nakládání se zbraněmi či střelivem. Pokud jde o uložení zbraní a střeliva v průběhu řízení, která takovým rozhodnutím předchází, stanovuje se, že se tyto zbraně ukládají u policie. Odlišnou právní úpravu obsahuje zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podle jehož § 9 odst. 3 správu mimo jiné právě zbraní a střeliva zajištěných v trestním řízení vykonává krajské ředitelství policie, v jehož územním obvodu se nachází sídlo soudu, který vede trestní řízení.

K § 128

Zachovává se standardní vymezení účelu, správce a údajů vedených v CRZ. Nově se počítá rovněž s tím, že CRZ bude využíván jako páteří informační systém rovněž pro účely jiných právních předpisů (agend), a to zejména pro potřeby zákona o municích a zákona o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti.

K § 129 Standardně se vymezují orgány veřejné moci, a to jednak ty, které mají do CRZ on-line přístup a jednak ty, které v rámci výkonu své působnosti provádějí v CRZ zápis určitých údajů. Obdobně se pak obecným způsobem (konkrétní úprava vyplývá z příslušných ustanovení zákona upravujícího plnění příslušných konkrétních

povinností) upravuje rozsah přístupu a zapisování údajů do CRZ ze strany držitele zbrojní licence a jiného veřejnoprávního držitele.

Zcela nově se i v případě CRZ explicitně upravuje návaznost na působnost Ministerstva vnitra v oblasti zajišťování evidenční ochrany.

K § 130

Držitel zbrojní licence přistupuje do CRZ standardně prostřednictvím přístupu, který mu zřizuje po vydání zbrojní licence policie. Pokud držitel zbrojní licence není povinen v CRZ žádný zápis provádět (jedná se např. o držitele zbrojní licence skupiny ZL2, který nemá žádné zaměstnance), tento přístup nemusí nikdy využít, nicméně i tak bude mít jeho prostřednictvím minimálně náhled na přehled zbraní, které jsou k jeho osobě v CRZ evidovány (resp. registrovány).

K § 131

Ačkoli je CRZ nadále neveřejným informačním systémem veřejné správy, pro konkrétně vymezené údaje, zákon nově stanovuje povinnost jejich uveřejnění na internetových stránkách policie. Přístup k těmto údajům by neměl být omezen přihlašovacími údaji nebo jinak omezen a měl by být tedy otevřen široké veřejnosti.

K § 132

Ve vazbě na čl. 13 revidované směrnice a zejména jeho odst. 4 a na něj navazující technickou legislativu Komise vydávanou v přenesené působnosti (delegated acts) se stanovuje okruh informací, které policie předává jiným členským státům, a to zejména prostřednictvím informačního systému IMI, jehož správcem je Komise.

K § 133

Standardně se vymezují údaje, které je policie coby správce CRZ pro potřeby jeho vedení podle zákona o zbraních oprávněna využívat z jiných agendových informačních systémů. Referenční údaje vedené v základních registrech využívá správce CRZ v celém jejich rozsahu.

K § 134

Pro účely posuzování podmínek bezúhonnosti a spolehlivosti se zakotvuje oprávnění policie, a to zejména v postavení správce CRZ, ale v případě potřeby též coby příslušného správního orgánu, který je pro dané řízení příslušný, využívat opis z evidence Rejstříku trestů a stejně tak i z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů. Opis je v těchto případech vyžadován s ohledem na šíři posuzování zejména podmínky bezúhonnosti, u níž se ani nepřihlíží k případům, v nichž se na pachatele hledí jako by nebyl odsouzen.

Z hlediska aktuálnosti CRZ a jeho vedení se rovněž upravují avizační služby poskytované Rejstříkem trestů správci CRZ.

S ohledem na specifický režim evidence zbraní a střeliva, s nimiž nakládá jiný veřejnoprávní držitel a které jsou součástí sbírky zapsané v centrální evidenci sbírek, se upravuje oprávnění přístupu správce CRZ do centrální evidence sbírek a využívání (nikoli však zápis) údajů v ní vedených.

K § 135

Ve vazbě na čl. 4 odst. 4 revidované směrnice se specifickým způsobem upravuje doba zpracovávání a možnosti je využívat pro specifické úkoly veřejné správy. Tato omezení vycházející z revidované směrnice se vztahují toliko k údajům odvíjejícím se od nakládání s konkrétní palnou zbraní. V případě ostatních údajů se pak zakotvuje pravidlo, že tyto údaje se v CRZ uchovávají po stejnou dobu jako v předešlém případě (tj. 30 let), avšak její počátek je určen okamžikem, kdy zanikla daná povinnost takové údaje v CRZ evidovat (např. zanikla platnost daného oprávnění). Specifickou výjimku pak představují údaje o neúspěšných žadatelích o vydání zbrojního oprávnění, kteří neuspěli u zkoušky odborné způsobilosti, tyto údaje se vedou v CRZ toliko po dobu 12 měsíců ode dne právní moci zamítavého rozhodnutí o jejich žádosti.

K § 136

Upravuje se číselník zbraní coby základní vymezení struktury CRZ z hlediska druhů a typů zbraní v něm evidovaných. Základním prvkem číselníku zbraní je neměnná položka číselníku zbraní, která je daná určitou kombinací zákonem stanovených třídících kritérií. Novou položku do číselníku zbraní zavádí toliko Policejní prezidium a

držitelé zbrojních licencí skupiny ZL1 nebo odborné útvary policie pouze přiřazují konkrétní zbraně již v CRZ takto vytvořené položce. V případě, že položka pro konkrétní zbraň v CRZ doposud neexistuje, musí se držitel zbrojní licence skupiny ZL1 nebo odborný útvar policie obrátit s požadavkem na doplnění takové položky do číselníku zbraní na Policejní prezidium. Policejní prezidium rovněž rozhoduje v pochybnostech týkajících se číselníku zbraní (např. spor o konkrétní vymezení parametrů nových, resp. navrhovaných položek, nepřesnosti ve vymezení existujících položek, špatné zařazení konkrétní zbraně k položce atd.).

K § 137

Pokud i po projednání s Policejním prezidiem přetrvává pochybnost o zařazení zbraně do číselníku zbraní, a tato pochybnost spočívá v podřazení dané zbraně pod konkrétní kategorii zbraní, Policejní prezidium věc postoupí Českému úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva k rozhodnutí o kategorii této zbraně. Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva si v rámci kategorizačního řízení vyžádá vyjádření Ministerstva vnitra, které se vyjádří k zařazení dané zbraně do kategorie z hlediska své působnosti, tedy primárně z pohledu vnitřního pořádku a bezpečnosti. Výsledkem rozhodování Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva pak je určení kategorie dotčené zbraně, a taková zbraň je buď přiřazena existující položce číselníku zbraní, nebo je pro ni vytvořena položka nová.

Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva je příslušný rozhodovat nejen o kategorii zbraně nebo střeliva, které jsou evidovány v CRZ, ale též v dalších případech, zejména v případě zbraní kategorie NO a střeliva kategorie S2, S3 a S4 a případně též v případě pochybnosti, zde je určitý předmět vůbec zbraní nebo střelivem určité kategorie.

Výstup kategorizačního rozhodnutí se přiměřeným způsobem zveřejňuje na internetových stránkách Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva. Uveřejnění toliko prostřednictvím veřejné části CRZ zde s ohledem na zbraně a střelivo, které nejsou v CRZ evidované (a není jim tedy přiřazena konkrétní položka), není vhodné.

K § 138

Zákon uvádí přehled orgánů vykonávajících státní správu v mezích jeho působnosti, přičemž konkrétní úkoly při výkonu státní správy těmto orgánům veřejné moci vymezují

příslušné ustanovení zákona. Konkrétně v případě policie vymezují její příslušnost k výkonu státní správy podrobněji následující ustanovení zákona.

K § 139

Místní příslušnost odborného útvaru policie, kterým je organizační článek krajského ředitelství policie pro výkon státní správy na úseku zbraní a střeliva, je nadále v některých případech určena podle místa pobytu fyzické osoby, resp. podle sídla právnické osoby. Jde zejména o případy žádostí o vydání zbrojního oprávnění či zbrojní licence. V ostatních případech je však buď stanovena místní příslušnost odborného útvaru policie odchylně od dosavadní právní úpravy (např. v případě střelnice je místně příslušným odborný útvar policie, v jehož kraji se daná střelnice nachází) anebo je v případě řízení zahajovaného na žádost umožněno učinit dané podání vůči kterémukoli odbornému útvaru policie.

K § 140

Policejní prezidium vykonává v první řadě působnost nadřízeného správního orgánu ve vztahu k odbornému útvaru policie (nadřízeným správním orgánem ve vztahu k Policejnímu prezidiu je pak Ministerstvo vnitra); plní však také některé úkoly odborného útvaru policie ve vztahu k zahraničí (k zastupitelským úřadům).

K § 141

V případě, že podle předcházejících ustanovení nelze určit příslušnost konkrétního odborného útvaru policie, považuje se pro daný případ za věcně i místně příslušné Policejní prezidium. Toto ustanovení se nedotýká postupu podle § 11 odst. 2 správního řádu.

K § 142

Komplexně se upravuje příslušnost policie k výkonu kontroly plnění povinností podle zákona o zbraních. V případě příslušnosti Policejního prezidia ke kontrole subjektů oprávněných provádět zahraniční obchod se zbraněmi a střelivem se oproti dosavadnímu zákonu zohledňuje pouze stav v okamžiku zahájení kontroly uvedený u

daného kontrolovaného subjektu v CRZ a vychází se pouze z faktu, zda je daný kontrolovaný subjekt držitelem platného povolení pro provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem podle zákona č. 38/1994 Sb. Zachován je také institut zakotvený do dosavadního zákona o zbraních zákonem č. 229/2016 Sb., a sice oprávnění vykonat kontrolu plnění povinností podle zákona o zbraních též další osobou, pokud její činnost s činností kontrolovaného subjektu souvisí (a fakticky je v praxi často nelze realisticky oddělit, ačkoli třeba je orgánem příslušným ke kontrole druhého subjektu jiný kontrolní orgán, než provádějící aktuální kontrolu).

K § 143

Shodně s dosavadním zákonem o zbraních je zachovávána právní úprava vydávání kontrolního průkazu kontrolorům v rámci Policejního prezidia a odborných útvarů policie. Existence kontrolního průkazu umožňuje v souladu s § 4 odst. 3 písm. b) kontrolního řádu výrazně jednodušší a operativnější zahájení kontroly.

K § 144

Kontrolní orgány jsou oprávněny v rámci kontroly uložit kontrolované osobě opatření k nápravě a stanovit k tomu adekvátní lhůtu. Pokud kontrolovaná osoba odpovídající opatření k nápravě nepřijme, představuje taková absence jednání (ať již úmyslná či nedbalostní) přestupek kontrolované osoby (potažmo – byla-li vůči ní kontrola zahájena – též osoby, která byla kontrolována v souvislosti s činností původně kontrolované osoby).

K § 145

Vzhledem k tomu, že § 117a zákona o Policii České republiky stanoví: „Na kontrolní činnost prováděnou policií se kontrolní řád nevztahuje, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.“, je nezbytné subsidiární použití kontrolního řádu kontrolními orgány policie v rámci postupu podle zákona o zbraních zakotvit výslovně.

K § 146

Státní správu podle zákona o zbraních vykonává policie, přičemž hlavní část této působnosti je zejména v oblasti správního řízení vykonávána jednak Policejním prezidiem a odborným útvarům policie a konkrétní příslušnost těchto součástí policie (a jejich místní příslušnost) zákon důsledně vymezuje. Vedle toho však mají na výkonu této působnosti podíl též další části policie, a to až na úroveň jednotlivého policisty (typicky v rámci výkonu běžné hlídkové činnosti), jemuž za tím účelem zákon o zbraních nad rámec jeho standardních oprávnění zejména podle zákona o Policii České republiky stanovuje některá další oprávnění. Jedná se především o oprávnění vyzvat kohokoli k předložení zbraně, střeliva a případně též souvisejících dokladů a listin. Toto oprávnění se dotýká zejména situací, kdy je u určité osoby nacházející se buď na veřejně přístupném místě, nebo též uvnitř nemovitosti jiné osoby (která za tím účelem policii osloví) dáno podezření, že má u sebe zbraň (např. z důvodu jejího nevhodného, a tedy buď přímo viditelného anebo odhalitelného nošení). V takové situaci může být zcela na místě, aby policista provedl ověření, že daná osoba s takovou zbraní nakládá v souladu se zákonem o zbraních. Další specifická oprávnění stanovuje policistovi zákon o zbraních v rámci přepravy zbraní a střeliva.

K § 147

Stanovují se sankce za porušení povinností stanovených zákonem o zbraních. Sankce jsou odstupňovány jednak podle toho, zda je pachatelem fyzická osoba nebo podnikající fyzická osoba anebo právnická osoba, a jednak podle závažnosti daného protiprávního jednání.

V případě pachatelů přestupků proti zákonu o zbraních je třeba poukázat na jak kvalitativní tak i kvantitativní rozdíly mezi nakládáním se zbraněmi a střelivem u individuálních soukromých držitelů, kteří nakládají obvykle s několika málo zbraněmi a většinou řádově stovkami kusů nábojů, a u podnikatelských subjektů, kteří se zbraněmi a střelivem nakládají v řádově větších objemech a navíc je využívají ke generování podnikatelského zisku. Specifickým případem jsou v tomto ohledu držitelé zbrojních licencí, kteří nejsou vůbec podnikatelskými subjekty, a jiní veřejnoprávní držitelé. Rovněž v případě těchto subjektů platí, že obvykle nakládají se zbraněmi a střelivem v kvantitativně řádově větším objemu než je tomu např. u držitelů zbrojních oprávnění, a navíc typicky nakládají se zbraněmi a střelivem ve značně specifických situacích,

jakými je např. zajišťování bezpečnostních služeb či provozování veřejnosti přístupných muzeí.

Pokud jde o (maximální) výši pokuty za přestupek, je zohledněna rovněž typová závažnost daného jednání, a to prostřednictvím navázání vyšších pásem pokut na případy, v nichž lze rovněž za takový přestupek uložit zákaz činnosti.

Zákaz činnosti lze pachateli přestupku uložit v určitých kvalifikovaných případech, přičemž je na správním orgánu zvážit, je-li jeho uložení v dané situaci na místě (uložení zákazu činnosti není však ani v případech připouštějících jeho uložení obligatorní).

K § 148

Přestupky podle zákona projednávají stejně jako v případě dosavadního zákona o zbraních jednak obecní úřady obcí s rozšířenou působností, pokud jde o přestupky fyzických osob, a jednak věcně a místně příslušné kontrolní orgány (Policejní prezidium, resp. odborné orgány policie), jde-li o přestupky subjektů, které jsou kontrolovanými osobami.

Přestupek kteréhokoli přestupce proti zákonu o zbraních je oprávněn, jsou-li pro to splněny podmínky podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, projednat odborný útvar policie též formou příkazu na místě.

S ohledem na nezbytnost posuzování podmínky spolehlivosti jsou přestupky podle zákona o zbraních rovněž zapisovány do evidence přestupků vedené v rámci Rejstříku trestů.

K § 149

Zákon odstraňuje povinnost prokazovat existenci oprávnění toliko na základě listinného dokladu, u nějž je navíc jen značně nedokonale a nepřímě zaručeno, že jeho obsah odpovídá po určité době od jeho vydání reálnému stavu. Zákon nově zavádí prokazování existence daného oprávnění v mnohem užší vazbě na jeho aktuální evidenci v CRZ, čímž se zajišťuje daleko aktuálnější a efektivnější ověření daného oprávnění. Na druhé straně zákon jednoznačně rozšiřuje paletu možností prokázání daného oprávnění, která zahrnuje jednak možnost získání zbrojního listu na CzechPointu (přičemž k samotnému doložení existence daného oprávnění se vyžaduje

předložení zbrojního listu spolu s platným dokladem totožnosti, který slouží ke ztotožnění dané osoby), možnost doložení daného oprávnění v provozovně držitele zbrojní licence nebo na úřadovně odborného útvaru policie, ale též možnost využití výpisu získaného např. prostřednictvím Portálu občana anebo zdaleka nejkonzervativnějším způsobem v podobě předložení evropského zbrojního pasu, ve kterém je dotčená zbraň zapsána. Všechny tyto alternativy představují plnohodnotné alternativy. Toliko v případě zbrojního listu se odlišuje případ, kdy je dané oprávnění (nebo oprávněnost držení určité zbraně) dokládáno pro účely převodu zbraně anebo střeliva a kdy se vyžaduje předložení zbrojního listu ne staršího 10 pracovních dnů, a ostatní případy, kdy lze předložit též zbrojní list starší.

K § 150

Zavádí se institut zbrojního listu, kterým je ověřený výstup z centrálního registru zbraní coby informačního systému veřejné správy. Zbrojní list obsahuje v zásadě kompletní informaci o osobě, pro níž je vydáván, a může být získán standardním způsobem jednak od odborného útvaru policie a jednak od kteréhokoli kontaktního místa veřejné správy (CzechPoint). Zbrojní list však může být na žádost vydán i v užším rozsahu, a to např. omezeném jen na uvedení existence zbrojního oprávnění a jedné registrované zbraně. Konkrétní podobu zbrojního listu stanoví vláda nařízením.

Zbrojní list nenahrazuje ty doklady, resp. rozhodnutí, u nichž je zákonem tak jako tak předpokládána obligatorně listinná podoba.

K § 151

Ve stanovených případech lze podání podle zákona učinit pouze ve stanovené strukturované podobě, a sice ve formě tzv. asistovaného podání, kdy žadatel fakticky uvede obsah žádosti před úředníkem správního orgánu slovně a ten jeho žádost zapíše přímo do spisové služby, ve formě listinného formuláře (který by do budoucna měl být užíván spíše jen pro korespondenční podání) nebo ve formě elektronického podání (prioritně prostřednictvím Portálu občana).

K § 152

Pro oprávnění, u nichž není nadále vyžadována existence fyzického listinného dokladu, resp. předkládání daného rozhodnutí v listinné podobě (kontrola existence daného oprávnění probíhá primárně prostřednictvím CRZ) se nadále předpokládá zjednodušený způsob jejich vydání v případě, je-li plně vyhověno žádosti. V takovém případě odborný útvar policie toliko zapíše příslušné oprávnění do CRZ a žadatele o tom vyrozumí, přičemž již zápisem daného oprávnění do CRZ je toto oprávnění pravomocné.

K § 153

Obecně se vymezuje nekonfliktní vztah zákona o zbraních a příslušných celních předpisů.

K § 154

V souladu se směrnicí 2015/1535 a s § 5 nařízení vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem, ve znění pozdějších předpisů, je uvedena skutečnost oznámení (notifikace) zákona o zbraních coby technického předpisu.

K § 155

Komplexně se vymezují ustanovení upravující přechod od dosavadní právní úpravy do režimu nového zákona o zbraních s cílem maximálně tento přechod usnadnit a vyvarovat se náhlých zvrátů v právním postavení adresátů nového zákona oproti jejich postavení podle dosavadního zákona.

K § 156

Zákon zahrnuje standardní zrušovací ustanovení, a to zejména ve vztahu k samotnému dosavadnímu zákonu o zbraních, jeho novelám a podzákonné právní legislativě vydané k jeho provedení. Další změny souvisejících dosavadních právních předpisů může obsáhnout též doprovodný (změnový) zákon.

K § 157

Zákon nabývá účinnosti k prvnímu dni kalendářního roku, a to tak, aby bylo efektivně možné vynucovat zejména některá jeho přechodná ustanovení, která odvisí od roku ověření vyznačeného na zbrani.